

Bilag 1**Lovforslaget sammenholdt med gældende lov***Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

§ 1. Børn og unge under 18 år er under forældremyndighed, medmindre de har indgået ægteskab.

§ 3. Har forældre fælles forældremyndighed, kræver væsentlige beslutninger vedrørende barnets forhold enighed mellem forældrene. Den forælder, som barnet har bopæl hos, kan træffe afgørelse om overordnede forhold i barnets daglige liv, herunder hvor i landet bopælen skal være.

Stk. 2. ---

§ 4. Afgørelser efter loven skal træffes ud fra, hvad der er bedst for barnet.

§ 7. ---

Stk. 2. Dette gælder dog ikke, hvis erklæringen i stk. 1, nr. 1, er afgivet, uden at betingelserne i retsplejelovens § 448 f for her i landet at behandle spørgsmålet om forældremyndighed er opfyldt.

Stk. 3-4. ---

§ 9. Forældre kan aftale, at de skal have fælles forældremyndighed. Aftalen skal anmeldes til statsforvaltningen for at være gyldig. Er en sag om forældremyndighed indbragt for retten, kan anmeldelse ske hertil.

§ 10. Forældre, der har fælles forældremyndighed, og som ikke lever sammen, kan aftale, at en af dem skal have forældremyndigheden alene. Aftalen skal anmeldes til statsforvaltningen for at være gyldig. Er en sag om forældremyndighed indbragt for retten, kan anmeldelse ske hertil.

I forældreansvarsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1417 af 1. december 2017, foretages følgende ændringer:

1. § 1 ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 1. I alle forhold, som er omfattet af denne lov, skal hensynet til barnets bedste og barnets ret til trivsel og beskyttelse komme i første række.

§ 1 a. Børn og unge under 18 år er under forældremyndighed, medmindre de har indgået ægteskab.«

2. I § 3, stk. 1, indsættes som 3. pkt.:

»Har barnet delt bopæl efter § 17, stk. 3, eller § 18 a, stk. 1, 1. pkt., kræver afgørelse om overordnede forhold i barnets daglige liv efter 2. pkt. enighed mellem forældrene.«

3. I § 4 indsættes som 2. pkt.:

»Familiereetshuset og familieretten skal have fokus på, at afgørelser skal medvirke til at sikre barnets trivsel og beskytte barnet mod vold eller anden behandling, der udsætter barnet for skade eller fare, herunder at være vidne til vold.«

4. I § 7, stk. 2, ændres »retsplejelovens § 448 f« til: »§ 448 g i retsplejeloven«.

5. I § 9, 2. pkt., § 10, 2. pkt., § 13, stk. 1, 2. pkt., § 19, stk. 4, § 28, § 29 a, 1. pkt., § 33, stk. 2, overskriften før § 35, § 35 og § 41, stk. 5, 1. pkt., ændres »statsforvaltningen« til: »Familiereetshuset«.

6. Efter § 10 indsættes:

§ 11. Er forældre, der har fælles forældremyndighed, og som ikke lever sammen, ikke enige om forældremyndigheden, afgør retten, om den fælles forældremyndighed skal fortsætte, eller om en af dem skal have forældremyndigheden alene. Retten kan kun ophæve den fælles forældremyndighed, hvis der er holdepunkter for at antage, at forældrene ikke kan samarbejde om barnets forhold til barnets bedste.

§ 13. Forældre kan aftale, at forældremyndigheden skal overføres fra den ene forælder til den anden. Aftalen skal anmeldes til statsforvaltningen for at være gyldig. Er en sag om forældremyndighed indbragt for retten, kan anmeldelse ske hertil.

Stk. 2. Forældremyndigheden kan ved aftale godkendt af statsforvaltningen overføres til andre end forældre. Forældremyndigheden kan overføres til et ægtepar eller et samlevende par i forening, herunder til den ene forælder og dennes ægtefælle eller samlever. Er en sag om forældremyndighed indbragt for retten, kan aftalen godkendes af retten.

§ 14. Retten kan efter anmodning fra en forælder, der ikke har forældremyndigheden, bestemme, at der skal være fælles forældremyndighed, eller overføre forældremyndigheden til denne.

Stk. 2. Retten kan ændre en aftale efter § 13, stk. 2, eller en afgørelse efter §§ 15 og 15 a.

§ 15. ---

Stk. 2. Dør en forælder, og havde forældrene ved dødsfaldet fælles forældremyndighed, kan andre i forbindelse med dødsfaldet anmode om forældremyndigheden, hvis barnet ved dødsfaldet ikke havde bopæl hos den efterlevende forælder. Statsforvaltningen træffer afgørelse om, hvem der skal have forældremyndigheden.

Stk. 3. Dør en forælder, der har forældremyndigheden alene, kan en efterlevende forælder og an-

»§ 10 a. En aftale om forældremyndighed efter §§ 9 eller 10 er ikke gyldig, hvis den er indgået inden barnets fødsel, eller aftalen er betinget eller tidsbegrænset.«

7. I § 11, 1. pkt., ændres »afgør retten, om« til: »træffes der afgørelse om, hvorvidt«.

8. I § 11, 2. pkt., ændres »Retten kan kun ophæve den fælles forældremyndighed« til: »Den fælles forældremyndighed kan kun ophæves«.

9. I § 13, stk. 1, 3. pkt., ændres »retten« til: »familieretten«.

10. I § 13, stk. 2, 1. pkt., ændres »statsforvaltningen« til: »Familieretshuset eller familieretten«, og stk. 2, 3. pkt., ophæves

11. I § 13 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. En aftale efter stk. 1 og 2 er ikke gyldig, hvis aftalen er indgået inden barnets fødsel, eller aftalen er betinget eller tidsbegrænset. Endvidere er en aftale efter stk. 2 ikke gyldig, hvis der ydes vederlag eller betaling for tabt arbejdsfortjeneste til forældremyndighedens indehaver.«

12. § 14 affattes således:

»§ 14. Efter anmodning fra en forælder, der ikke har forældremyndigheden, kan det bestemmes, at der skal være fælles forældremyndighed, eller at forældremyndigheden skal overføres til denne.

Stk. 2. En aftale efter § 13, stk. 2, og en afgørelse efter §§ 15 og 15 a kan ændres.«

13. § 15, stk. 2, 2. pkt., og § 15, stk. 3, 3. pkt., ophæves.

dre anmode om forældremyndigheden. Er der fælles forældremyndighed, og dør begge forældre, kan andre ligeledes anmode om forældremyndigheden. Statsforvaltningen træffer afgørelse om, hvem der skal have forældremyndigheden.

Stk. 4. ---

§ 15 a. Har den ene forælder forvoldt den anden forælders død, og havde forældrene ved dødsfaldet fælles forældremyndighed, eller havde den efterlevende forælder forældremyndigheden alene, skal statsforvaltningen træffe afgørelse om, hvorvidt forældremyndigheden skal forblive hos den efterlevende forælder, eller om en anden skal have forældremyndigheden.

Stk. 2. Hvis den ene forælder har forvoldt den anden forælders død og den afdøde forælder havde forældremyndigheden alene, finder § 15, stk. 3, 1. og 2. pkt., tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. ---

§ 17. Har forældre fælles forældremyndighed, og er de ikke enige om, hos hvem af dem barnet skal have bopæl, afgøres dette af retten. Retten kan træffe afgørelse om, at barnet kan have bopæl hos en forælder, der har eller ønsker at få bopæl i udlandet eller i Grønland eller på Færøerne.

Stk. 2. Retten kan ændre en aftale eller afgørelse om barnets bopæl.

14. I § 15 a, stk. 1, ændres »skal statsforvaltningen træffe afgørelse om« til: »træffes der afgørelse om«.

15. I § 15 a, stk. 2, udgår »1. og 2. pkt.,«.

16. § 17 affattes således:

»§ 17. Har forældre fælles forældremyndighed, og er de ikke enige om, hos hvem af dem barnet skal have bopæl, kan der træffes afgørelse herom. Der kan herunder træffes afgørelse om, at barnet kan have bopæl hos en forælder, der har eller ønsker at få bopæl i udlandet, i Grønland eller på Færøerne.

Stk. 2. En aftale eller afgørelse om barnets bopæl efter stk. 1 kan ændres.

Stk. 3. Et barn af samlevende forældre med fælles forældremyndighed har i de første tre måneder efter forældrenes samlivsophævelse delt bopæl, medmindre forældrene er enige om barnets bopæl. I denne periode kan der indledes sag om samvær efter § 19, men der kan ikke indledes en sag om barnets bopæl efter stk. 1.

Stk. 4. Barnet har uanset stk. 3, 1. pkt. ikke delt bopæl, hvis afgørende hensyn til barnets bedste taler imod dette, eller hvis begge forældre flytter fra den adresse, hvor barnet havde folkeregisteradresse på tidspunktet for forældrenes samlivsophævelse. I tilfælde omfattet af 1. pkt. kan der indledes en sag om barnets bopæl efter stk. 1 inden for tre måneder efter samlivsophævelsen.«

17. Efter § 18 indsættes i *kapitel 3*:

»§ 18 a. Forældre, der har fælles forældremyndighed, kan aftale, at barnet har delt bopæl, jf. § 3, stk. 1, 3. pkt. Aftalen ophører, når den ene forælder meddeler ophøret til den anden forælder. Barnet har dog efter ophør af aftalen fortsat delt bopæl, jf. § 3, stk. 1, 3. pkt., indtil forældrene har indgået en aftale om barnets bopæl eller samvær, eller der er truffet afgørelse om barnets bopæl efter §§ 17 eller 26 eller om samvær efter §§ 21, 29 eller 29 a, jf. dog stk. 2.

§ 19. ---*Stk. 2-3. ---*

Stk. 4. Er der ikke eller kun i yderst begrænset omfang samvær, kan den forælder, som barnet har bopæl hos, anmode statsforvaltningen om at indkalde den anden forælder til et møde om samværet.

§ 20. Er en forælder eller begge forældre døde, eller er en forælder ukendt, kan statsforvaltningen efter anmodning fastsætte samvær med barnets nærmeste pårørende, som det er knyttet til.

Stk. 2. Er der ikke eller kun i yderst begrænset omfang samvær med den forælder, barnet ikke har bopæl hos, kan statsforvaltningen efter anmodning fastsætte samvær med barnets nærmeste pårørende, som det er knyttet til.

§ 20 a. Er barnet adopteret, kan statsforvaltningen i helt særlige tilfælde efter anmodning fra barnets oprindelige slægtninge fastsætte samvær eller anden form for kontakt med disse, navnlig hvis barnet forud for adoptionen havde samvær eller anden form for kontakt med den, som anmoder om fastsættelse af samvær m.v.

§ 21. Er der uenighed om omfanget og udøvelsen af samvær, kan statsforvaltningen efter anmodning træffe afgørelse herom og fastsætte de nødvendige bestemmelser i forbindelse hermed.

Stk. 2-3. ---

§ 21 a. Fastsat eller aftalt samvær bortfalder kun, når forældrene har aftalt det, eller når statsforvaltningen, Ankestyrelsen eller fogedretten har truffet afgørelse om bortfald af samvær efter § 21 eller § 29, stk. 4, eller efter § 536, stk. 4, i retsplejeloven.

§ 22. I særlige tilfælde kan statsforvaltningen træffe bestemmelse om anden kontakt med barnet i form af telefonsamtaler, brevveksling, elektronisk post, fotografier el. lign.

Stk. 2. Har en forælder bragt en aftale om delt bopæl til ophør som følge af, at den anden forælder ved en flytning af sin bopæl ikke har overholdt betingelser i aftalen om den geografiske placering af forældrenes bopæle, og sker ophøret inden for en måned efter den anden forælders flytning, har barnet bopæl hos den forælder, der har overholdt aftalen.

Stk. 3. En aftale om delt bopæl efter stk. 1 kan registreres i CPR ved anmeldelse af aftalen til Familieretshuset. Registreringen fjernes, hvis en forælder foretager anmeldelse herom til Familieretshuset.«

18. I § 20, *stk. 1* og *2*, ændres »kan statsforvaltningen efter anmodning fastsætte samvær« til: »kan der efter anmodning fastsættes samvær«.

19. I § 20 a ændres »kan statsforvaltningen i helt særlige tilfælde efter anmodning fra barnets oprindelige slægtninge fastsætte« til: »kan der i helt særlige tilfælde efter anmodning fra barnets oprindelige slægtninge fastsættes«.

20. I § 21, *stk. 1*, ændres »kan statsforvaltningen efter anmodning træffe afgørelse herom og fastsætte« til: »kan der efter anmodning træffes afgørelse herom og fastsættes«, og efter »i forbindelse hermed« indsættes: », herunder vilkår om pasdepotering og vilkår til sikring af at forælderen ikke er påvirket af alkohol eller euforiserende stoffer under samværet«.

21. I § 21 a ændres »statsforvaltningen, Ankestyrelsen eller fogedretten« til: »Familieretshuset eller familieretten«, »eller § 29, stk. 4,« udgår, og »§ 536, stk. 4,« ændres til: »§ 456 q, stk. 4,«.

22. I § 22, *stk. 1*, ændres »kan statsforvaltningen træffe bestemmelse« til: »kan der træffes bestemmelse«.

Stk. 2-3. ---

§ 23. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Statsforvaltningen kan i særlige tilfælde efter anmodning fra indehaveren af forældremyndigheden eller fra en af de i stk. 1 nævnte institutioner m.v. fratage den forælder, der ikke har forældremyndigheden, adgangen til at få orientering og få udleveret dokumenter efter stk. 1. Afgørelsen har virkning fra det tidspunkt, hvor institutionen m.v. modtager meddelelse om afgørelsen.

§ 25. Selv om der er uenighed om forældremyndigheden mellem forældre, der har fælles forældremyndighed, kan statsforvaltningen træffe afgørelse om, at den ene forælder kan tage barnet med til udlandet, Grønland eller Færøerne i en kortere periode.

§ 26. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. En afgørelse efter stk. 1 bortfalder

- 1) 4 uger efter, at statsforvaltningen har meddelt parterne, at sagen er afsluttet, jf. § 40, medmindre en af dem inden da har anmodet om, at sagen indbringes for retten,
- 2) hvis sagen efter indbringelse for retten hæves eller afvises, eller
- 3) hvis samlivet genoptages.

§ 28. Er indehaveren eller begge indehavere af forældremyndigheden forhindret i at træffe bestemmelse om barnets personlige forhold, afgør statsforvaltningen, hvem forældremyndigheden skal tilkomme, så længe forhindringen varer.

§ 29. Under en sag om forældremyndighed, om barnets bopæl, om samvær eller om anden kontakt kan statsforvaltningen efter anmodning træffe afgørelse om midlertidigt samvær eller om anden kontakt.

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Adgangen til at træffe midlertidig afgørelse efter stk. 1 kan i helt særlige tilfælde ligeledes udøves af Ankestyrelsen.

§ 29 a. Har barnet ikke samvær med den forælder, der anmoder om samvær, skal statsforvaltningen hurtigst muligt og inden 3 uger efter modtagelsen af en anmodning om fastsættelse af samvær træffe en midlertidig afgørelse om kontaktbeva-

23. I § 23, stk. 3, 1. pkt., ændres »Statsforvaltningen« til: »Der«, og efter »m.v.« indsættes: »træffes afgørelse om at«.

24. I § 25 ændres »kan statsforvaltningen træffe« til: »kan der træffes«.

25. § 26, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. En afgørelse efter stk. 1 bortfalder, hvis anmodningen om, at der træffes afgørelse om forældremyndighed eller barnets bopæl, tilbagekaldes eller afvises, eller hvis forældrene genoptager samlivet.«

26. I § 29, stk. 1, ændres »kan statsforvaltningen efter anmodning træffe« til: »kan der efter anmodning træffes«.

27. § 29, stk. 4, ophæves.

rende samvær. § 29, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

§ 31. Anmodning om afgørelse om forældremyndighed efter §§ 11, 14, 15 og 15 a, om barnets bopæl efter § 17 og om samvær m.v. efter §§ 19-22 og 25 indgives til statsforvaltningen.

Stk. 2. Anmeldelse af en aftale efter §§ 9, 10 og 13 og anmodning om en afgørelse efter §§ 11, 14 og 17, § 19, stk. 1-3, og §§ 20, 20 a, 21, 22 og 25 skal indgives til statsforvaltningen ved anvendelse af den digitale løsning, som statsforvaltningen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Anmeldelser og anmodninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af statsforvaltningen, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. Hvis statsforvaltningen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal statsforvaltningen tilbyde, at anmeldelsen eller anmodningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 2. Statsforvaltningen bestemmer, hvordan en anmeldelse eller anmodning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 4. Statsforvaltningen kan ud over i de i stk. 3 nævnte tilfælde undlade at afvise en anmeldelse eller anmodning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for statsforvaltningen ved at modtage anmeldelsen eller anmodningen på anden måde end digitalt, eller hvis det må antages at være bedst for barnet, at anmeldelsen eller anmodningen ikke afvises.

Stk. 5. En digital anmeldelse eller anmodning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for statsforvaltningen.

§ 31 a. Ved anmodning om en afgørelse som nævnt i § 31, stk. 1, indkalder statsforvaltningen parterne til et møde, medmindre anmodningen alene vedrører en afgørelse om anden kontakt som nævnt i § 22. Statsforvaltningen kan undlade at indkalde parterne til et møde, hvis det er

28. Efter § 30 indsættes i *kapitel 6*:

»§ 30 a. Ved Familieretshusets behandling af sager efter denne lov finder bestemmelserne i lov om Familieretshuset anvendelse.

Stk. 2. Afgørelse vedrørende aftaler om forældremyndighed og afgørelse i sager om forældremyndighed, bopæl, samvær, anden kontakt, orientering om barnet og udlandsrejse træffes efter bestemmelserne i kapitel 2 og 8-10 i lov om Familieretshuset af Familieretshuset eller familieretten. Dette gælder dog ikke afgørelser efter § 27.«

29. § 31, stk. 1 og 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Henvendelse om anmeldelse vedrørende en aftale, om anmodning om en afgørelse, om anmodning om indbringelse af en afgørelse for familieretten og om klage efter § 41, stk. 2, skal indgives til Familieretshuset ved anvendelse af den digitale løsning, som Familieretshuset stiller til rådighed (digital selvbetjening). Dette gælder dog ikke anmodninger, der indgives af en offentlig myndighed, og anmodning om en midlertidig afgørelse efter §§ 26, 27, 29 og 29 a. Henvendelser, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af Familieretshuset, jf. dog stk. 2 og 3.«
Stk. 3-5 bliver herefter stk. 2-4.

30. I § 31, stk. 3, der bliver stk. 2, ændres »statsforvaltningen« to steder til: »Familieretshuset«, »anmeldelsen eller anmodningen« ændres til: »henvendelsen«, »stk. 2« til: »stk. 1«, »Statsforvaltningen« til: »Familieretshuset« og »anmeldelse eller anmodning« til: »henvendelse«.

31. I § 31, stk. 4, der bliver stk. 3, ændres »Statsforvaltningen« til: »Familieretshuset«, »stk. 3« til: »stk. 2«, »anmeldelse eller anmodning« til: »henvendelse«, »statsforvaltningen« til »Familieretshuset«, og to steder ændres »anmeldelsen eller anmodningen« til: »henvendelsen«.

32. I § 31, stk. 5, der bliver stk. 4, ændres »anmeldelse eller anmodning« til: »henvendelse« og »statsforvaltningen« til: »Familieretshuset«.

33. I § 31 a, stk. 1, 1. pkt., ændres »som nævnt i § 31, stk. 1,« til: »om forældremyndighed efter §§ 11, 14, 15 og 15 a, om barnets bopæl efter § 17 og om samvær m.v. efter §§ 19-21 og 25«, »statsforvaltningen« til: »Familieretshuset«, og », medmindre anmodningen alene vedrører en

unødvendigt eller uhensigtsmæssigt at afholde et møde.

Stk. 2. Parterne har pligt til at deltage i mødet, medmindre helt særlige omstændigheder gør sig gældende.

§ 32. Statsforvaltningen skal tilbyde forældre og børn børnesagkyndig rådgivning eller konfliktmægling ved uenighed om forældremyndighed, barnets bopæl eller samvær.

Stk. 2. Statsforvaltningen kan i andre tilfælde tilbyde børnesagkyndig rådgivning eller konfliktmægling, hvis der er et særligt behov herfor.

Stk. 3. Statsforvaltningen kan undlade at tilbyde rådgivning eller konfliktmægling efter stk. 1, hvis det er unødvendigt eller uhensigtsmæssigt.

§ 32 a. Statsforvaltningen tilbyder forældrene børnesagkyndig rådgivning, når fogedretten efter retsplejelovens § 537, stk. 4, har udsat fuldbyrdelse af forældremyndighed, barnets bopæl eller samvær. Rådgivning efter 1. pkt. skal være gennemført inden det tidspunkt, fogedretten har udsat sagen til.

§ 33. Statsforvaltningen kan iværksætte børnesagkyndige undersøgelser og indhente sagkyndige erklæringer om forældre i sager om forældremyndighed, barnets bopæl og samvær.

Stk. 2. Har statsforvaltningen iværksat en børnesagkyndig undersøgelse eller anmodet om en sagkyndig erklæring om en forælder, færdiggøres undersøgelsen eller erklæringen uanset sagens indbringelse for retten efter § 40.

Barnets adgang til at henvende sig til statsforvaltningen

§ 35. Et barn, der er fyldt 10 år, kan anmode statsforvaltningen om at indkalde forældrene til et møde om forældremyndigheden, barnets bopæl eller samvær.

§ 36. Inden en aftale om forældremyndighed efter § 13, stk. 2, godkendes eller der træffes afgørelse om forældremyndighed efter § 15, stk. 3, eller § 15 a, stk. 2, skal statsforvaltningen indhente en erklæring fra den forælder, der ikke har del i forældremyndigheden.

afgørelse om anden kontakt som nævnt i § 22« udgår.

34. I § 31 a, stk. 1, 2. pkt., § 32,, stk. 1, 2 og 3, § 32 a, 1. pkt., § 33, stk. 1, og § 46, stk. 1, ændres »Statsforvaltningen« til: »Familieretshuset«.

35. I § 31 a indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* En part har ikke pligt til at deltage i mødet sammen med den anden part, hvis den anden part har udsat parten eller partens barn for voldelig adfærd, eller der er mistanke herom.«

36. To steder i § 32 ændres »fogedretten« til: »familieretten«, og »retsplejelovens § 537, stk. 4,« ændres til: »§ 456 r, stk. 4, i retsplejeloven«.

37. I § 33, stk. 2, ændres »retten efter § 40« til: »familieretten«.

38. I § 36, stk. 1, ændres »godkendes« til: »godkendes,« og »statsforvaltningen indhente« til: »der indhentes«.

Stk. 2. Inden der træffes en afgørelse om samvær efter § 20, stk. 2, skal statsforvaltningen indhente en erklæring fra den forælder, der ikke eller kun i yderst begrænset omfang har samvær.

Stk. 3. ---

Forældremyndighed efter dødsfald

§ 37. Statsforvaltningen indbringer en afgørelse efter § 15 eller § 15 a for retten, hvis en part inden 4 uger efter, at en afgørelse efter § 15 eller § 15 a er meddelt den pågældende, anmoder herom.

§ 38. Statsforvaltningen og Ankestyrelsen kan til brug for behandlingen af sager om forældrenes fælles ansvar for transport af barnet i forbindelse med samvær, herunder forældrenes afholdelse af udgifter herved, efter denne lov få terminaladgang til de nødvendige økonomiske oplysninger om en part hos told- og skatteforvaltningen, herunder i indkomstregisteret.

§ 39. En anmodning om ændring af forældremyndighed, barnets bopæl, samvær eller anden kontakt kan afvises af statsforvaltningen, hvis forholdene ikke har ændret sig væsentligt. Dette gælder dog ikke anmodninger om ændring af forældremyndighed efter § 14, stk. 2.

Stk. 2. Statsforvaltningen indbringer afgørelsen om afvisning af en anmodning om ændring af forældremyndighed eller barnets bopæl for retten, hvis ansøgeren anmoder herom, inden 4 uger efter at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Afslutning af sagsbehandlingen og indbringelse for retten

§ 40. Statsforvaltningen kan afslutte en sag om forældremyndighed efter § 11 eller § 14 eller om barnets bopæl efter § 17, hvis der ikke er opnået enighed om forældremyndigheden eller bopælen. Statsforvaltningen indbringer sagen for retten, hvis en part inden 4 uger efter, at det er meddelt den pågældende, at sagen er afsluttet, anmoder herom. Dette gælder dog ikke, hvis afslutningen af sagen skyldes, at den pågældende er udeblevet fra et møde i statsforvaltningen.

Stk. 2. Efter anmodning fra en part afslutter statsforvaltningen sagen og indbringer den for retten, hvis

1) parterne har modtaget vejledning på et møde i statsforvaltningen, uden at enighed om forældremyndigheden eller om barnets bopæl er opnået, og parterne eller en af dem ikke ønsker børnesagkyndig rådgivning eller konfliktmægling eller børnesagkyndig rådgivning eller konfliktmægling er afsluttet uden opnåelse af enighed eller

39. I § 36, stk. 2, ændres »statsforvaltningen indhente« til: »der indhentes«.

40. Overskriften før § 37 ophæves.

41. § 37 ophæves.

42. I § 38 ændres »Statsforvaltningen og Ankestyrelsen« til »Familiereetshuset«.

43. I § 39, stk. 1, 1. pkt., udgår »af statsforvaltningen«.

44. § 39, stk. 2, ophæves.

45. Overskriften før § 40 ophæves.

46. § 40 ophæves.

2) den pågældende har deltaget i et møde, mens den anden part er udeblevet trods to indkaldelser.

Stk. 3. Statsforvaltningen kan i særlige tilfælde efter anmodning afslutte sagen og indbringe den for retten, selv om betingelserne efter stk. 1 eller stk. 2 ikke er opfyldt.

Klage m.v.

§ 41. Statsforvaltningens afgørelser efter denne lov kan påklages til Ankestyrelsen, jf. dog stk. 2, 3 og 5.

Stk. 2. En klage over en midlertidig afgørelse om forældremyndighed eller barnets bopæl efter § 26 eller en afgørelse om ændring heraf efter § 30 afvises, hvis sagen om forældremyndighed eller barnets bopæl er indbragt for retten efter § 40.

Stk. 3. Afgørelser efter § 37, afgørelser om at afvise en anmodning om ændring af forældremyndighed eller barnets bopæl efter § 39, stk. 1, afgørelser efter § 40, stk. 1 og 2, afgørelser om at imødekomme en anmodning efter § 40, stk. 3, og afgørelser om afvisning af at behandle en sag om forældremyndighed eller barnets bopæl efter § 46, stk. 2, jf. stk. 1, kan ikke påklages.

Stk. 4. I sager om forældremyndighed eller barnets bopæl, som kan indbringes for retten efter § 37, § 39, stk. 2, § 40 eller § 46, stk. 2, kan statsforvaltningens sagsbehandling påklages til Ankestyrelsen.

Stk. 5. Den forælder, der ikke har forældremyndigheden, kan påklage en afgørelse efter § 23, stk. 2, til statsforvaltningen. Dette gælder dog ikke afgørelser truffet af sundhedsvæsenet. Statsforvaltningens afgørelse kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed. Ankestyrelsen kan dog efter anmodning optage en sag til behandling, når det skønnes, at den har principiel eller generel betydning.

§ 41 a. Ved Ankestyrelsens behandling af sager efter denne lov finder kapitel 9 og §§ 68 og 70 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område anvendelse.

§ 46. Statsforvaltningen kan behandle en sag om forældremyndighed, barnets bopæl, samvær m.v., hvis betingelserne i retsplejelovens § 448 f er opfyldt.

Stk. 2. Statsforvaltningens afvisning af at behandle en sag om forældremyndighed og barnets bopæl efter §§ 11, 14, 15, 15 a og 17, der ikke opfylder betingelserne i stk. 1, kan efter anmodning fra en af parterne indbringes for retten.

47. *Overskriften* før § 41 affattes således:

»Domstolsprøvelse og klage«.

48. *§ 41, stk. 1,* affattes således:

»Familieretshusets afgørelser efter denne lov kan indbringes for familieretten efter bestemmelserne i kapitel 12 i lov om Familieretshuset.«

49. *§ 41, stk. 2-4,* ophæves.

Stk. 5 bliver herefter stk. 2.

50. *§ 41, stk. 5, 3. og 4. pkt.,* der bliver stk. 2, 3. og 4. pkt., ophæves.

51. *§ 41 a* affattes således:

»§ 41 a. I sager omfattet af § 24 i lov om Familieretshuset træffer familieretten afgørelse efter §§ 11, 14, 17 og 21 efter anmodning fra Familieretshuset.«

52. I *§ 46, stk. 1,* ændres »retsplejelovens § 448 f« til: »§ 448 g i retsplejeloven«.

53. *§ 46, stk. 2,* ophæves.

§ 2

I lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, foretages følgende ændringer:

§ 7. Ægteskab må ikke uden Ankestyrelsens tilladelse indgås mellem personer, af hvilke den ene har været gift med den andens slægtning i ret op eller nedstigende linje. Er der fællesbørn i det tidligere ægteskab, må tilladelsen kun gives, såfremt hensynet til børnene ikke taler derimod.

§ 21. ---

Stk. 2. En vielse, der er ugyldig efter stk. 1, kan af Ankestyrelsen godkendes som gyldig, såfremt særlige grunde taler herfor.

§ 23. Et ægteskab omstødes ved dom, hvis det er indgået i strid med § 6 eller § 9.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Sag til omstødelse kan anlægges af Ankestyrelsen eller af en af ægtefællerne. Er ægteskabet indgået i strid med § 9, kan tillige ægtefællen i det tidligere ægteskab anlægge sag.

§ 24. Et ægteskab omstødes endvidere ved dom efter påstand af den ene ægtefælle:

- 1) hvis han ved ægteskabets indgåelse befandt sig i en tilstand, som udelukker evnen til at handle fornuftsmæssigt,
- 2) hvis han blev tvunget til at indgå ægteskab,
- 3) hvis han ved en fejltagelse blev viet til en anden end sin forlovede eller uden at ville indgå ægteskab, eller
- 4) hvis han blev forledt til at indgå ægteskab ved, at han af den anden ægtefælle gennem falske oplysninger eller svigagtig fortielse af sandheden blev vildledt om, hvem den anden er, eller om sådanne omstændigheder ved dennes tidligere liv, der med fuld føje ville have afholdt ham fra at indgå ægteskabet, og som endnu må tillægges en sådan betydning for forholdet mellem ægtefællerne, at ægteskabet ikke med rimelighed kan fordres opretholdt.

Stk. 2. ---

§ 26. Omstødes et ægteskab, og var den ene ægtefælle ved ægteskabets indgåelse i god tro med hensyn til omstødelsesgrunden, medens den anden kendte eller burde kende denne, kan der ved dommen tilkendes den førstnævnte ægtefælle en godtgørelse, der fastsættes under hensyn til begges økonomiske kår og de øvrige omstændigheder.

1. I § 7, 1. pkt., ændres »Ankestyrelsens« til: »Familieretshusets«.

2. I § 21, stk. 2, § 23, stk. 3, 1. pkt., og § 58 b, stk. 1, ændres »Ankestyrelsen« til: »Familieretshuset«.

3. I § 23, stk. 1, § 24, stk. 1, og §§ 52 og 58 udgår »ved dom«.

4. I § 23, stk. 3, indsættes som 3. pkt.: »Anlægger Familieretshuset sag til omstødelse af et ægteskab, skal sagen anlægges mod begge ægtefæller.«

5. I § 26 ændres »dommen« til: »afgørelsen«.

§ 29. Ægtefæller har ret til separation eller skilsmisse, når de er enige om det.

§ 37. Separation eller skilsmisse gives ved bevilling eller dom.

Stk. 2. Anmodning om separation eller skilsmisse indgives til statsforvaltningen.

§ 38. Statsforvaltningen indkaldes ægtefællerne til vilkårsforhandling, når

- 1) en ægtefælle anmoder om det,
- 2) betingelserne, jf. § 42, stk. 1, for at give bevilling til separation eller skilsmisse efter §§ 29, 30 og 32-36 ikke er opfyldt eller
- 3) statsforvaltningen finder, at særlige omstændigheder taler for det.

Stk. 2. ---

§ 39. ---

Stk. 2. Størrelsen af gebyrerne efter stk. 1 fastsættes således, at de svarer til omkostningerne ved statsforvaltningens behandling af en anmodning om separation eller skilsmisse henholdsvis ved statsforvaltningens afholdelse af vilkårsforhandling.

Stk. 3. ---

§ 41. Statsforvaltningen kan tilbyde mægling ved uenighed om vilkårene for separation og skilsmisse.

§ 42. Statsforvaltningen giver bevilling til separation eller skilsmisse efter §§ 29, 30 og 32-36, hvis ægtefællerne er enige herom og er enige om vilkårene, jf. §§ 49 og 55. Ægtefællerne kan dog henskyde spørgsmål om størrelsen af ægtefællebidrag til statsforvaltningens afgørelse.

Stk. 2. Statsforvaltningen giver bevilling til skilsmisse efter § 30, stk. 2, hvis den anden ægtefælle ikke protesterer herimod, og vilkårene for separationen også gælder for tiden efter skilsmissen.

6. I § 29 indsættes som 2. pkt.:

»Skilsmisse kan i visse situationer først bevilges efter en refleksionsperiode, jf. § 42 a.«

7. I § 37, stk. 1, ændres »gives« til: »meddeles« og »dom« til: »afgørelse«.

8. I § 37, stk. 2, og § 38, stk. 1, nr. 3, ændres »statsforvaltningen« til: »Familieretshuset«.

9. I § 38, stk. 1, § 41, § 42, stk. 1, 1. pkt., og § 42, stk. 2, ændres »Statsforvaltningen« til: »Familieretshuset«.

10. I § 38 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. En ægtefælle har ikke pligt til at deltage i vilkårsforhandling sammen med den anden ægtefælle, hvis den anden ægtefælle har udsat ægtefællen eller ægtefællens barn for voldelig adfærd, eller der er mistanke herom.«

11. To steder i § 39, stk. 2, ændres »statsforvaltningens« til: »Familieretshusets«.

12. I § 42, stk. 1, 2. pkt., ændres »statsforvaltningens afgørelse« til: »afgørelse efter § 50«.

13. Efter § 42 indsættes før overskriften før § 43:

»§ 42 a. For ægtefæller, som anmoder om skilsmisse efter § 29, og som har fælles børn, der ikke er fyldt 18 år, kan bevilling til skilsmisse først udstedes efter en refleksionsperiode på tre mæ-

der fra Familieretshusets modtagelse af anmodningen.

Stk. 2. Familieretshuset udsteder bevilling til skilsmisse efter § 29, når:

- 1) begge ægtefæller inden 1 måned efter udløbet af refleksionsperioden efter stk. 1 har bekræftet anmodningen om skilsmisse,
- 2) betingelserne i § 42 er opfyldte, og
- 3) begge ægtefæller inden bekræftelsen af anmodningen efter nr. 1 har gennemført det obligatoriske digitale forløb efter § 22, stk. 1, i lov om Familieretshuset, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. En ægtefælle, der efter § 58 d, stk. 3, ikke skal anvende digital selvbetjening, skal gennemføre det obligatoriske digitale forløb efter § 22, stk. 1, i lov om Familieretshuset på skriftligt grundlag. Ved bekræftelsen efter stk. 2, nr. 1 af anmodningen om skilsmisse skal ægtefællen afgive erklæring om at have gennemført forløbet.«

Afslutning af en separations- eller skilsmissesag og indbringelse for retten

§ 43. Statsforvaltningen kan afslutte en sag om separation eller skilsmisse efter §§ 29, 30 og 32-36, hvis den fornødne enighed, jf. § 42, for at give bevilling ikke er opnået, eller statsforvaltningen finder det betænkeligt at give bevilling. Statsforvaltningen indbringer sagen for retten, hvis en part inden 4 uger efter, at det er meddelt den pågældende, at sagen er afsluttet, anmoder herom. Dette gælder dog ikke, hvis afslutningen af sagen skyldes, at den pågældende er udeblevet fra vilkårsforhandlingen.

Stk. 2. Efter anmodning fra en part afslutter statsforvaltningen sagen og indbringer den for retten, hvis

- 1) parterne har modtaget vejledning under vilkårsforhandlingen, uden at den fornødne enighed, jf. § 42, er opnået, eller
- 2) den pågældende er mødt, mens den anden part er udeblevet trods to indkaldelser.

Stk. 3. Statsforvaltningen kan i særlige tilfælde efter anmodning afslutte sagen og indbringe den for retten, selv om betingelserne efter stk. 1 eller 2 ikke er opfyldt.

§ 43 a. Statsforvaltningen kan behandle en ansøgning om separation eller skilsmisse, hvis betingelserne i retsplejelovens § 448 c, stk. 1, 2 og 4, er opfyldt.

Stk. 2. ---

§ 45. De vilkår, der er fastsat ved en dom til separation, afsagt her i landet, gælder også for tiden efter en skilsmisse, opnået på grundlag af separa-

14. *Overskriften før § 43 ophæves.*

15. *§ 43 ophæves.*

16. *§ 43 a affattes således:*

»**§ 43 a.** Familieretshuset kan behandle en sag om separation, skilsmisse, omstødelse af ægteskab og om et ægteskabs beståen, hvis betingelserne i § 448 f i retsplejeloven er opfyldte.«

17. *I § 45, 1. pkt., ændres »dom til separation, afsagt her i landet« til: »afgørelse om separation«*

tionen. Med hensyn til bidragspligt kan der dog ved separationsdommen træffes anden bestemmelse.

§ 50. Indgår ægtefællerne ikke selv aftale herom, afgør retten spørgsmålet om bidragspligt, herunder spørgsmålet om pligtens varighed, medens statsforvaltningen fastsætter bidragets størrelse. Medmindre der foreligger særlige omstændigheder, kan retten kun pålægge en ægtefælle bidragspligt for et bestemt tidsrum, der ikke kan overstige 10 år.

Stk. 2. ---

§ 52. En af ægtefællerne truffet aftale om bidragspligten eller om bidragets størrelse kan ændres ved dom, såfremt det på grund af væsentligt forandrede forhold vil være urimeligt at opretholde aftalen.

§ 53. En ved dom truffet afgørelse om ægtefællernes bidragspligt kan ændres ved en ny dom, såfremt væsentligt forandrede forhold og særlige grunde i øvrigt taler herfor.

Stk. 2. En af statsforvaltningen truffet afgørelse om bidragets størrelse kan ændres af statsforvaltningen, såfremt omstændighederne taler derfor.

§ 55. ---

Stk. 2. Såfremt en lejlighed i en ejendom, der hører til den enes bodel eller særeje, og som indeholder flere beboelseslejligheder, hidtil har tjent til familiens bolig, kan retten i forbindelse med dom til separation eller skilsmisse pålægge ægtefællen at udleje lejligheden til den anden ægtefælle og fastsætte vilkår for lejemålet.

§ 58. Har ægtefæller med henblik på separation eller skilsmisse truffet aftale om fordelingen af formuen, bidragspligten eller andre vilkår, kan aftalen ved dom ændres eller erklæres for uforbindende, såfremt den skønnes urimelig for den ene ægtefælle på tidspunktet for dens indgåelse.

§ 58 a. Statsforvaltningens afgørelser efter denne lov kan påklages til Ankestyrelsen. Dette gælder dog ikke afgørelser efter § 43, stk. 1 og 2, afgørelser om at imødekomme en anmodning efter § 43, stk. 3, og afgørelser om at afvise at behandle en sag om separation eller skilsmisse efter § 43 a, stk. 2.

Stk. 2. Klage over en afgørelse om bidrag skal indgives, inden 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Ankestyrelsen kan i særlige tilfælde behandle en klage over en afgørelse om bidrag, selv om klagen er indgivet efter udløb af fristen i 1. pkt.

og i 2. pkt. ændres »separationsdommen til: »afgørelsen om separation«.

18. I § 50, stk. 1, 1. pkt., ændres »afgør retten spørgsmålet« til: »træffes der afgørelse«, efter »herunder« indsættes: »om«, og », medens statsforvaltningen fastsætter« ændres til: »og«.

19. I § 50, stk. 1, 2. pkt., ændres »retten kun pålægge« til: »der kun pålægges«.

20. I § 53, stk. 1, udgår »ved dom truffet« og »ved en ny dom«.

21. I § 53, stk. 2, ændres »af statsforvaltningen truffet afgørelse om bidragets størrelse kan ændres af statsforvaltningen« til: »afgørelse om bidragets størrelse kan ændres«.

22. I § 55, stk. 2, ændres »retten i forbindelse med dom til separation eller skilsmisse pålægge ægtefællen at udleje lejligheden til den anden ægtefælle og fastsætte« til: »det ved afgørelse om eller bevilling til separation eller skilsmisse pålægges ægtefællen at udleje lejligheden til den anden ægtefælle, og der kan fastsættes«.

23. § 58 a, stk. 1-3, affattes således:

»Ved Familieretshusets behandling af sager efter denne lov finder bestemmelserne i lov om Familieretshuset anvendelse.

Stk. 2. Familieretshuset eller familieretten træffer efter bestemmelserne i kapitel 2 og 8-10 i lov om Familieretshuset afgørelse:

Stk. 3. I sager om separation eller skilsmisse, som kan indbringes for retten efter § 43 eller § 43 a, stk. 2, kan statsforvaltningens sagsbehandling påklages til Ankestyrelsen.

Stk. 4. ---

Stk. 5. Statsforvaltningen og Ankestyrelsen kan til brug for behandlingen af sager om fastsættelse og ændring af bidrag efter denne lov få terminaladgang til nødvendige økonomiske oplysninger om en part hos told- og skatteforvaltningen, herunder i indkomstregisteret.

§ 58 b. Afgørelser efter § 4, § 10, stk. 2, og § 11 a, stk. 2, samt afgørelser om anerkendelse af udenlandske skilsmisser til brug for prøvelse af ægteskabsbetingelserne kan påklages til Ankestyrelsen.

Stk. 2. ---

§ 58 c. Statsforvaltningen og Ankestyrelsen kan til brug for behandlingen af sager om fastsættelse og ændring af et bidrag efter denne lov anmode en part om oplysninger om vedkommendes egne forhold. Hvis parten undlader at give statsforvaltningen eller Ankestyrelsen de oplysninger, der er nævnt i 1. pkt., kan der træffes afgørelse på det foreliggende grundlag.

§ 58 d.---

Stk. 2. Anmodning om separation og skilsmisse efter § 37, stk. 2, og ansøgning om fastsættelse eller ændring af størrelsen af bidrag efter § 50, stk. 1, og § 53, stk. 2, skal indgives til statsforvaltningen ved anvendelse af den digitale løsning, som statsforvaltningen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Anmodninger og ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af statsforvaltningen, jf. dog stk. 3 og 4.

- 1) Om tilladelse til at indgå ægteskab efter § 7.
- 2) Om godkendelse af en vielse som gyldig efter § 21.
- 3) I sager omfattet af kapitel 3-5.
- 4) Om klage efter § 58 b over en afgørelse truffet af den myndighed, der efter § 13, stk. 1, skal prøve ægteskabsbetingelserne.
- 5) Om afvisning efter § 58 d af en ansøgning eller anmodning, der ikke er indgivet til Familieretshuset ved anvendelse af digital selvbetjening.
- 6) Om hvorvidt parterne er ægtefæller.
- 7) I sager mellem ægtefæller om, hvorvidt en separation består.

Stk. 3. Familieretshusets afgørelser efter denne lov kan indbringes for familieretten efter bestemmelserne i kapitel 12 i lov om Familieretshuset.

24. I § 58, a, stk. 5, ændres »Statsforvaltningen og Ankestyrelsen« til: »Familieretshuset«.

25. § 58 cophæves.

26. § 58 d, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Følgende henvendelser skal indgives til Familieretshuset ved anvendelse af den digitale løsning, som Familieretshuset stiller til rådighed (digital selvbetjening), idet henvendelsen ellers afvises af Familieretshuset, jf. dog stk. 3 og 4:

- 1) Ansøgning om tilladelse til at indgå ægteskab efter § 7.
- 2) Anmodning om godkendelse af en vielse som gyldig efter § 21.
- 3) Anmodning fra en ægtefælle om omstødelse af ægteskab efter §§ 23 og 24.

- 4) Anmodning om godtgørelse efter § 26.
- 5) Anmodning om separation og skilsmisse efter § 37, stk. 2.
- 6) Bekræftelse af anmodning om skilsmisse efter § 29, jf. § 42 a, stk. 2.
- 7) Ansøgning om fastsættelse eller ændring af ægtefællebidrag efter § 50, stk. 1, og §§ 52 og 53.
- 8) Ansøgning om ændring efter § 58 af aftale om fordelingen af formuen, bidragspligten og andre vilkår for separation og skilsmisse.
- 9) Klage efter § 58 b.
- 10) Anmodning om afgørelse om hvorvidt parterne er ægtefæller, eller hvorvidt en separation består.
- 11) Anmodning om indbringelse af en afgørelse for familieretten.

Stk. 3. Hvis der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal myndigheden, jf. stk. 1 og 2, tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1 og 2. Myndigheden bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 4. Myndigheden, jf. stk. 1 og 2, kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 3 nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for myndigheden ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 5. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for myndigheden.

§ 58 e. Ved Ankestyrelsens behandling af sager efter denne lov finder kapitel 9 og §§ 68 og 70 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område anvendelse.

§ 13. ---

Stk. 2. Opfylder en af forældrene ikke forsørgelsespligten over for barnet, kan statsforvaltningen pålægge ham at udrede bidrag til barnets underhold.

27. I § 58 d, stk. 3, 1. pkt., og § 58 d, stk. 4, ændres »ansøgningen« til: »henvendelsen«.

28. I § 58 d, stk. 3, 2. pkt., og § 58 d, stk. 4 og 5, ændres »ansøgning« til: »henvendelse«.

29. I § 58 d indsættes som *stk. 6*:

»*Stk. 6.* Stk. 2 finder ikke anvendelse for anmodninger, der indgives af en offentlig myndighed.«

30. § 58 e ophæves.

§ 3

I lov om børns forsørgelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1815 af 23. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. I § 13, stk. 2, ændres »statsforvaltningen pålægge ham« til: »det pålægges den pågældende forælder«.

§ 14. ---

Stk. 2. Bidragspligten ophører ved barnets fyldte 18. år. Bidragspligten ophører endvidere, når barnet indgår ægteskab, medmindre statsforvaltningen bestemmer andet.

Stk. 3-4. ---

2. I § 14, stk. 2, 2. pkt., ændres »statsforvaltningen bestemmer« til: »der bestemmes«.

§ 15. ---

Stk. 2. Ansøgning om fastsættelse af bidrag efter stk. 1 i anledning af omkostninger ved barnets konfirmation kan tidligst indgives til statsforvaltningen 3 måneder før og senest 1 dag før dagen for barnets konfirmation. Ansøgning om fastsættelse af bidrag efter stk. 1 i anledning af omkostninger, ved at barnet når konfirmationsalderen, kan indgives fra den dag, hvor barnet fylder 13 år, til den dag, hvor barnet fylder 15 år.

Stk. 3. Statsforvaltningen afviser en ansøgning som nævnt i stk. 2, hvis ansøgningen indgives på andre tidspunkter end efter stk. 2.

Stk. 4. Bidrag efter stk. 1 i anledning af omkostninger ved barnets sygdom og begravelse eller i anden særlig anledning kan kun fastsættes, såfremt begæring fremsættes for statsforvaltningen inden 3 måneder efter udgiftens afholdelse, medmindre der godtgøres at foreligge rimelig grund for overskridelse af fristen.

3. I § 15, stk. 2, 1. pkt., og § 15, stk. 4, ændres »statsforvaltningen« til: »Familieretshuset«.

4. I § 15, stk. 3, ændres »Statsforvaltningen afviser en ansøgning som nævnt i stk. 2« til: »En ansøgning som nævnt i stk. 2 afvises«.

§ 16. Statsforvaltningen kan til enhver tid efter ansøgning ændre et bidrag.

5. I § 16 ændres »Statsforvaltningen« til: »Bidrag« og »efter ansøgning ændre et bidrag« til: »ændres efter ansøgning«.

§ 17. Aftaler om bidrag til barnet er ikke til hinder for, at der træffes anden afgørelse af statsforvaltningen, såfremt aftalen skønnes åbenbart ubillig, eller når forholdene væsentligt har forandret sig, eller aftalen strider mod barnets bedste.

6. I § 17 udgår »af statsforvaltningen«.

§ 17 a. ---

Stk. 2. Der betales ikke gebyr efter stk. 1, hvis

- 1) der søges om bortfald af bidrag og dette skyldes, at barnet er flyttet til den forælder, der betaler bidraget, eller

- 2) der søges om ændring af et aftalt bidrag, jf. § 17, og statsforvaltningen ikke tidligere har behandlet en sag om dette bidrag.

Stk. 3. ---

Stk. 4. Størrelsen af gebyret efter stk. 1 fastsættes således, at det svarer til omkostningerne ved statsforvaltningens behandling af en ansøgning om ændring af bidrag.

Stk. 5. ---

7. I § 17 a, stk. 2, nr. 2, ændres »statsforvaltningen ikke tidligere har« til: »der ikke tidligere har været«.

8. I § 17 a, stk. 4, ændres »statsforvaltningens« til: »Familieretshusets«.

§ 19. Statsforvaltningen kan pålægge faderen eller medmoderen at udrede bidrag til udgifterne ved fødslen og ved barnets navngivning, herunder

9. I § 19, stk. 1, 1. pkt., ændres »Statsforvaltningen kan pålægge« til: »Der kan pålægges«.

ved dåb, og til moderens underhold 2 måneder før og 1 måned efter fødslen. Under særlige omstændigheder, navnlig i tilfælde af moderens sygdom forårsaget ved svangerskabet eller fødslen, kan bidrag pålægges for indtil 4 måneder før og 9 måneder efter fødslen. Bidraget kan pålægges, uanset at barnet er dødfødt.

Stk. 2. Endvidere kan statsforvaltningen pålægge den, der har eller kan have besvangret en kvinde, eller den, der har givet samtykke til, at en kvinde er behandlet med assisteret reproduktion, hvis barnet må antages at være blevet til ved denne behandling, jf. børnelovens §§ 27 eller 27 a, at udrede bidrag til de ved en abort forvoldte særlige udgifter.

Stk. 3. Bidrag efter denne paragrafs stk. 1 forfalder, hvis barnet er født, straks ved bidragsfastsættelsen og ellers til de af statsforvaltningen nærmere bestemte tidspunkter. Bidrag efter stk. 2 forfalder straks.

Stk. 4. ---

§ 19 a. Ansøgning om fastsættelse eller ændring af bidrag efter denne lov skal indgives til statsforvaltningen ved anvendelse af den digitale løsning, som statsforvaltningen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af statsforvaltningen, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis statsforvaltningen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal statsforvaltningen tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Statsforvaltningen bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Statsforvaltningen kan helt ekstraordinært ud over i de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for statsforvaltningen ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for statsforvaltningen.

10. I § 19, stk. 2, ændres »kan statsforvaltningen pålægge« til: »kan der pålægges«.

11. I § 19, stk. 3, 1. pkt., ændres »af statsforvaltningen nærmere bestemte tidspunkter« til: »tidspunkter, der er fastsat i afgørelsen om bidrag efter stk. 1«.

12. I § 19 a, stk. 1, indsættes efter »efter denne lov«: »og anmodning om indbringelse af en afgørelse for familieretten«, »statsforvaltningen« ændres tre steder til: »Familieretshuset«, og »Ansøgninger« ændres til: »Henvendelser«.

13. I § 19 a, stk. 1, indsættes som 3. pkt.:
»Dette gælder dog ikke anmodninger, der indgives af en offentlig myndighed.«

14. I § 19 a, stk. 2, ændres »statsforvaltningen« to steder til: »Familieretshuset«, »ansøgningen« ændres til: »henvendelsen«, »Statsforvaltningen« til: »Familieretshuset« og »ansøgning« til: »henvendelse«.

15. I § 19 a, stk. 3, ændres »Statsforvaltningen« til: »Familieretshuset«, »ansøgning« til: »henvendelse«, »statsforvaltningen« til »Familieretshuset« og »ansøgningen« til »henvendelsen«.

16. I § 19 a, stk. 4, ændres »ansøgning« til: »henvendelse« og »statsforvaltningen« til »Familieretshuset«.

17. § 20 affattes således:

§ 20. Statsforvaltningen og Ankestyrelsen kan til brug for behandlingen af sager om fastsættelse og ændring af et bidrag efter denne lov anmode en part om oplysninger om vedkommendes egne forhold. Hvis parten undlader at give statsforvaltningen eller Ankestyrelsen oplysninger, der er nævnt i 1. pkt., kan der træffes afgørelse på det foreliggende grundlag.

§ 21. Statsforvaltningens afgørelser efter denne lov kan påklages til Ankestyrelsen. Ved Ankestyrelsens behandling af klager efter 1. pkt. finder kapitel 9 og §§ 68 og 70 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område anvendelse.

Stk. 2. Klage skal indgives, inden 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Ankestyrelsen kan i særlige tilfælde behandle en klage, selv om klagen er indgivet efter udløb af fristen i 1. pkt.

Stk. 3. Børne- og socialministeren kan fastsætte regler om klagers behandling og om behandling af sager om børnebidrag, herunder om ansøgningsfrister og begyndelses- og ændringstidspunkter.

Stk. 4. Statsforvaltningen og Ankestyrelsen kan til brug for behandlingen af sager om fastsættelse og ændring af bidrag efter denne lov få terminaladgang til nødvendige økonomiske oplysninger om en part hos told- og skatteforvaltningen, herunder i indkomstregistret.

§ 1. Adoption meddeles ved bevilling, der udfærdiges af statsforvaltningen.

Stk. 2. Ved adoption af et barn fra et andet land har bevillingen virkning fra barnets ankomst her til landet. Hvis der er knyttet en prøveperiode til adoptionen, har bevillingen dog først virkning fra udløbet af prøveperioden. Statsforvaltningen kan fravige bestemmelsen i 2. pkt., hvis der foreligger særlige omstændigheder.

§ 6. Er den, der ønskes adopteret, fyldt 12 år, bør bevillingen ikke meddeles uden den pågældendes samtykke, medmindre indhentelse af samtykket skønnes at være til skade for barnet.

Stk. 2. Samtykket skal afgives under personligt fremmøde for statsforvaltningen eller for anden myndighed eller institution, der er godkendt i medfør af § 8, stk. 1. Inden barnet afgiver samtykke, skal der finde en samtale sted med barnet om adoptionen, og barnet skal gøres bekendt med adoptionens betydning.

Stk. 3. ---

»§ 20. Ved Familieretshusets behandling af sager efter denne lov finder bestemmelserne i lov om Familieretshuset anvendelse.

Stk. 2. Afgørelse i sager om bidrag træffes efter bestemmelserne i kapitel 2 og 8-10 i lov om Familieretshuset af Familieretshuset eller familieretten.«

18. § 21, stk. 1, affattes således:

»Familieretshusets afgørelser efter denne lov kan indbringes for familieretten efter bestemmelserne i kapitel 12 i lov om Familieretshuset.«

19. § 21, stk. 2, ophæves.

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 2 og 3.

20. I § 21, stk. 3, der bliver stk. 2, udgår »om klagers behandling og«.

21. I § 21, stk. 4, der bliver stk. 3, ændres »Statsforvaltningen og Ankestyrelsen« til: »Familieretshuset«.

§ 4

I adoptionsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1041 af 3. august 2018, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Statsforvaltningen« til: »Familieretshuset« og »statsforvaltningen« til: »Familieretshuset«.

§ 8. Samtykke efter § 7 skal afgives skriftligt under personligt fremmøde for statsforvaltningen eller for anden myndighed eller institution, som er godkendt dertil af børne- og socialministeren. Kravet om personligt fremmøde gælder dog ikke den forælder, der afgiver samtykke til vedkommendes ægtefælle eller samlevers stedbarnsadoption.

Stk. 2-5. ---

§ 10. Når statsforvaltningen modtager meddelelse fra kommunalbestyrelsen om, at Ankestyrelsen har meddelt samtykke efter § 68 e i lov om social service til, at et barn kan adopteres uden samtykke fra forældrene, træffer statsforvaltningen efter § 9, stk. 2-4, afgørelse om adoption af barnet, hvis betingelserne er opfyldt.

Stk. 2. Inden statsforvaltningen træffer afgørelse efter stk. 1, skal statsforvaltningen forespørge barnets forældre, om de vil give samtykke til adoptionen, jf. § 7.

§ 11. Træffer statsforvaltningen beslutning efter § 9, selv om samtykke til adoption fra forældrene efter § 7, stk. 1, ikke foreligger, underrettes barnet, forældrene, indehaveren af forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, værger og den, der søger om adoption, herom.

Stk. 2. En beslutning som nævnt i stk. 1 skal være skriftlig og udleveres af statsforvaltningen til de pågældende personligt eller forkyndes for dem. Beslutningen skal indeholde oplysning om adgangen til at få afgørelsen prøvet af retten og om fristen herfor, jf. stk. 3.

Stk. 3. Inden 14 dage efter at en beslutning som nævnt i stk. 1 er modtaget eller forkyndt, kan sagen forlanges indbragt for retten. Statsforvaltningen kan, når særlige grunde taler derfor, fastsætte en længere frist eller inden fristens udløb forlænge denne.

Stk. 4. Modtager statsforvaltningen anmodning om, at beslutningen prøves af retten, indbringer statsforvaltningen sagen for retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 b, medmindre bevilling er udfærdiget efter udløbet af fristen i stk. 3.

Stk. 5. Opretholder retten statsforvaltningens beslutning om, at bevilling efter § 9 skal meddeles, eller beslutter retten, at bevilling kan meddeles, kan statsforvaltningen ikke meddele bevilling, før ankefristen er udløbet, og anke ikke er iværksat inden ankefristens udløb. Det samme gælder i forhold til kæremål, hvis retten afviser prøvelse, jf. retsplejelovens § 475 b, stk. 4.

2. I § 11, stk. 5, § 25, nr. 4, og § 29 b, stk. 2, ændres »statsforvaltningens« til: »Familierechtssets«.

§ 15. Adoption kan ikke meddeles, hvis nogen, der skal afgive samtykke til adoptionen, yder eller modtager vederlag eller nogen anden form for modydelse, herunder betaling for tabt arbejds-

fortjeneste. Statsforvaltningen kan afkræve enhver, der har kendskab til forholdene, alle oplysninger til brug ved afklaringen af, om der er ydet eller modtaget vederlag m.v. som nævnt i 1. pkt.

§ 15 a. Statsforvaltningen kan under en sag om adoption beskikke en advokat for et barn, der er fyldt 3 år, og som har bopæl her i landet. Dette gælder dog ikke ved adoption efter § 5 a, eller hvis adoptionen er formidlet af en organisation, der har tilladelse til at yde adoptionshjælp efter § 30.

Stk. 2. Statsforvaltningen skal under en sag om adoption efter § 9 beskikke en advokat for barnet. Statsforvaltningen skal samtidig tilbyde forældrene og indehaveren af forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, samt barnets eventuelle plejeforældre advokatbeskikkelse.

Stk. 3. ---

§ 18. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Er barnet fyldt 12 år, kan ophævelse af adoptivforholdet ikke ske uden barnets samtykke. Samtykket skal afgives under personligt fremmøde for statsforvaltningen eller for anden myndighed eller institution, der er godkendt i medfør af § 8, stk. 1. Inden barnet afgiver samtykke, skal der finde en samtale sted med barnet om ophævelsen af adoptivforholdet, og barnet skal gøres bekendt med ophævelsens betydning.

Stk. 4-5. ---

§ 25. Børne- og socialministeren kan fastsætte regler om behandling af sager efter denne lov, herunder

- 1) om godkendelse som adoptant,
- 2) om adoptionssagers behandling, herunder om indholdet af ansøgninger om adoption m.v.,
- 3) om afgivelse af samtykke til adoption, jf. §§ 6 og 8,
- 4) om statsforvaltningens behandling af sager om adoption uden samtykke, jf. § 9, og
- 5) om behandlingen af sager om godkendelse af, at et adoptionsforløb fortsætter.

§ 25 a. Børne- og socialministeren opretter et eller flere samråd, der efter undersøgelse foretaget af statsforvaltningen afgør, om en ansøger kan godkendes som adoptant, jf. § 4 a.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Samrådet består af et medlem med social uddannelse, en jurist og en læge. Det ene medlem skal være medarbejder ved statsforvaltningen.

Stk. 4-5. ---

§ 29 b. Statsforvaltningens afgørelser efter denne lov kan påklages til Ankestyrelsen. Dette gælder dog ikke afgørelser efter § 9.

Stk. 2. I sager efter § 9 kan statsforvaltningens sagsbehandling påklages til Ankestyrelsen.

Stk. 3. ---

§ 29 c. Ansøgning om bevilling til adoption og om godkendelse som adoptant skal indgives til statsforvaltningen ved anvendelse af den digitale løsning, som statsforvaltningen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af statsforvaltningen, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis statsforvaltningen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal statsforvaltningen tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Statsforvaltningen bestemmer, hvordan en ansøgning omfattes af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Statsforvaltningen kan helt ekstraordinært ud over i de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for statsforvaltningen ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for statsforvaltningen.

§ 2. Udbetaling Danmark opkræver efter anmodning krav på underholdsbidrag. Restanceinddrivelsesmyndigheden opkræver dog krav på underholdsbidrag, der er omfattet af § 1, stk. 2, mens statsforvaltningen afgør indsigelser mod eksistensen af sådanne krav.

§ 20. Efter statsforvaltningens bestemmelse kan reglerne i § 19 bringes til anvendelse over for en mand, der er part i en påbegyndt faderskabssag.

§ 23 a. ---

Stk. 2. Statsforvaltningens afgørelser efter denne lov kan påklages til Ankestyrelsen. Ved Ankestyrelsens behandling af klager efter 1. pkt. finder kapitel 9 og §§ 68 og 70 i lov om retssikkerhed

3. I § 29 b, stk. 1, ændres »Statsforvaltningens« til: »Familierechtsretshusets«.

§ 5

I lov om opkrævning af underholdsbidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 1819 af 23. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, 2. pkt., ændres »statsforvaltningen afgør« til: »afgørelse om«, og efter »krav« indsættes: »træffes efter § 23 a, stk. 3«.

2. I § 20 ændres: »Efter statsforvaltningens bestemmelse kan reglerne i § 19« til: »Reglerne i § 19 kan«, og efter »faderskabssag« indsættes: », og en kvinde, der er part i en påbegyndt medmoderskabssag«.

3. § 23 a, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes: »Stk. 2. Ved Familierechtsretshusets behandling af sager efter denne lov finder bestemmelserne i lov om Familierechtsretshuset anvendelse.
Stk. 3. Afgørelse efter § 2, 2. pkt., og § 20 træffes efter bestemmelserne i kapitel 2 og 8-10 i lov om

og administration på det sociale område anvendes.

§ 23 b. Børne- og socialministeren kan

1) fastsætte regler om Udbetaling Danmarks behandling af sager efter denne lov, herunder om den administrative behandling af sager om henstand med eller afdragsvis betaling af underholdsbidrag,

2) i samråd med skatteministeren fastsætte regler om restanceinddrivelsesmyndighedens behandling af sager efter § 2, 2. pkt., herunder om den administrative behandling af sager om henstand med eller afdragsvis betaling af underholdsbidrag, og

3) fastsætte regler om behandling af sager om indsigelser mod eksistensen af krav efter § 1, stk. 2, om behandling af sager efter § 20 og om behandling af klager over afgørelser truffet af statsforvaltningen.

Familieretshuset af Familieretshuset eller familieretten.

Stk. 4. Familieretshusets afgørelser efter denne lov kan indbringes for familieretten efter bestemmelserne i kapitel 12 i lov om Familieretshuset.«

4. I § 23 b, nr. 3, indsættes efter »§ 1, stk. 2,«: »og« og »og om behandling af klager over afgørelser truffet af statsforvaltningen« udgår.

5. Efter § 23 bindsættes:

»§ 23 c. Indsigelser efter § 2, 2. pkt., anmodninger efter § 20 og anmodninger om indbringelse af en afgørelse for familieretten skal indgives til Familieretshuset ved anvendelse af den digitale løsning, som Familieretshuset stiller til rådighed (digital selvbetjening). Henvendelser, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af Familieretshuset, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis Familieretshuset finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal Familieretshuset tilbyde, at henvendelsen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Familieretshuset bestemmer, hvordan en henvendelse omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Familieretshuset kan helt ekstraordinært ud over i de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at afvise en henvendelse, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for Familieretshuset ved at modtage henvendelsen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital henvendelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for Familieretshuset.«

§ 6

I børneloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1817 af 23. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 a, stk. 1, 2. pkt., § 3 a, stk. 1, 2. pkt., § 3 b, stk. 1, 2. pkt., § 4, § 5, stk. 1, § 7, stk. 1, § 9,

§ 1 a. Fødes et barn af en kvinde, der er gift med en kvinde eller har en registreret partner, registreres sæddonor som far til barnet, når betingelserne

i § 27 a, stk. 1, er opfyldt, jf. dog stk. 3. Registrering af faderskabet foretages af statsforvaltningen i forbindelse med barnets fødsel.

Stk. 2-3. ---

§ 3 a. Fødes et barn af en kvinde, der er gift med en kvinde eller har en registreret partner, registreres ægtefællen eller partneren som medmor til barnet, når betingelserne i § 27 eller § 27 a, stk. 2, er opfyldt, jf. dog stk. 2. Registreringen af medmoderskabet foretages af statsforvaltningen i forbindelse med barnets fødsel.

Stk. 2-4. ---

§ 3 b. Fødes et barn af en ugift kvinde, anses en kvinde som medmor til barnet, hvis hun og moderen skriftligt erklærer, at de sammen vil varetage omsorgen og ansvaret for barnet, og betingelserne i § 27 eller § 27 a, stk. 2, er opfyldt, jf. dog stk. 3. Registreringen af medmoderskabet foretages af statsforvaltningen i forbindelse med fødslen.

Stk. 2-3. ---

Kapitel 2

Sag om faderskab og medmoderskab ved statsforvaltningen

§ 4. Inden barnets fødsel kan sag rejses af moderen eller af statsforvaltningen.

§ 5. Er faderskab eller medmoderskab registreret efter kapitel 1 eller 1 a eller anerkendt ved statsforvaltningen, kan sag inden 6 måneder efter barnets fødsel rejses af moderen, faderen, medmoderen eller barnets værge.

Stk. 2. ---

§ 7. Er faderskab eller medmoderskab ikke registreret, og er der ikke rejst sag af andre, rejser statsforvaltningen sag, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. ---

§ 9. ---

Stk. 2. Er moderen død, inddrager statsforvaltningen efter anmodning fra barnets værge en mand eller kvinde som part, hvis det antageliggøres, at manden er eller kan være barnets far, eller at kvinden er eller kan være barnets medmor.

§ 11. Statsforvaltningen opfordrer moderen og de mænd, som er parter i sagen, til at medvirke ved retsgenetiske undersøgelser, hvis det kan have betydning for sagen.

Stk. 2. ---

stk. 2, § 14, stk. 7, 2. pkt., og § 33, stk. 3, ændres »statsforvaltningen« til »Familieretshuset«.

2. I overskriften til kapitel 2 udgår »ved statsforvaltningen«.

3. I § 11, stk. 1, og §§ 12 og 32 ændres »Statsforvaltningen« til: »Familieretshuset«.

§ 12. Statsforvaltningen kan bestemme, at en mand, der utvivlsomt ikke er barnets far, og at en kvinde, der utvivlsomt ikke kan anses som barnets medmor, skal udtræde af sagen.

§ 13. Statsforvaltningen indbringer sagen for retten, hvis

- 1) en af sagens parter anmoder om det,
- 2) statsforvaltningen finder det betænkeligt at fortsætte behandlingen af sagen,
- 3) der skal ske indkaldelse ved bekendtgørelse i Statstidende eller udfærdiges retsanmodning efter retsplejelovens § 158,
- 4) sagen i øvrigt ikke kan afsluttes ved anerkendelse eller henlæggelse ved statsforvaltningen eller
- 5) en af parterne er frataget den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6.

§ 14. ---

Stk. 2-6. ---

Stk. 7. Anerkendelse efter stk. 1-6 skal ske skriftligt. Anerkendelse efter stk. 3 og 6 kan kun ske under et møde i statsforvaltningen.

Stk. 8-9. ---

Kapitel 3

Sag om faderskab og medmoderskab ved retten

Sagens indbringelse

§ 15. Sag kan kun indbringes for retten af statsforvaltningen.

Sagens behandling

Anerkendelse af faderskab og medmoderskab

Dom til faderskab og medmoderskab

§ 20. En mand dømmes som far, hvis han efter udfaldet af retsgenetiske undersøgelser utvivlsomt er barnets far.

4. § 13 affattes således:

»§ 13. Anerkendes faderskab eller medmoderskab ikke efter § 14, træffes der afgørelse herom efter kapitel 3.«

5. Overskriftentil kapitel 3 affattes således:

»Kapitel 3

Afgørelse om faderskab og medmoderskab«.

6. Overskriften før § 15 ophæves.

7. § 15 ophæves.

8. Overskriften før § 16 affattes således:

»Familiereftens behandling af sager om faderskab og medmoderskab«.

9. Overskriften før § 19 ophæves.

10. I overskriften før § 20 ændres »Dom til« til: »Afgørelse om«.

11. I § 20, stk. 1, ændres »En mand dømmes som far« til: »Der træffes afgørelse om, at en mand er far«.

Stk. 2. I andre tilfælde dømmes en mand som far, hvis han har haft seksuelt forhold til moderen i den periode, hvor hun blev gravid, og der ikke foreligger omstændigheder, der gør det usandsynligt, at han er barnets far. Har moderen i den periode, hvor hun blev gravid, haft seksuelt forhold til andre mænd, er det endvidere en betingelse, at

1) ingen af disse efter udfaldet af retsgenetiske undersøgelser er barnets far eller

2) det er overvejende sandsynligt, at ingen af disse er barnets far.

Stk. 3. ---

Stk. 4. En kvinde kan dømmes som medmor, hvis hun efter § 27 eller § 27 a, stk. 2, anses som medmor til barnet.

Stk. 5. En mand kan dømmes som far, hvis han efter § 27, § 27 a, stk. 1, eller §§ 27 b eller 27 c anses som far til barnet.

§ 21. Er faderskabet eller medmoderskabet til et barn ikke registreret eller fastslået ved anerkendelse eller dom, genoptages sagen efter anmodning fra moderen eller hendes dødsbo, barnet eller dets værge eller dødsbo, en mand, som har ret til at få prøvet, om han er barnets far efter § 6 eller § 6 a, eller en kvinde, som har ret til at få prøvet, om hun er barnets medmor efter § 6 a.

Stk. 2-3. ---

§ 22. Er faderskabet til et barn registreret eller fastslået ved anerkendelse eller dom, genoptages sagen, hvis moderen eller hendes dødsbo, barnet eller dets værge eller dødsbo og faderen eller hans dødsbo i enighed anmoder om det.

Stk. 2. Er medmoderskabet til et barn registreret eller fastslået ved anerkendelse eller dom, genoptages sagen, hvis moderen eller hendes dødsbo, barnet eller dets værge eller dødsbo og medmoderen eller hendes dødsbo i enighed anmoder om det.

Stk. 3. ---

§ 24. Er faderskabet eller medmoderskabet til et barn registreret eller fastslået ved anerkendelse eller dom, kan moderen eller hendes dødsbo, barnets værge eller dødsbo, faderen eller hans dødsbo eller medmoderen eller hendes dødsbo inden 3 år efter barnets fødsel anmode om, at sagen genoptages, hvis der er fremkommet oplysninger om omstændigheder, der kan antages at ville give sagen et andet udfald, eller der i øvrigt er særlig anledning til at antage, at sagen vil få et andet udfald.

Stk. 2. ---

12. I § 20, stk. 2, 1. pkt., ændres »dømmes en mand som far« til: »træffes der afgørelse om, at en mand er far«.

13. I § 20, stk. 4, ændres »En kvinde kan dømmes som medmor« til: »Der kan træffes afgørelse om, at en kvinde er medmor«.

14. I § 20, stk. 5, ændres »En mand kan dømmes som far« til: »Der kan træffes afgørelse om, at en mand er far«.

15. I § 21, stk. 1, § 22, stk. 1 og 2, og § 24, stk. 1, ændres »dom« til: »afgørelse«.

§ 26. Afgørelse af, om en sag skal genoptages, træffes af statsforvaltningen.

Stk. 2. Statsforvaltningen indbringer spørgsmålet om genoptagelse for retten, hvis en part inden fire uger efter statsforvaltningens afgørelse anmoder om det.

Stk. 3. Genoptages sagen, finder kapitel 2 og 3 tilsvarende anvendelse, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. En mand, der tidligere har været part i sagen, men som efter udfaldet af retsgenetiske undersøgelser eller bevis om, hvorvidt han har haft seksuelt forhold til moderen i den periode, hvor hun blev gravid, ikke er blevet anset som barnets far, kan ikke mod sin vilje inddrages på ny. Dette gælder dog ikke, hvis han har afgivet falsk forklaring for retten om forhold af betydning for sagen eller der med hans viden er sket identitetsforveksling, ombytning af genetisk materiale eller anden tilsvarende fejl.

Kapitel 7

Statsforvaltningens vejledningspligt

§ 32. Statsforvaltningen yder i fornødent omfang vejledning om spørgsmål, der vedrører denne lov, og bistår herunder med udfyldelse af blanketter m.v.

§ 33. Børne- og socialministeren fastsætter regler om behandling af sager efter denne lov, herunder om personregisterførelsen og statsforvaltningens registrering af faderskab og medmoderskab, om statsforvaltningens behandling af sager om faderskab og medmoderskab, om beregning af den periode, hvor moderen blev gravid, og om retsgenetiske undersøgelser. Børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om behandlingen af klager over statsforvaltningens sagsbehandling, jf. § 35, stk. 2.

16. § 26, stk. 1 og 2, ophæves.

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 1 og 2.

17. I § 26, stk. 3, der bliver stk. 1, ændres »Genoptages sagen,« til: »Ved genoptagelse af en sag efter §§ 21-25« og »stk. 4« til: »stk. 2«.

18. I § 26, stk. 4, 2. pkt., der bliver stk. 2, 2. pkt., udgår »for retten«.

19. I overskriftentil kapitel 7 ændres »Statsforvaltningens« til: »Familiere retshuset«.

20. Efter § 32 indsættes i kapitel 8:

»§ 32 a. Ved Familiere retshusets behandling af sager efter denne lov finder bestemmelserne i lov om Familiere retshuset anvendelse.

Stk. 2. Afgørelser om faderskab og medmoderskab og om genoptagelse af en sag om faderskab og medmoderskab træffes efter bestemmelserne i kapitel 2 og 8-10 i lov om Familiere retshuset af Familiere retshuset eller familieretten. Dette gælder dog ikke registrering af faderskab efter §§ 1, 2 og 3.

Stk. 3. Familiere retshusets afgørelser efter denne lov kan indbringes for familieretten efter bestemmelserne i kapitel 12 i lov om Familiere retshuset.«

21. To steder i § 33, stk. 1, 1. pkt., ændres »statsforvaltningens« til: »Familiere retshusets«.

22. § 33, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

Stk. 2. Blanketter til brug for registrering af faderskab og medmoderskab og til brug for anerkendelse og afgivelse af erklæring efter §§ 14, 19, 27, 27 a og 27 b skal være godkendt af Ankestyrelsen. Børne- og socialministeren kan bestemme, at underskrifter på disse blanketter skal være bekræftet af en advokat eller to vitterlighedsvidner eller på anden måde.

Stk. 3. Børne- og socialministeren kan bestemme, at en anerkendelse afgivet i udlandet skal ligestilles med en anerkendelse for statsforvaltningen.

§ 33 a. ---

Stk. 2. Erklæring efter § 3 b, anmodning om rejssning eller genoptagelse af sag om faderskab eller medmoderskab efter §§ 4, 5, 6, 6 a og 21-24 og anmodning om anerkendelse af faderskab eller medmoderskab efter § 14 skal indgives til statsforvaltningen ved anvendelse af den digitale løsning, som statsforvaltningen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Erklæringer og anmodninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af statsforvaltningen, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. Hvis der foreligger særlige forhold, der gør, at borgerne ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal myndigheden, jf. stk. 1 og 2, tilbyde, at erklæringen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1 og 2. Myndigheden, jf. stk. 1 og 2, bestemmer, hvordan en erklæring omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 4. Myndigheden kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 3 nævnte tilfælde undlade at afvise en erklæring, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for personregisterføreren ved at modtage erklæringen på anden måde end digitalt.

Stk. 5. En digital erklæring anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for myndigheden.

§ 35. Statsforvaltningens afgørelser efter denne lov kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. I sager efter kapitel 2, 4 og 5 kan statsforvaltningens sagsbehandling påklages til Ankestyrelsen. Ved Ankestyrelsens behandling af klager efter 1. pkt. finder kapitel 9 og §§ 68 og 70 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område anvendelse.

§ 2. ---

23. I § 33, stk. 2, 1. pkt., ændres »Ankestyrelsen« til: »Familieretshuset«.

24. I § 33 a, stk. 2, ændres »Erklæring efter § 3 b« til: »Anmodning om registrering efter §§ 1 a, 3 a og 3 b, anmodning om indbringelse af en afgørelse for familieretten«, og tre steder ændres »statsforvaltningen« til: »Familieretshuset«.

25. I § 33 a, stk. 3, indsættes efter »erklæringen«: »eller anmodningen« og efter »erklæring«: »eller anmodning«.

26. I § 33 a, stk. 4, indsættes efter »erklæring«: »eller anmodning«, »personregisterføreren« ændres til: »myndigheden«, og efter »erklæringen« indsættes: »eller anmodningen«.

27. I § 33 a, stk. 5, indsættes efter »erklæring«: »eller anmodning«.

28. § 35 ophæves.

§ 7

I navneloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1816 af 23. december 2015, foretages følgende ændringer:

Stk. 2. Børne- og socialministeren fastsætter nærmere regler om anvendelsen af stk. 1. Ankestyrelsen bekendtgør en gang årligt, hvilke navne der ikke er beskyttede efter stk. 1.

§ 6. ---

Stk. 2. Den, der er berettiget til et af de i stk. 1, nr. 2 og 3, nævnte navne, kan anmelde dette til Ankestyrelsen. Ankestyrelsen offentliggør en liste over navne, der anmeldes efter 1. pkt.

§ 14. Ankestyrelsen offentliggør en liste over dreng- og pigenavne, der kan tages uden godkendelse efter stk. 3.

Stk. 2-4. ---

Kapitel 4

Kompetenceregler og klageadgang m.v.

§ 16. ---

Stk. 2. Personregisterføreren træffer afgørelse i sagen, jf. dog stk. 3 og 4. Skal afgørelse i sagen træffes af statsforvaltningen i medfør af de nævnte bestemmelser, videresender personregisterføreren ansøgningen til statsforvaltningen.

Stk. 3. Statsforvaltningen træffer afgørelse i sager om navneændring eller navngivning i medfør af følgende bestemmelser:

- 1) Efternavne efter § 4, stk. 1, nr. 7, § 6, § 7, stk. 1, nr. 2 og 3, samt ændringer i efternavne efter § 4, stk. 1, nr. 6,
- 2) mellemnavne efter § 11, stk. 1, nr. 2, hvis navnet tages i medfør af en af de i nr. 1 nævnte bestemmelser,
- 3) fornavne efter § 14, stk. 3, og
- 4) navne efter § 24.

Stk. 4. Børne- og socialministeren kan efter forhandling med kirkeministeren fastsætte regler om, at afgørelsen i andre tilfælde end dem, der er nævnt i stk. 3, træffes af statsforvaltningen. Børne- og socialministeren forhold kan efter forhandling med kirkeministeren endvidere fastsætte regler om, at visse typer af afgørelser, som er omfattet af stk. 3, alligevel kan træffes af personregisterføreren.

§ 16 a. Ansøgning om navngivning og navneændring, jf. § 16, stk. 1, skal indgives til personregisterføreren ved anvendelse af den digitale løsning, som Kirkeministeriet stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af personregisterføreren, jf. dog stk. 2 og 3.

1. I § 2, stk. 2, 2. pkt., § 6, stk. 2, 1. og 2. pkt., og § 14, stk. 1, ændres »Ankestyrelsen« til: »Familieretshuset«.

2. I overskriften til kapitel 4 ændres »og klageadgang« til: », klageadgang og domstolsprøvelse«.

3. § 16, stk. 2, 2. pkt., affattes således:

»Skal afgørelse i sagen træffes i medfør af stk. 3 og 4, videresender personregisterføreren ansøgningen til Familieretshuset.«

4. I § 16, stk. 3, ændres »Statsforvaltningen« til: »Familieretshuset eller familieretten, jf. § 20 a, stk. 2,«.

5. I § 16, stk. 4, 1. pkt., ændres »statsforvaltningen« til: »Familieretshuset eller familieretten, jf. § 20 a, stk. 2,«.

6. I § 16 a, stk. 1, 2. pkt., ændres »jf. dog stk. 2 og 3« til »jf. dog stk. 3 og 4«.

7. I § 16 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

Stk. 2. Hvis der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal personregisterføreren tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Personregisterføreren bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Personregisterføreren kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for personregisterføreren ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for personregisterføreren.

§ 17. Statsforvaltningen yder i fornødent omfang vejledning om spørgsmål, der vedrører denne lov.

§ 21. Afgørelser om navngivning og navneændring efter denne lov kan påklages til Ankestyrelsen. Ved Ankestyrelsens behandling af klager efter 1. pkt. finder kapitel 9 og §§ 68 og 70 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område anvendelse.

Stk. 2. ---

§ 22. ---

Stk. 2. ---

»*Stk. 2.* Klage over personregisterførerens afgørelser efter § 16, stk. 2, 1. pkt., og § 16, stk. 4, 2. pkt., og anmodning om indbringelse af Familieretshusets afgørelse efter § 16, stk. 3, og § 16, stk. 4, 1. pkt., for familieretten skal indgives til Familieretshuset ved anvendelse af den digitale løsning, som Familieretshuset stiller til rådighed (digital selvbetjening). Henvendelser, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af Familieretshuset, jf. dog stk. 3 og 4.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

8. I § 16 a, stk. 2, der bliver stk. 3, ændres »personregisterføreren« til: »myndigheden«, »ansøgningen« til: »henvendelsen«, efter »stk. 1« indsættes: »og stk. 2«, »Personregisterføreren« ændres til: »Myndigheden« og »ansøgning« til: »henvendelse«.

9. I § 16 a, stk. 3, der bliver stk. 4, ændres »Personregisterføreren« til: »Myndigheden«, »stk. 2« til: »stk. 3«, »ansøgning« til: »henvendelse«, »personregisterføreren« til: »myndigheden« og »ansøgningen« til: »henvendelsen«.

10. I § 16 a, stk. 4, der bliver stk. 5, ændres »ansøgning« til: »henvendelse« og »personregisterføreren« til: »myndigheden«.

11. I § 17 ændres »Statsforvaltningen« til: »Familieretshuset«.

12. Efter § 20 indsættes:

»**§ 20 a.** Ved Familieretshusets behandling af sager efter denne lov finder bestemmelserne i lov om Familieretshuset anvendelse.

Stk. 2. Afgørelse i sager om navngivning og navneændring efter § 16, stk. 3, og § 16, stk. 4, 1. pkt., træffes efter bestemmelserne i kapitel 2 og 8-10 i lov om Familieretshuset af Familieretshuset eller familieretten.«

13. § 21, stk. 1, affattes således:

»Personregisterførerens afgørelser efter § 16, stk. 2, 1. pkt., og § 16, stk. 4, 2. pkt., kan påklages til Familieretshuset. Familieretshusets afgørelser efter § 16, stk. 3, og § 16, stk. 4, 1. pkt., kan indbringes for familieretten efter bestemmelserne i kapitel 12 i lov om Familieretshuset.«

Stk. 3. Hvis særlige grunde taler for det, kan navneændring ske med statsforvaltningens tilladelse, selv om samtykke efter stk. 1 ikke foreligger.

14. I § 22, *stk. 3*, ændres »statsforvaltningens tilladelse« til »tilladelse fra den myndighed eller ret, der behandler sagen«.

§ 8

I lov nr. 548 af 30. maj 2017 om ægtefællers økonomiske forhold foretages følgende ændringer:

§ 1. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Er en ægtefælle under samlivet forhindret i at varetage sine interesser på grund af fravær eller sygdom, kan den anden ægtefælle foretage dispositioner, der ikke uden ulempe kan udsættes, herunder afhændelse og pantsætning, når dette af hensyn til familiens underhold er uomgængeligt nødvendigt. Fast ejendom kan dog ikke afhændes eller pantsættes uden Statsforvaltningens tilladelse. 1. pkt. gælder ikke, hvis en anden er bemyndiget til at foretage dispositionen.

1. I § 1, *stk. 3*, 2. *pkt.*, udgår »Statsforvaltningens«.

§ 4. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Statsforvaltningen kan efter bestemmelserne i kapitel 16 pålægge en ægtefælle, der ikke opfylder sin forsørgelsespligt efter stk. 1, at betale bidrag til den anden ægtefælle.

2. I § 4, *stk. 3*, ændres »Statsforvaltningen kan efter bestemmelserne i kapitel 16 pålægge« til: »Der kan efter bestemmelserne i kapitel 16 pålægges«.

§ 7. Nægter den anden ægtefælle at give samtykke efter § 6, eller kan samtykke ikke indhentes inden rimelig tid, kan Statsforvaltningen efter anmodning fra den ægtefælle, der ejer boligen, eller fra den anden part i aftalen tillade dispositionen, hvis der ikke en rimelig grund til at nægte at gennemføre aftalen.

3. I § 7, *stk. 1*, ændres »kan Statsforvaltningen efter anmodning fra den ægtefælle, der ejer boligen, eller fra den anden part i aftale tillade dispositionen« til: »kan dispositionen efter anmodning fra den ægtefælle, der ejer boligen, eller fra den anden part i aftalen tillades«.

Stk. 2. ---

§ 27. Ved formuedelingen indgår de aktiver og passiver, som hver ægtefælle havde ved udgangen af det døgn, hvor Statsforvaltningen modtog anmodning om separation eller skilsmisse, jf. dog stk. 2 og 3. Denne dag betegnes ophørsdagen.

4. I § 27, *stk. 1*, 1. *pkt.*, og § 43, *stk. 1*, ændres »Statsforvaltningen« til: »Familiereetshuset«.

Stk. 2-3. ---

5. I § 27 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Er en anmodning om skilsmisse bortfaldet, fordi betingelserne for skilsmissen i § 42 a, stk. 2, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning ikke er opfyldte, opretholdes ophørsdagen efter stk. 1, hvis en ægtefælle inden fire uger efter modtagelse af meddelelse om, at ansøgningen er bortfaldet, indgiver anmodning om separation eller skilsmisse.«

§ 43. Sag om krav efter §§ 41 og 42 kan tidligst anlægges, når der er indgivet anmodning til Statsforvaltningen om separation eller skilsmisse.

Stk. 2. ---

Afsnit V

Ægtefællebidrag og Statsforvaltningens sagsbehandling

§ 56. Statsforvaltningen kan efter ansøgning pålægge en ægtefælle, der ikke opfylder sin forsørgelsespligt efter § 4, at betale bidrag til den anden ægtefælle.

Stk. 2-3. ---

§ 58. Statsforvaltningen kan efter ansøgning ændre en afgørelse efter § 56, hvis omstændighederne taler for det.

Stk. 2. Statsforvaltningen kan efter ansøgning ændre en aftale om bidrag efter § 56, hvis aftalen skønnes åbenbart urimelig, eller hvis forholdene væsentligt har forandret sig.

Kapitel 17

Statsforvaltningens sagsbehandling og klage m.v.

§ 59. Ansøgning om fastsættelse eller ændring af bidrag efter §§ 56 og 58 skal indgives til Statsforvaltningen ved anvendelse af den digitale løsning, som Statsforvaltningen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af Statsforvaltningen, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Finder Statsforvaltningen, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal Statsforvaltningen tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Statsforvaltningen be-

6. I overskriften til afsnit V ændres »Statsforvaltningens« til: »Familiere retshusets«.

7. I § 56, stk. 1, ændres »Statsforvaltningen kan efter ansøgning pålægge« til: »Der kan efter ansøgning pålægges«.

8. I § 56, stk. 3, ændres »afsagt en endelig dom« til: »truffet en endelig afgørelse«.

9. I § 58, stk. 1, ændres »Statsforvaltningen kan efter ansøgning ændre en afgørelse efter § 56« til: »En afgørelse efter § 56 kan efter ansøgning ændres«.

10. I § 58, stk. 2, ændres »Statsforvaltningen kan efter ansøgning ændre en aftale om bidrag efter § 56« til: »En aftale om bidrag efter § 56 kan efter ansøgning ændres«.

11. I overskriften til kapitel 17 ændres »Statsforvaltningens« til: »Familiere retshusets« og »klage« til: »domstolsprøvelse«.

12. I § 59, stk. 1, indsættes efter »§§ 56 og 58«: »og anmodning om indgivelse af en afgørelse for familieretten« og efter »Ansøgninger«: »og anmodninger«, og tre steder ændres »Statsforvaltningen« til: »Familiere retshuset«.

13. I § 59, stk. 1, indsættes som 3. pkt.:
»Dette gælder dog ikke anmodninger, der indgives af en offentlig myndighed.

14. I § 59, stk. 2, ændres »Statsforvaltningen« tre steder til: »Familiere retshuset«, efter »ansøgningen« indsættes: »eller anmodningen« og efter »ansøgning« indsættes: »eller anmodning«.

stemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Statsforvaltningen kan helt ekstraordinært ud over i de i stk. 2 nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for Statsforvaltningen ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 4. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for Statsforvaltningen.

§ 60. Statsforvaltningen og Ankestyrelsen kan til brug for behandlingen af sager om bidrag efter denne lov anmode en part om oplysninger om partens egne forhold. Undlader parten at give Statsforvaltningen eller Ankestyrelsen de oplysninger, der er nævnt i 1. pkt., kan der træffes afgørelse på det foreliggende grundlag.

Stk. 2. Statsforvaltningen og Ankestyrelsen kan til brug for behandlingen af sager om bidrag efter denne lov få terminaladgang til nødvendige økonomiske oplysninger om en part hos told- og skatteforvaltningen, herunder i indkomstregistret.

Klage m.v.

§ 61. Statsforvaltningens afgørelser efter § 1, stk. 3, § 7, stk. 1, og §§ 56, 58 og 59 kan påklages til Ankestyrelsen. Ved Ankestyrelsens behandling af klager efter 1. pkt. finder kapitel 9 og §§ 68 og 70 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område anvendelse.

Stk. 2. Klage over en afgørelse om bidrag efter §§ 56 og 58 skal indgives, inden 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Ankestyrelsen kan i særlige tilfælde behandle en klage, selv om den er indgivet efter udløb af fristen i 1. pkt.

15. I § 59, *stk. 3*, ændres »Statsforvaltningen« to steder til: »Familiere retshuset«, efter »ansøgning« indsættes: »eller anmodning«, og efter »ansøgningen« indsættes: »eller anmodningen«.

16. I § 59, *stk. 4*, indsættes efter »ansøgning«: »eller anmodning« og »Statsforvaltningen« ændres til: »Familiere retshuset«.

17. § 60, *stk. 1*, ophæves.
Stk. 2 bliver herefter stk. 1.

18. I § 60, *stk. 2*, der bliver stk. 1, ændres »Statsforvaltningen og Ankestyrelsen« til »Familiere retshuset«.

19. Efter § 60 indsættes før overskriften før § 61:

»§ 60 a. Ved Familiere retshusets behandling af sager efter denne lov finder bestemmelserne i lov om Familiere retshuset anvendelse.

Stk. 2. Afgørelser om afhændelse og pantsætning af fast ejendom, om dispositioner over familiens helårsbolig, om fastsættelse og ændring af ægtefællebidrag og om behandling af en ansøgning, der ikke er indgivet digitalt, træffes efter bestemmelserne i kapitel 2 og 8-10 i lov om Familiere retshuset af Familiere retshuset eller familieretten.«

20. *Overskriften* før § 61 affattes således:

»Domstolsprøvelse«.

21. § 61, *stk. 1*, affattes således:

»Familiere retshusets afgørelser efter denne lov kan indbringes for familieretten efter bestemmelserne i kapitel 12 i lov om Familiere retshuset.«

22. § 61, *stk. 2*, ophæves.
Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

Stk. 3. Børne- og socialministeren kan fastsætte regler om:

- 1) Behandling af sager om fast ejendom efter § 1, stk. 3.
- 2) Behandling af sager om familiens helårsbolig efter § 7, stk. 1.
- 3) Behandling af sager om ægtefællebidrag efter §§ 56, 58 og 59, herunder om ansøgningsfrister og begyndelses- og ændringstidspunkter.
- 4) Behandling af klager.

§ 2. ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Børne- og socialministeren udpeger en centralmyndighed, jf. konventionens artikel 4, og fastsætter regler for dens virksomhed. Efter forhandling med vedkommende minister kan børne- og socialministeren fastsætte regler om overladelse af bestemte dele af centralmyndighedens opgaver til andre myndigheder.

§ 3. Anmodning om anerkendelse og fuldbyrdelse af en retsafgørelse efter konventionen indgives til centralmyndigheden, jf. § 2, stk. 4, som straks videresender anmodningen til statsforvaltningen.

Stk. 2. Statsforvaltningen erklærer uden ophør afgørelsen for eksigibel, medmindre anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelsen er åbenbart uforenelig med grundlæggende danske retsprincipper, jf. konventionens artikel 22, litra a. Statsforvaltningen underretter straks parterne om afgørelsen.

Stk. 3. Parterne kan fremsætte indsigelse mod en afgørelse efter stk. 2, 1. pkt. Indsigelsen skal inden 30 dage efter underretningen efter stk. 2, 2. pkt., meddeles statsforvaltningen. For en part, der ikke har bopæl i Danmark, er fristen 60 dage.

Stk. 4. Statsforvaltningen træffer afgørelse om indsigelser efter stk. 3, jf. konventionens artikel 23, stk. 7 og 8. Statsforvaltningen underretter straks parterne om afgørelsen.

Stk. 5. Parterne kan påklage en afgørelse efter stk. 4 til Ankestyrelsen. En klage skal inden 30 dage efter underretningen efter stk. 4, 2. pkt., indgives til statsforvaltningen. For en part, der ikke har bopæl i Danmark, er fristen 60 dage.

23. § 61, stk. 3, nr. 4, der bliver stk. 2, nr. 4, ophæves.

§ 9

I lov nr. 275 af 27. marts 2017 om Haagerkonventionen af 2007 foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 4, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes: »Familiere retshuset er centralmyndighed, jf. konventionens artikel 4. Børne- og socialministeren kan fastsætte regler for Familiere retshusets virksomhed som centralmyndighed.«

2. I § 3, stk. 1, ændres »centralmyndigheden, jf. § 2, stk. 4, som straks videresender anmodningen til statsforvaltningen« til: »Familiere retshuset«.

3. I § 3, stk. 2, 1. og 2. pkt., ændres »Statsforvaltningen« til: »Familiere retshuset«.

4. I § 3, stk. 3, 2. pkt., ændres »statsforvaltningen« til: »Familiere retshuset«.

5. § 3, stk. 4, affattes således:

»*Stk. 4.* Familiere retshuset eller familieretten træffer afgørelse om indsigelser efter stk. 3, jf. konventionens artikel 23, stk. 7 og 8. Det fastlægges efter bestemmelserne i kapitel 2 og 8-10 i lov om Familiere retshuset, om afgørelsen træffes af Familiere retshuset eller familieretten. Parterne underrettes straks om afgørelsen.«

6. § 3, stk. 5, 1. og 2. pkt., affattes således:

»Parterne kan appellere en afgørelse efter stk. 4. Appellanmodningen skal inden 30 dage efter underretningen efter stk. 4, 3. pkt., indgives til den myndighed, der har truffet afgørelsen eller afsagt dommen efter stk. 4.

Stk. 6. Statsforvaltningen videregiver klage efter stk. 5 og sagens akter til Ankestyrelsen, der træffer afgørelse om klagen, jf. konventionens artikel 23, stk. 7 og 8.

§ 9. Fogedretten kan i forbindelse med fuldbyrdelse af en afgørelse om samvær efter § 4 træffe bestemmelse om omfanget og udøvelsen af samværet.

§ 11. Tilbagegivelse efter § 10, stk. 1, kan nægtes, hvis:

- 1) der på tidspunktet for indgivelsen af tilbagegivelsesansøgningen til fogedretten er gået 1 år siden bortførelsen eller tilbageholdelsen og barnet er faldet til i sine nye omgivelser,
- 2) der er en alvorlig risiko for, at tilbagegivelsen vil være til skade for barnets sjælelige eller legemlige sundhed eller på anden måde sætte det i en situation, som det ikke bør tåle,
- 3) barnet selv modsætter sig tilbagegivelsen og barnet har nået en sådan alder og modenhed, at der bør tages hensyn til dets mening, eller
- 4) tilbagegivelsen ikke vil være forenelig med grundlæggende principper her i landet til beskyttelse af menneskelige friheder og rettigheder.

§ 12. Anmodning om fuldbyrdelse af en afgørelse om forældremyndighed, om, hvor barnet skal bo, eller om samvær efter § 4 eller om tilbagegivelse af et barn efter § 10, stk. 1, indgives til fogedretten.

Stk. 2. Anmodninger til fogedretten skal affattes på dansk eller skal ledsages af dansk oversættelse. Dokumenter på fremmede sprog, som vedlægges, skal være oversat til dansk, medmindre retten finder det unødvendigt.

§ 14. ---

Stk. 2. ---

7. I § 3, stk. 5, indsættes som 4. pkt.:

»Bestemmelserne om anke efter ankefristens udløb i § 372, stk. 2, 5. pkt., og § 399, stk. 2, i retsplejeloven finder ikke anvendelse ved anke efter 1. pkt.«

8. § 3, stk. 6, affattes således:

»*Stk. 6.* Ved Familieretshusets behandling af sager efter denne lov og ved indbringelse for familieretten af en afgørelse truffet af Familieretshuset finder bestemmelserne i lov om Familieretshuset anvendelse.«

§ 10

I lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser m.v. (internationale børne bortførelser), jf. lovbekendtgørelse nr. 1418 af 1. december 2017, foretager følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »retten« til: »Familieretten«, »fogedretten« til: »Familieretten« og »Fogedretten« til: »Familieretten«.

Stk. 3. Fogedretten kan under behandlingen af en sag om tilbagegivelse efter § 10, stk. 1, bestemme, at der skal fremlægges en afgørelse fra en myndighed i det land, hvor barnet boede umiddelbart før bortførelsen eller tilbageholdelsen, om, at bortførelsen eller tilbageholdelsen er ulovlig. Det gælder dog kun, hvis en sådan afgørelse kan opnås i den pågældende stat.

§ 15. ---

Stk. 2. Er en sag efter § 10, stk. 1, ikke afgjort inden 6 uger efter, at anmodning om tilbagegivelse er indgivet til fogedretten, skal retten efter anmodning redegøre for årsagen hertil.

§ 16. Fogedretten skal i sager om fuldbyrdelse af en afgørelse efter § 4 eller om tilbagegivelse af et barn efter § 10, stk. 1, afholde en samtale med barnet efter reglerne i retsplejelovens § 537, stk. 2.

2. I § 16 ændres »§ 537, stk. 2« til: »§ 456 r, stk. 2«.

§ 17. Under en sag efter § 4 eller § 10, stk. 1, kan fogedretten efter anmodning bestemme, at barnet under sagen skal anbringes hos en af forældrene eller på et neutralt sted ved de sociale myndigheders foranstaltning, når dette findes påkrævet.

Stk. 2. ---

§ 18. Sagerne behandles i øvrigt efter reglerne i retsplejelovens kapitel 45, 46 og 48 a.

Stk. 2. Fogedretten beskikker en advokat for den, der har indgivet anmodningen. Om salær og godtgørelse for udlæg til den beskikkede advokat gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. retsplejelovens kapitel 31.

3. I § 18, *stk. 1*, ændres »kapitel 45, 46 og 48 a« til: »kapitel 42 b«.

§ 19. ---

Stk. 2. Bliver det under en sag om forældremyndighed eller barnets bopæl her i landet af centralmyndigheden oplyst, at barnet ulovligt opholder sig her, jf. § 10, stk. 2, uden at der er indgivet anmodning om tilbagegivelse af barnet efter § 10, stk. 1, kan retten ikke træffe afgørelse om forældremyndighed og barnets bopæl, medmindre der har været rimelig tid til at fremsætte en sådan anmodning.

§ 20. ---

Stk. 2. Under en sag om ophør af fælles forældremyndighed kan retten efter påstand træffe afgørelse om, at barnet ulovligt har forladt landet, jf. forældreansvarslovens § 3, stk. 2.

Stk. 3. ---

§ 11

§ 3. Rettens afgørelse om overførsel af kompetence efter konventionens artikel 8 og 9 træffes ved kendelse. Afgørelsen kan kæres efter reglerne i retsplejelovens kapitel 37.

§ 4. Anmodninger efter konventionens artikel 24 om anerkendelse eller ikkeanerkendelse af en foranstaltning indgives til fogedretten i den retskreds, hvor barnet har bopæl eller senest har haft bopæl. Hvis barnet ikke har eller har haft bopæl her i landet, indgives anmodningen til fogedretten i den retskreds, hvor den, over for hvem anerkendelsen eller ikkeanerkendelsen gøres gældende (rekvisitus), har hjemting. Hvis rekvisitus ikke har hjemting her i landet, indgives anmodningen til fogedretten i den retskreds, hvor den, der anmoder om anerkendelse eller ikkeanerkendelse (rekvirenten), har hjemting eller, hvis rekvirenten ikke har hjemting her i landet, i København.

§ 5. Anmodninger efter konventionens artikel 26 om, at en foranstaltning erklæres for eksigibel her i landet, indgives til fogedretten i den retskreds, hvor barnet har bopæl. Har barnet ikke bopæl her i landet, indgives anmodningen til fogedretten i den retskreds, hvor tvangsfuldbyrdelse kan ske.

Stk. 2. Finder fogedretten det ikke muligt at behandle sagen på forsvarlig måde, uden at rekvirenten eller rekvisitus har advokatbistand, kan fogedretten beskikke den pågældende part en advokat. Hvis parten ikke opfylder betingelserne i retsplejelovens § 325, pålægger fogedretten parten at erstatte statskassen udgifterne i forbindelse med beskikkelsen. § 18 a i lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser m.v. (internationale børnebortførelser) finder tilsvarende anvendelse.

§ 6. En anmodning efter § 4 eller § 5 skal være skriftlig og skal være ledsaget af en udskrift af den foranstaltning, anmodningen angår. Fogedretten kan kræve en bekræftet oversættelse til dansk af udskriften.

Stk. 2. Fogedretten afgør ved kendelse, om anmodningen kan imødekommes. Afgørelsen kan kæres efter reglerne i retsplejelovens kapitel 53.

I lov om Haagerbørnebeskyttelseskonventionen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1055 af 8. september 2015, foretager følgende ændringer:

1. I § 3, 1. pkt., ændres »Rettens« til: »Familiere- tens«.

2. I § 4, 1., 2. og 3. pkt., § 5, stk. 1, 1. og 2. pkt., to steder i § 5, stk. 2, 1. pkt., og i § 5, stk. 2, 2. pkt., ændres »fogedretten« til »familieretten«.

3. I § 6, stk. 1, 2. pkt., og § 6, stk. 2, 1. pkt., ændres »Fogedretten« til: »Familiere- retten«.

§ 12

I lov nr. 484 af 7. juni 2006 om bevarelse af ret til ægtefællepension ved separation og skilsmisse foretages følgende ændring:

§ 4. Retten til ægtefællepension berøres ikke af, at der efter separation eller skilsmisse ved dom eller ved aftale udelukkende eller dog i det væsentlige på grund af efterfølgende omstændigheder sker ændring af afgørelse eller aftale om bidragspligt eller om bidragets størrelse.

Stk. 2. Hvis der i forbindelse med skilsmisse ved dom eller ved aftale træffes en anden beslutning om bidragspligt eller om ægtefællepensionsret end ved separationen, er det ved skilsmisken besluttede dog afgørende for ægtefællepensionsrettens bevarelse efter §§ 1-3.

1. I § 4, stk. 1 og 2, indsættes efter »skilsmisse ved«: »afgørelse eller«.

§ 13

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1114 af 30. august 2018, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Statsforvaltningen« til: »Familierechtsretshuset« og »statsforvaltningen« til: »Familierechtsretshuset«.

2. I § 49 a, stk. 1, indsættes efter »fritidshjem«: »Familierechtsretshuset«.

§ 49 a. Skole, skolefritidsordning, sygeplejersker, sundhedsplejersker, læger, tandlæger og tandplejere ansat i den kommunale sundhedstjeneste, dagtilbud, fritidshjem og myndigheder, der løser opgaver inden for området for udsatte børn og unge, kan indbyrdes udveksle oplysninger om rent private forhold vedrørende et barns eller en ungs personlige og familiemæssige omstændigheder, hvis udvekslingen må anses for nødvendig som led i det tidlige eller forebyggende samarbejde om udsatte børn og unge.

Stk. 2-4. ---

§ 57. Hvis ingen har forældremyndigheden over et barn eller en ung, skal kommunalbestyrelsen i fornødent omfang medvirke til, at der udpeges en egnet indehaver af forældremyndigheden.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal endvidere i fornødent omfang medvirke til, at der udpeges en egnet indehaver af forældremyndigheden, når Statsforvaltningen til brug for behandlingen af en sag efter forældreansvarslovens § 15 a, stk. 1, anmoder kommunalbestyrelsen herom.

§ 82. ---

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal påse, om der er pårørende eller andre, der kan inddrages i varetagelsen af interesserne for en person med betydelig nedsat psykisk funktionsevne. Kommunalbestyrelsen skal være opmærksom på, om der er behov for at bede statsforvaltningen om at beskikke en værge efter værgemålsloven.

§ 129. Kommunalbestyrelsen kan, jf. § 131, indstille til statsforvaltningen at træffe afgørelse

om, at en person, der modsætter sig flytning eller mangler evnen til at give informeret samtykke hertil, jf. dog stk. 2, skal optages i et bestemt botilbud efter denne lov, botilbud i boliger opført efter den nu ophævede lov nr. 378 af 10. juni 1987 om boliger for ældre og personer med handicap, friplejebolig efter lov om friplejeboliger eller botilbud efter lov om almene boliger m.v., når

- 1) det er absolut påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og
- 2) hjælpen ikke kan gennemføres i personens hidtidige bolig og
- 3) den pågældende ikke kan overskue konsekvenserne af sine handlinger og
- 4) den pågældende udsætter sig selv for at lide væsentlig personskade og
- 5) det er uforsvarligt ikke at sørge for flytning.

Stk. 2. For personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, jf. § 124 a, der ikke modsætter sig flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke til en flytning, og hvor den psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af en erhvervet mental svækkelse, som er fremadskridende, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud, hvis kommunalbestyrelsens indstilling tiltrædes af den værge, statsforvaltningen har beskikket, jf. § 131, når

- 1) ophold i et botilbud med tilknyttet service er påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og
- 2) det i det konkrete tilfælde vurderes omsorgsmæssigt at være mest hensigtsmæssigt for den pågældende.

Stk. 3. —

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan i ganske særlige tilfælde indstille til statsforvaltningen, at der træffes afgørelse om, at en person, der er optaget i et botilbud som nævnt i stk. 1, og som mangler evnen til at give informeret samtykke, kan flyttes til en anden tilsvarende bolig, hvor omsorgen for personen kan varetages, selv om betingelserne i stk. 1, nr. 1-5, ikke er opfyldt, hvis det skønnes at være i den pågældendes egen interesse, herunder af hensyn til mulighederne for, at den pågældende kan bevare tilknytning til sine pårørende.

Stk. 5. —

Stk. 6. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 2 vil kunne påklages til statsforvaltningen efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Kan kommunalbestyrelsens indstilling ikke tiltrædes af den værge, statsforvaltningen har beskikket, jf. § 131, eller af den fremtidsfuldmægtige, jf. stk. 3, indstiller kommunalbestyrelsen til statsforvaltningen at træffe afgørelse om optagelse eller flytning til et bestemt botilbud efter stk. 2.

§ 129 a. Kommunalbestyrelsen kan indstille til statsforvaltningen at træffe afgørelse om, at en person med en betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne som følge af en sindslidelse, der modsætter sig flytning, eller som mangler evnen til at give informeret samtykke heri, i særlige tilfælde skal optages i et bestemt botilbud efter denne lovs § 108, når

- 1) den pågældende er til væsentlig fare for eller udviser en særligt truende eller en særligt chikanerende adfærd over for øvrige beboere eller personale,
- 2) det er uforsvarligt over for øvrige beboere eller personalets sikkerhed ikke at sørge for flytning,
- 3) forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet og
- 4) det kan godtgøres, at det nye botilbud er bedre egnet til at imødekomme den pågældendes støttebehov.

Statsforvaltningens afgørelser om optagelse i særlige botilbud uden samtykke

3. I overskriften før § 131, § 131, stk. 1, og § 134, stk. 1, ændres »Statsforvaltningens« til: »Familieretshusets«.

§ 131. Statsforvaltningen træffer afgørelse om optagelse i særlige botilbud uden samtykke efter § 129 efter indstilling fra kommunalbestyrelsen. Statsforvaltningens afgørelse skal træffes senest 2 uger efter modtagelse af kommunalbestyrelsens indstilling.

Stk. 2. —

Stk. 3. En ægtefælle eller anden nærtstående person, der deler bolig med den person, som sagen vedrører, er berettiget til at klage over kommunalbestyrelsens afslag på at indstille til optagelse i særlige botilbud efter denne bestemmelse. Klagen kan indbringes for statsforvaltningen, men ikke for anden administrativ klagemyndighed. Reglerne i §§ 66-69, § 70, 1. pkt., og § 74 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område finder anvendelse ved indbringelse af klager for statsforvaltningen.

Stk. 4. Har den pågældende ikke allerede en værge, skal kommunalbestyrelsen, når der indstilles til flytning, anmode statsforvaltningen om at beskikke en værge efter værgemålsloven.

Stk. 5. ---

§ 131 a. Statsforvaltningen træffer efter indstilling fra kommunalbestyrelsen afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud efter § 129 a. Statsforvaltningen skal træffe afgørelse senest 2 uger efter modtagelsen af kommunalbestyrelsens indstilling.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med indstillingen vurdere, om der er behov for at anmode Statsforvaltningen om at beskikke en værge efter værgemålsloven.

Stk. 4. ---

§ 134. Statsforvaltningens afgørelser efter §§ 131 og 131 a om optagelse i bestemte botilbud efter §§ 129 og 129 a kan indbringes for Ankestyrelsen, inden 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

Stk. 2. ---

Stk. 3. En ægtefælle, en pårørende, en værge eller en anden repræsentant for den person, som foranstaltningen vedrører, kan klage over statsforvaltningens afgørelse, når den person, som afgørelsen vedrører, ikke selv er i stand til at klage.

Stk. 4. ---

4. I § 134, stk. 3, ændres »statsforvaltningens« til: »Familieretshusets«.

§ 14

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1064 af 21. august 2018, foretages følgende ændringer:

§ 2. Loven indeholder regler for, hvordan kommunen (kommunalbestyrelsen) og statslige myndigheder på det sociale område (statsforvaltningen og Ankestyrelsen) skal behandle sager efter lovgivningen.

Stk. 2-3. ---

1. I § 2, stk. 1, § 19, stk. 1, nr. 3, § 19, stk. 3, og § 72, stk. 5, 2. pkt., ændres »statsforvaltningen« til: »Familieretshuset«.

§ 11 c. Hvis det er nødvendigt for sagens behandling, kan kravet om samtykke efter § 11 a, stk. 1 og 6, fraviges i sager om

- 1) særlig støtte til børn og unge efter kapitel 11 i lov om social service, hvor myndighederne kan påbegynde en sag eller træffe afgørelse uden forældrenes samtykke, samt i forbindelse med undersøgelser efter § 50 i lov om social service,
- 2) førtidspension, hvor myndigheden kan påbegynde en sag eller træffe afgørelse i en sag, uden af den pågældende person selv har rettet henvendelse herom, jf. § 17 i lov om social pension,
- 3) frakendelse af førtidspension, jf. § 44, stk. 1, i lov om social pension, og frakendelse eller overflytning til anden pension, jf. § 44, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.,
- 4) tilbagebetaling af sociale ydelser
- 5) indstilling til Statsforvaltningen om at træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud uden samtykke efter § 129 a i lov om social service og
- 6) mellemkommunal refusion, jf. § 9 c, for så vidt angår følgende oplysninger om den borger, der ydes refusion for:
  - a) Cpr-nummer.
  - b) Hjemmel til udgiften.
  - c) Udgiftens elementer
  - d) Antal af enheder.

2. I § 11 c, stk. 1, nr. 5, ændres »Statsforvaltningen« til: »Familieretshuset«.

Stk. 2-4. ---

§ 19. Børn og unge-udvalget består af

- 1) 2 medlemmer, der vælges af kommunalbestyrelsen blandt dens medlemmer,
- 2) 1 byretsdommer, der udpeges af retspræsidenten i retskredsen, og
- 3) 2 pædagogisk-psykologisk sagkyndige, der udpeges af statsforvaltningen for en periode, som svarer til den kommunale valgperiode.

Stk. 2. ---

Stk. 3. De pædagogisk-psykologisk sagkyndige, som udpeges efter stk. 1, nr. 3, kan ikke deltage i behandling af andre sager vedrørende samme person eller samme familie inden for den offentlige forvaltning, herunder behandlingen af sager i statsforvaltningen og klagesager.

§ 52 a. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Ankestyrelsen træffer afgørelse uden medvirken af beskikkede medlemmer i sager efter adoptionsloven, børneloven, forældreansvarsloven, lov om børns forsørgelse, § 23 a, stk. 2, i lov om opkrævning af underholdsbidrag, lov om ægteskabets retsvirkninger, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, navneloven og § 56 a, stk. 4, i udlændingeloven, jf. dog § 52 c, stk. 1.

Stk. 4. ---

3. I § 52 a, stk. 3, udgår »børneloven, forældreansvarsloven, lov om børns forsørgelse, § 23 a, stk. 2, i lov om opkrævning af underholdsbidrag, lov om ægteskabets retsvirkninger, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, navneloven og § 56 a, stk. 4, i udlændingeloven,«.

§ 72. ---

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. Klage til Ankestyrelsen over optagelse i særlige botilbud uden samtykke efter §§ 129 og 129 a i lov om social service har opsættende virkning. Hvis særlige forhold gør det påkrævet, eller hvis hensynet til den pågældende taler herfor og alle klageberettigede tiltræder kommunalbestyrelsens indstilling, træffer statsforvaltningen samtidig med afgørelsen om optagelsen i et særligt botilbud afgørelse om at iværksætte optagelsen straks. Afgørelsen om at ophæve en opsættende virkning kan ikke indbringes for Ankestyrelsen.

Stk. 6-8. ---

§ 76. Ankestyrelsen har pligt til på landsplan at koordinere, at afgørelser, som kan indbringes for Ankestyrelsen eller Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, træffes i overensstemmelse med lovgivningen. Ankestyrelsen følger praksis i kommunerne og jobcentrene samt i statsforvaltningen og hos personregisterførerne og vejleder om praksis.

4. I § 76, 2. pkt., udgår »samt i statsforvaltningen og hos personregisterførerne«.

§ 78. Børne- og Socialministeriet kan anmode Ankestyrelsen om at gennemgå de afgørelser, som kommunerne, statsforvaltningen eller person-

5. § 78 ophæves.

registerførerne har truffet efter adoptionsloven, børneloven, forældreansvarsloven, lov om børns forsørgelse, § 2, 2. pkt., og § 20 i lov om opkrævning af underholdsbidrag, lov om ægteskabets retsvirkninger, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, navneloven og § 56 a, stk. 1 og 3, i udlændingeloven.

§ 80. Ankestyrelsen nedsætter et centralt rådgivende udvalg til støtte for sin indsats med at koordinere praksis, jf. § 76. Dette gælder dog ikke ved Ankestyrelsens indsats med at koordinere praksis i sager efter adoptionsloven, børneloven, forældreansvarsloven, lov om børns forsørgelse, § 2, 2. pkt., og § 20 i lov om opkrævning af underholdsbidrag, lov om ægteskabets retsvirkninger, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, navneloven og § 56 a, stk. 1 og 3, i udlændingeloven.

Stk. 2-3. ---

6. § 80, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

Justitsministeriet

§ 15

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1101 af 22. september 2017, som senest ændret ved § 2 i lov nr. 715 af 8. juni 2018, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »statsforvaltningen« til: »Familieretshuset«, »statsforvaltningens« til: »Familieretshusets« og »Statsforvaltningen« til: »Familieretshuset«.

2. I § 23 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:
»Stk. 2. I sager om meddelelse af apeltilladelse til landsretten vedrørende familierettens afgørelser består nævnet af en landsdommer (afdelingsformand), en byretsdommer og en advokat. Beskikkelsen af de 3 medlemmer sker efter indstilling til justitsministeren fra henholdsvis landsretterne, Den Danske Dommerforening og Advokatrådet. Stk. 1, 3.-5. pkt. finder tilsvarende anvendelse.«

§ 23. Nævnet består af 5 medlemmer, en højesteretsdommer (formand), en landsdommer, en byretsdommer, en advokat med møderet for Højesteret og en universitetslærer i retsvidenskab eller en anden jurist med særlig videnskabelig uddannelse. Beskikkelsen af de fire førstnævnte medlemmer sker efter indstilling til justitsministeren fra henholdsvis Højesteret, landsretterne, Den Danske Dommerforening og Advokatrådet. Kongen beskikker efter indstilling fra justitsministeren medlemmerne for en periode på to år. Et medlem har ret til genbeskikkelse for yderligere to år. Herudover kan genbeskikkelse ikke finde sted.

Stk. 2. Ved afgørelse af klager over afslag på fri proces består nævnet af en landsdommer (afdelingsformand), en byretsdommer og en advokat. Beskikkelsen af de 3 medlemmer sker efter indstilling til justitsministeren fra henholdsvis landsretterne, Den Danske Dommerforening og Advokatrådet. Stk. 1, 3.-5. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Der beskikkes en eller flere suppleanter for hvert af nævnets medlemmer. Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse.

§ 25. Procesbevillingsnævnet fastsætter selv sin forretningsorden.

Stk. 2. Der kan i forretningsordenen fastsættes regler om indhentning og videregivelse af oplysninger til brug ved sagernes behandling. Der kan endvidere bl.a. fastsættes bestemmelser om skriftlig votering og om, at formanden kan træffe visse nærmere bestemte afgørelser på nævnets vegne, eller at sager om meddelelse af anden- og tredjeinstansbevilling kan afgøres af tre af nævnets medlemmer, nemlig en dommer, en advokat og en universitetslærer.

§ 254 e. ---

Stk. 2-6. ---

Stk. 7. Retten kan bestemme, at tilmelding til gruppesøgsmålet skal være betinget af, at gruppe-medlemmet stiller en af retten fastsat sikkerhed for sagsomkostninger, medmindre gruppemedlemmet har en retshjælpsforsikring eller anden forsikring, der dækker omkostninger ved sagen, eller gruppesøgsmålet opfylder betingelserne for fri proces efter §§ 327-329 og gruppemedlemmet opfylder de økonomiske betingelser efter § 325. Justitsministeren meddeler efter ansøgning fra grupperepræsentanten, om gruppesøgsmålet opfylder betingelserne for fri proces efter §§ 328 og 329. § 327, stk. 5, 2. og 3. pkt., § 328, stk. 5, 2. pkt., og § 329, 3. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 8-9. ---

§ 327. Fri proces kan, jf. § 325, gives til en sag i 1. instans

1) i de i § 139, stk. 1, § 147 e og kapitel 42 omhandlede sager, dog ikke til sagsøgeren i sager om ændring af en aftale eller dom efter forældreansvarslovens § 14 eller § 17, stk. 2,

2) til forbrugeren i sager om tilbagebetaling af pengeydelse, som er omfattet af et påbud efter markedsføringsloven nedlagt af retten eller meddelt af Forbrugerombudsmanden, og

3) når ansøgeren helt eller delvis har fået medhold i Advokatnævnet, jf. § 146, et huslejenævn eller

3. I § 23, stk. 3, 2. pkt., der bliver stk. 4, 2. pkt., ændres »Stk. 1 og 2« til: »Stk. 1-3«.

4. I § 25, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »formanden«: »(afdelingsformanden)«.

5. I § 25, stk. 2, 2. pkt., ændres »anden- og tredjeinstansbevilling« til: »appeltilladelse til landsretten«, og »en dommer, en advokat og en universitetslærer« ændres til: »en landsdommer (afdelingsformand), en byretsdommer og en advokat«.

6. I § 254 e, stk. 7, 3. pkt., og § 336, stk. 3, ændres »§ 327, stk. 5« til: »§ 327, stk. 6«.

7. I § 254 e, stk. 7, 3. pkt., og § 336, stk. 4, 1. pkt., ændres »§ 328, stk. 5« til: »§ 328, stk. 6«.

8. § 327, stk. 1, nr. 1, ophæves og i stedet indsættes:

»1) i sager omfattet af § 139, stk. 1, og § 147 e,
2) i sager om forældremyndighed, barnets bopæl, samvær, separation, skilsmisse, omstødelse af ægteskab, ændring eller anfægtelse af vilkår for separation, skilsmisse eller omstødelse af ægteskab, og om, hvorvidt parterne er ægtefæller, og i sager mellem ægtefæller om, hvorvidt en separation består, jf. dog stk. 2.«

Nr. 2 og 3 bliver herefter nr. 3 og 4.

et beboerklagenævn eller et centralt statsligt klagenævn med undtagelse af Forbrugerklagenævnet og sagen er indbragt af ansøgeren til opfyldelse af nævnets afgørelse eller et forlig indgået for nævnet eller af modparten til ændring af nævnets afgørelse eller et forlig indgået for nævnet.

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Fri proces efter stk. 1-3 kan ikke gives, hvis det er åbenbart, at ansøgeren ikke vil få medhold i sagen.

Stk. 5. ---

§ 328. Uden for de tilfælde, der er nævnt i § 327, kan fri proces, jf. § 325, gives, hvis ansøgeren skønnes at have rimelig grund til at føre proces.

Stk. 2. I vurderingen af, om ansøgeren har rimelig grund til at føre proces, indgår blandt andet

- 1) sagens betydning for ansøgeren,
- 2) udsigten til, at ansøgeren vil få medhold i sagen,
- 3) sagsgenstandens størrelse,
- 4) størrelsen af de forventede omkostninger og
- 5) muligheden for at få sagen behandlet ved Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, et administrativt nævn eller et privat tvistløsningsorgan, der er godkendt af erhvervs- og vækstministeren.

Stk. 3. I sager i 1. instans om opsigelse eller ophævelse af boliglejemål eller ansættelsesforhold eller om personskade anses henholdsvis lejer, arbejdstageren og skadelidte for at have rimelig grund til at føre proces, medmindre forhold som nævnt i stk. 2, nr. 2-5, klart taler herimod.

Stk. 4. Fri proces efter stk. 1-3 kan kun undtagesvis gives til

- 1) sager, der udspringer af ansøgerens erhvervsvirksomhed, eller
- 2) sagsøgeren i sager om ærekrænkelser, medmindre en ærekrænkelser af en vis grovhed er udbredt gennem et massemedium eller i øvrigt til en videre kreds.

Stk. 5. Fri proces efter stk. 1-3 meddeles af justitsministeren. Afslås fri proces, kan afslaget påklages til Procesbevillingsnævnet inden 4 uger efter, at ansøgeren har fået meddelelse om afslaget.

§ 336. ---

9. I § 327 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Stk. 1, nr. 2, omfatter ikke:

- 1) Sager om prøvelse af en afgørelse truffet af Familieretshuset.
- 2) Sager, der behandles i den forenklede familiesagsproces.
- 3) Sagsøgeren i sager om ændring af en aftale eller afgørelse efter § 14 eller § 17, stk. 2, i forældreansvarsloven.«

Stk. 2-5 bliver herefter stk. 3-6.

10. I § 327, *stk. 4*, der bliver *stk. 5*, og § 327, *stk. 5, 1. pkt.*, der bliver *stk. 6, 1. pkt.*, ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1, 3 og 4«.

11. I § 328 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»*Stk. 5.* Fri proces efter stk. 1-3 kan ikke gives i sager, der behandles i den forenklede familiesagsproces.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 6.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Når retten i medfør af § 327, stk. 5, har truffet afgørelse om, at betingelserne i stk. 1 for dækning af den del af omkostningerne, der overstiger forsikringens maksimum, er opfyldt, fastsætter retten samtidig, hvilket beløb der kan dækkes, jf. stk. 2.

Stk. 4. Når justitsministeren eller Procesbevillingsnævnet i medfør af § 328, stk. 5, har truffet afgørelse om, at betingelserne i stk. 1 for dækning af den del af omkostningerne, der overstiger forsikringens maksimum, er opfyldt, kan justitsministeren træffe afgørelse om udbetaling af det ansøgte beløb, såfremt dette kan godkendes, jf. stk. 2. Kan justitsministeren ikke godkende det ansøgte beløb, sender justitsministeren sagen til den ret, der behandler eller senest har behandlet sagen, hvorefter retten fastsætter, hvilket beløb der kan dækkes, jf. stk. 2.

§ 372. Ankefristen er 4 uger. Fristen regnes fra dommens afsigelse.

Stk. 2. Anke sker ved indlevering af ankestævning til den ret, hvis dom indankes. Den ret, hvis dom indankes, sender inden 1 uge efter modtagelse af anken sagens dokumenter til ankeinstansen. Anke skal ske inden ankefristens udløb eller, hvis der er meddelt tilladelse efter § 368, stk. 2, eller § 371, inden 4 uger efter, at tilladelsen er meddelt ansøgeren. Indleveres stævningen senere, afvises anken. Ankeinstansen kan dog undtagelsesvis tillade anke indtil 1 år efter dommens afsigelse. Stævningen skal i så fald indleveres inden 4 uger efter tilladelsens meddelelse. Bestemmelserne i § 398 finder tilsvarende anvendelse ved behandlingen af ansøgning om tilladelse til anke efter fristens udløb. Landsrettens afgørelse kan kun indbringes for Højesteret efter reglerne i § 392, stk. 3-5.

Stk. 3. ---

§ 394. Kærefristen, der regnes fra den dag, afgørelsen er truffet, er 2 uger.

Stk. 2. Kære skal ske inden kærefristens udløb eller, hvis der er meddelt tilladelse efter § 148 a, stk. 4, § 389, § 389 a, stk. 1, § 391, § 392 eller § 392 a, stk. 2, inden 2 uger efter, at tilladelsen er meddelt ansøgeren. Hvis der er meddelt tilladelse efter § 392, stk. 3, jf. § 253, stk. 4, skal kære ske, inden 4 uger efter at tilladelsen er meddelt ansøgeren. Iværksættes kære senere, afvises kæren af den ret, hvortil afgørelsen kæres. Retten kan dog undtagelsesvis tillade kære indtil 6 måneder efter afgørelsen. Kæreskriftet skal i så fald indleveres inden 2 uger efter tilladelsens meddelelse. Bestemmelserne i § 398 finder tilsvarende anvendelse ved behandling af ansøgning om tilladelse til kære efter fristens udløb.

12. I § 372, stk. 2, 3. pkt., ændres »eller § 371« til: », § 371 eller § 453, stk. 2«.

13. I § 394, stk. 2, 1. pkt., ændres »eller § 392 a, stk. 2« til: », § 392 a, stk. 2, eller § 453, stk. 3, jf. stk. 2«.

14. Kapitel 42 affattes således:

Kapitel 42

Sager om ægteskab eller forældremyndighed

§ 448. Efter reglerne i dette kapitel behandles

- 1) sager om separation eller skilsmisse,
- 2) sager om forældremyndighed,
- 3) sager om barnets bopæl,
- 4) sager om omstødelse af ægteskab,
- 5) sager mellem ægtefæller om ændring eller anfægtelse af vilkår for separation, skilsmisse eller omstødelse,
- 6) sager mellem ægtefæller til afgørelse af, om separation består eller er bortfaldet, og
- 7) sager til afgørelse af, om parterne er eller ikke er ægtefæller.

§ 448 a. Sager om separation eller skilsmisse og sager om forældremyndighed eller barnets bopæl indbringes for retten af statsforvaltningen, jf. dog § 456, stk. 1.

Stk. 2. Sagen anses for indbragt for retten, når retten har modtaget anmodning om det fra statsforvaltningen.

Stk. 3. Den, der først har anmodet om, at sagen indbringes for retten anses som sagsøger. Ved samtidig anmodning om indbringelse for retten anses den part, der indgav anmodning om separation eller skilsmisse, jf. § 37 i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, eller om afgørelse om forældremyndighed eller barnets bopæl, jf. § 31, stk. 1, i forældreansvarsloven som sagsøger. Blev også anmodning som nævnt i 2. pkt. indgivet samtidig af begge parter, bestemmer statsforvaltningen, hvem der skal anses som sagsøger. Statsforvaltningens afgørelse efter 3. pkt. kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed.

§ 448 b. Anlægger Ankestyrelsen eller ægtefællen i et tidligere ægteskab sag til omstødelse af et ægteskab, skal sagen anlægges mod begge ægtefæller. Sagen anlægges ved en ret, hvor en af ægtefællerne kan sagsøges efter § 448 d.

»Kapitel 42

*Familieretlige sager**Anvendelsesområde*

§ 448. Efter reglerne i dette kapitel behandler familieretten de sager, som Familieretshuset indbringer for familieretten efter kapitel 13 i lov om Familieretshuset. En sag anses for indbragt for familieretten, når retten har modtaget den fra Familieretshuset.

Stk. 2. For sager om faderskab og medmoderskab til børn, herunder spørgsmål om genoptagelse af sådanne sager, finder reglerne i kapitel 42 a tillige anvendelse.

Kompetenceregler

§ 448 a. I sager, som Familieretshuset indbringer for familieretten til afgørelse efter §§ 27 og 32 i lov om Familieretshuset, anses den part, der indgav anmodningen eller ansøgningen til Familieretshuset, som sagsøger under familierettens behandling af sagen.

Stk. 2. Den part, der anmoder om, at en afgørelse truffet af Familieretshuset indbringes for familieretten efter § 39 i lov om Familieretshuset, anses som sagsøger under familierettens behandling af sagen.

Stk. 3. Vedrører sagen eller afgørelsen en tvist mellem Familieretshuset og en part, anses parten som sagsøger og Familieretshuset som sagsøgte under familierettens behandling af sagen, jf. dog stk. 4 og 5.

Stk. 4. Indbringer Familieretshuset en sag omfattet af § 24 i lov om Familieretshuset for familieretten til afgørelse efter § 32 i lov om Familieretshuset, anses Familieretshuset som sagsøger og forældrene som sagsøgte under familierettens behandling af sagen.

Stk. 5. I en sag om omstødelse af ægteskab efter § 23 i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, der anlægges af Familieretshuset, anses Familieretshuset som sagsøger og ægtefællerne som sagsøgte under familierettens behandling af sagen.

Stk. 6. I andre situationer bestemmer Familieretshuset, hvem der anses som sagsøger under familierettens behandling af sagen.

§ 448 b. Familieretshuset indbringer en sag eller afgørelse for familieretten ved sagsøgtes hjemting. Har sagsøgte ikke hjemting her i landet, indbringes sagen for familieretten ved sagsøgerens hjemting. 1. og 2. pkt. finder ikke anvendelse, hvis sagen er omfattet af stk. 2-4.

Stk. 2. Familieretshuset indbringer en sag eller afgørelse efter forældreansvarsloven for familie-

§ 448 c. Sag om ægteskab kan behandles her i riget, såfremt

- 1) sagsøgte har bopæl her,
- 2) sagsøgeren har bopæl her og enten har boet her i de sidste to år eller tidligere har haft bopæl her,
- 3) sagsøgeren er dansk statsborger, og det godtgøres, at han på grund af sit statsborgerskab ikke vil kunne anlægge sag i det land, hvor han har bopæl,
- 4) begge parter er danske statsborgere, og sagsøgte ikke modsætter sig indbringelse for dansk domstol, eller
- 5) skilsmisse søges på grundlag af separation meddelt her i landet inden for de sidste fem år.

Stk. 2. Endvidere kan sag om ægteskab mellem to personer af samme køn behandles her i riget, når ægteskabet er indgået her og ingen af ægtefællerne bor i et land med en lovgivning om ægteskab mellem to personer af samme køn, der svarer til den danske.

Stk. 3. Sag om et ægteskabs omstødelse eller beståen kan indbringes for retten her i riget, når ægteskabet er indgået her.

Stk. 4. Reglerne i stk. 1-3 kan fraviges ved overenskomst med fremmed stat.

§ 448 d. Sag om ægteskab indbringes for retten ved sagsøgtes hjemting.

Stk. 2. Har sagsøgte ikke hjemting her i riget, indbringes sagen for retten ved sagsøgerens hjemting.

retten i den retskreds, hvor barnet har bopæl. Har barnet ikke bopæl her i landet, indbringes sagen for familieretten ved sagsøgtes hjemting. Har sagsøgte ikke hjemting her i landet, indbringes sagen for familieretten ved sagsøgerens hjemting.

Stk. 3. Familieretshuset indbringer en sag eller afgørelse efter børneloven for familieretten i den retskreds, hvor barnets mor har hjemting. Har barnets mor ikke hjemting her i landet, indbringes sagen for familieretten i den retskreds, hvor den, der efter § 17 i børneloven er part i sagen, har hjemting. Er der flere parter, bestemmer Familieretshuset, hvilken familieret sagen skal indbringes for.

Stk. 4. Familieretshuset indbringer en sag eller afgørelse, hvor Familieretshuset er part, for familieretten ved modpartens hjemting.

Stk. 5. Uanset stk. 1-4 kan Familieretshuset bestemme, hvilken familieret en sag eller afgørelse skal indbringes for.

Stk. 6. Den familieret, som en sag er indbragt for, kan henvise sagen til behandling ved familieretten i en anden retskreds, hvis det er mest hensigtsmæssigt, at sagen behandles der.

§ 448 c. I forbindelse med familierettens behandling af en sag efter forældreansvarsloven, der er indbragt for familieretten til afgørelse efter § 27, stk. 1, eller § 32 i lov om Familieretshuset, kan familieretten efter anmodning fra en part træffe afgørelse i andre sager omfattet af § 2, nr. 1-11, i lov om Familieretshuset, der har nær sammenhæng med den sag, der er indbragt af Familieretshuset.

Stk. 2. I forbindelse med familierettens behandling af en sag, der er indbragt for familieretten til afgørelse efter § 27, stk. 2, i lov om Familieretshuset, kan familieretten efter anmodning fra en part også træffe afgørelse i andre sager omfattet af § 2, nr. 2-11, i lov om Familieretshuset, der har nær sammenhæng med den sag, der er indbragt af Familieretshuset.

Stk. 3. Til brug for behandlingen af en anmodning efter stk. 1 og 2 kan familieretten anmode Familieretshuset om en udtalelse om anmodningen og om akterne fra eventuelle tidligere sager af betydning for behandlingen af anmodningen.

§ 448 d. Familieretten kan i særlige tilfælde behandle en anmodning om at få indbragt en afgø-

Stk. 3. Har ingen af parterne hjemting her i riget, indbringes sagen for den ret, som justitsministeren bestemmer.

relse truffet af Familieretshuset, selvom anmodningen er indgivet efter udløbet af fristen i § 41, stk. 1, i lov om Familieretshuset. Dette gælder dog ikke for afgørelser, der går ud på separation, skilsmisse eller omstødelse af ægteskab, eller hvorved et ægteskab er kendt ikkebestående, og for afgørelser om eksigibilitet efter § 3, stk. 2, i lov om Haagerkonventionen af 2007 eller efter artikel 30 i forordning nr. 4/2009/EF af 18. december 2008 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og samarbejde vedrørende underholdspligt. Familierettens afgørelse efter 1. pkt. kan ikke indbringes for højere ret.

Stk. 2. Familieretten kan ved kendelse afvise at behandle en sag om en afgørelse, som Familieretshuset har truffet som klageinstans efter § 41, stk. 2, i forældreansvarsloven, § 58 b, stk. 1, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning eller § 21, stk. 1, 1. pkt., i navneloven, hvis sagen ikke er principiel eller har generel betydning.

§ 448 e. Omstændigheder, som er eller kunne være gjort gældende i en tidligere sag om ægteskab, forældremyndighed eller barnets bopæl, der er pådømt i realiteten, kan ikke benyttes som søgsmålsgrundlag i en ny sag.

§ 448 e. Efter en parts død kan der ikke indledes sag om separation, skilsmisse og omstødelse af ægteskab eller sag efter forældreansvarsloven.
Stk. 2. Dør en af parterne, inden familieretten har afgjort sagen, hæves sagen.

§ 448 f. Sag om forældremyndighed eller barnets bopæl kan behandles her i riget, såfremt

- 1) barnet har bopæl her,
- 2) barnet ulovligt er ført til udlandet eller ulovligt tilbageholdes i udlandet og barnet umiddelbart før bortførelsen eller tilbageholdelsen havde bopæl her,
- 3) barnet opholder sig her og som følge af uroligheder eller lignende er fordrevet fra sit hjemland,
- 4) barnet opholder sig her og barnets bopæl ikke kendes eller
- 5) barnet opholder sig her og sagen er så hastende, at en afgørelse fra myndighederne i det land, hvor barnet har bopæl, ikke kan afventes.

Stk. 2. Stk. 1, nr. 2, finder ikke anvendelse, hvis

- 1) barnet har haft bopæl i udlandet i mere end et år efter, at indehaveren af forældremyndigheden har fået eller burde have fået kendskab til barnets bopæl,
- 2) der inden for dette tidsrum ikke er indgivet en anmodning om tilbagegivelse af barnet, som stadig er under behandling, og
- 3) barnet er faldet til i sine nye omgivelser.

International kompetence

§ 448 f. Sag om separation, skilsmisse, omstødelse af ægteskab eller et ægteskabs beståen kan behandles her i riget, hvis

- 1) sagsøgte har bopæl her,
- 2) sagsøgeren har bopæl her og enten har boet her i de seneste to år eller tidligere har haft bopæl her,
- 3) sagsøgeren er dansk statsborger, og det godtgøres, at sagsøgeren på grund af sit statsborgerskab ikke vil kunne anlægge sag i det land, hvor sagsøgeren har bopæl,
- 4) begge parter er danske statsborgere, og sagsøgte ikke modsætter sig, at sagen behandles i Danmark, eller
- 5) skilsmisse søges på grundlag af separation meddelt her i landet inden for de seneste fem år.

Stk. 2. Endvidere kan sag om separation og skilsmisse mellem to personer af samme køn behandles her i riget, når ægteskabet er indgået her, og ingen af ægtefællerne bor i et land med en lovgivning om ægteskab mellem to personer af samme køn, der svarer til den danske.

Stk. 3. Stk. 1, nr. 1 og 4, finder ikke anvendelse, hvis barnet ulovligt er ført her til landet eller ulovligt tilbageholdes her, medmindre

- 1) barnet har haft bopæl her i mere end et år efter, at indehaveren af forældremyndigheden har fået eller burde have fået kendskab til barnets bopæl, og der ikke inden for dette tidsrum er indgivet en anmodning om tilbagegivelse af barnet eller
- 2) en anmodning om tilbagegivelse af barnet er blevet afslået.

Stk. 4. Stk. 1-3 kan fraviges ved overenskomst med fremmed stat.

§ 448 g. Sag om forældremyndighed eller barnets bopæl indbringes for retten i den retskreds, hvor barnet har bopæl. Hvis barnet ikke har bopæl her i riget, indbringes sagen for retten ved sagsøgte hjemting. Hvis sagsøgte ikke har hjemting her i riget, indbringes sagen for retten ved sagsøgerens hjemting eller, hvis sagsøgeren ikke har hjemting her i riget, for Københavns Byret.

Stk. 3. Sag om omstødelse af et ægteskab eller et ægteskabs beståen kan også behandles her i riget, når ægteskabet er indgået her.

Stk. 4. Stk. 1-3 kan fraviges ved overenskomst med fremmed stat.

§ 448 g. Sag om forældremyndighed, barnets bopæl, samvær og anden kontakt kan behandles her i riget, når barnet

- 1) har bopæl her,
- 2) ulovligt er ført til udlandet eller ulovligt tilbageholdes i udlandet, og barnet umiddelbart før bortførelsen eller tilbageholdelsen havde bopæl her,
- 3) opholder sig her og som følge af uroligheder eller lignende er fordrevet fra sit hjemland,
- 4) opholder sig her, og barnets bopæl ikke kendes, eller
- 5) opholder sig her, og sagen er så hastende, at en afgørelse fra myndighederne i det land, hvor barnet har bopæl, ikke kan afventes.

Stk. 2. Stk. 1, nr. 2, gælder ikke, hvis

- 1) barnet har haft bopæl i udlandet i mere end et år efter, at indehaveren af forældremyndigheden har fået eller burde have fået kendskab til barnets bopæl,
- 2) der inden for dette tidsrum ikke er indgivet en anmodning om tilbagegivelse af barnet, som stadig er under behandling, og
- 3) barnet er faldet til i sine nye omgivelser.

Stk. 3. Stk. 1, nr. 1 og 4, gælder ikke, hvis barnet ulovligt er ført her til landet eller ulovligt tilbageholdes her, medmindre

- 1) barnet har haft bopæl her i mere end et år efter, at indehaveren af forældremyndigheden har fået eller burde have fået kendskab til barnets bopæl, og der ikke inden for dette tidsrum er indgivet en anmodning om tilbagegivelse af barnet, eller
- 2) en anmodning om tilbagegivelse af barnet er blevet afslået.

Stk. 4. Stk. 1-3 kan fraviges ved overenskomst med fremmed stat.

Sagsbehandling

§ 449. Finder retten det ikke muligt at behandle sagen på forsvarlig måde, uden at sagsøgte eller appelindstævnte har advokatbistand, kan retten beskikke den pågældende part en advokat. Retten pålægger samtidig med sagens afslutning parten

§ 449. Finder familieretten det ikke muligt at behandle en sag på forsvarlig måde, uden at sagsøgte har advokatbistand, kan retten beskikke den pågældende part en advokat. Familieretten pålægger samtidig med sagens afslutning parten

at erstatte statskassen dennes udgifter i forbindelse med beskikkelsen.

at erstatte statskassens udgifter i forbindelse med beskikkelsen.

§ 449 a. Familieretten kan opfordre en part til at føre bevis og kan pålægge en part at afgive forklaring.

Stk. 2. I sager om omstødelse af ægteskab, der anlægges af Familieretshuset, skal de sagsøgte give møde efter de regler, som gælder for vidner.

§ 449 b. Udebliver en part uden lovligt forfald fra et retsmøde, hvortil parten er indkaldt for at afgive forklaring, eller vægrer parten sig uden lovlig grund ved at svare, eller har svaret ikke tilstrækkelig bestemthed, finder § 344, stk. 2, anvendelse. Det samme gælder, hvis en part undlader at efterkomme familierettens opfordring til at føre bevis.

Stk. 2. Familieretten kan afvise sagen, hvis sagsøger udebliver eller vægrer sig ved at svare.

§ 449 c. Retsmøder foregår for lukkede døre. Ved offentlig gengivelse af rettens afgørelser må der ikke ske offentliggørelse af navn, stilling eller bopæl for nogen af de personer, der er nævnt i afgørelsen, eller på anden måde offentliggørelse af de pågældendes identitet. Overtrædelse af de nævnte forbud straffes med bøde eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 6 måneder.

Stk. 2. For sager om faderskab og medmoderskab finder § 456 m, stk. 1 og 2, dog anvendelse.

§ 449 d. Statskassen afholder udgifter ved bevisførelse, børnesagkyndig deltagelse i sagsforberedelsen, samtaler med børn og ved udpegning af en person til at bistå barnet, jf. §§ 450-450 c. Familieretten kan pålægge en part at erstatte disse udgifter helt eller delvis, hvis det i øvrigt pålægges parten at betale sagsomkostninger.

Stk. 2. For sager om faderskab og medmoderskab finder § 456 l dog anvendelse.

§ 449 e. Når en sag afsluttes, sender familieretten afgørelsen med sagens akter til Familieretshuset.

Særligt om behandlingen af sager efter forældreansvarsloven og om separation, skilsmisse og omstødelse af ægteskab

§ 450. Retten kan opfordre en part til at føre bevis og kan, uanset om modparten anmoder herom, pålægge en part at afgive forklaring.

Stk. 2. I sager om omstødelse af ægteskab, der anlægges af Ankestyrelsen, skal de sagsøgte give møde efter samme regler, som gælder for vidner.

§ 450. Familieretten kan i sager om forældremyndighed, barnets bopæl og samvær udpege en børnesagkyndig til at deltage i forberedende møder. Familieretten kan med henblik på at opnå forlig anmode den børnesagkyndige om at afholde en samtale med parterne eller barnet og om at indhente oplysninger, medmindre en part modsætter sig dette.

§ 450 a. Retten kan i sager om forældremyndighed eller barnets bopæl, jf. § 448, nr. 2 og 3, udpege en børnesagkyndig til at deltage i forberedende møder. Retten kan med henblik på at opnå forlig anmode den børnesagkyndige om at afholde en samtale med parterne eller barnet samt om at indhente oplysninger, medmindre en part modsætter sig dette.

§ 450 b. Retten kan i sager om forældremyndighed eller barnets bopæl, jf. § 448, nr. 2 og 3, træffe bestemmelse om bevisførelse, herunder om at tilvejebringe børnesagkyndige erklæringer og sagkyndige erklæringer om forældre. Om nødvendigt kan retten pålægge en part at give møde og afgive forklaring efter samme regler, som gælder for vidner.

§ 450 c. Samtaler med børn efter forældreansvarsloven afholdes, uden at parterne er til stede, medmindre retten bestemmer andet. Parterne skal forud for afholdelsen af samtalen orienteres om samtals karakter og betydning, medmindre det vurderes at være unødvendigt.

Stk. 2. Retten anmoder en børnesagkyndig om at afholde samtalen.

Stk. 3. Inden sagen afgøres, skal parterne gøres bekendt med hovedindholdet af samtalen, medmindre afgørende hensyn til barnet taler imod det.

§ 450 d. Retten kan i særlige tilfælde udpege en person til at bistå barnet under en sag om forældremyndighed eller barnets bopæl. Den, der udpeges, har adgang til sagens akter og mulighed for at være til stede under retsmøder og under samtaler efter §§ 450 a og 450 c.

§ 451. Statskassen afholder udgifter ved bevisførelse, børnesagkyndig deltagelse i sagsforberedelsen, samtaler med børn samt ved udpegning af en person til at bistå barnet, jf. §§ 450 a-450 d. Retten kan pålægge en part at erstatte disse udgifter helt eller delvis, såfremt det i øvrigt pålægges parten at betale sagsomkostninger.

Stk. 2. Retten kan afvise sagen, hvis sagsøger udebliver eller vægrer sig ved at svare.

§ 450 a. Familieretten kan i sager om forældremyndighed, barnets bopæl og samvær træffe bestemmelse om bevisførelse, herunder om at tilvejebringe børnesagkyndige erklæringer og sagkyndige erklæringer om forældre. Om nødvendigt kan familieretten pålægge en part at give møde og afgive forklaring efter de regler, som gælder for vidner.

§ 450 b. Samtaler med børn efter § 34 i forældreansvarsloven i sager om forældremyndighed, barnets bopæl og samvær afholdes, uden at parterne er til stede, medmindre familieretten bestemmer andet. Parterne skal forud for afholdelsen af samtalen orienteres om samtals karakter og betydning, medmindre det vurderes at være unødvendigt.

Stk. 2. Familieretten anmoder en børnesagkyndig fra Børneenheden i Familieretshuset om at afholde samtalen. Familieretten kan dog anmode en anden børnesagkyndig om at afholde samtalen, hvis det konkret vurderes at være nødvendigt.

Stk. 3. Inden sagen afgøres, skal parterne gøres bekendt med hovedindholdet af samtalen, medmindre afgørende hensyn til barnet taler imod det.

§ 450 c. Familieretten kan udpege en person til at bistå barnet under behandlingen af en sag om forældremyndighed, barnets bopæl og samvær. Den, der udpeges, har adgang til sagens akter og mulighed for at være til stede under retsmøder og samtaler efter §§ 450 og 450 b.

§ 450 d. Omstændigheder, som er eller kunne være gjort gældende i en tidligere sag om separation, skilsmisse og omstødelse af ægteskab eller i en tidligere sag om forældremyndighed eller barnets bopæl, der har været realitetsbehandlet, kan ikke benyttes som søgsmålsgrundlag i en ny sag.

Den forenkledede familiesagsproces

§ 451. Familieretten kan bestemme, at en sag, der er indbragt for familieretten til afgørelse efter § 27 i lov om familieretshuset, og en sag om prøvelse af en afgørelse truffet af Familieretshuset skal behandles i den forenkledede familiesagsproces, jf. § 452.

Stk. 2. Familieretten kan af egen drift eller efter anmodning fra en part bestemme, at en sag ikke

§ 452. Udebliver en part uden lovligt forfald fra et retsmøde, hvortil han er indkaldt for at afgive forklaring, eller vægrer han sig uden lovlig grund ved at svare, eller har svaret ikke tilstrækkelig bestemmelse, finder bestemmelsen i § 344, stk. 2, anvendelse. Det samme gælder, hvis en part undlader at efterkomme rettens opfordring til at føre bevis.

Stk. 2. Retten kan afvise sagen, hvis sagsøger udebliver eller vægrer sig ved at svare.

§ 453. Retsmøderne foregår for lukkede døre. Ved offentlig gengivelse af domme må der ikke ske offentliggørelse af navn, stilling eller bopæl for nogen af de i dommen nævnte personer, eller på anden måde offentliggørelse af de pågældendes identitet. Overtrædelse af de nævnte forbud straffes med bøde eller under skærpene omstændigheder med fængsel indtil 6 måneder.

fortsat skal behandles i den forenkledede familiesagsproces.

Stk. 3. Familierettens afgørelse efter stk. 1 om, hvordan sagen skal behandles, kan ikke indbringes for højere ret.

§ 452. En sag i den forenkledede familiesagsproces behandles som udgangspunkt på det grundlag, som familieretten har modtaget fra Familieretshuset. Familieretten kan træffe bestemmelse om yderligere oplysning af sagen.

Stk. 2. Sagen afgøres på skriftligt grundlag, hvis familieretten finder det ubetænkeligt at undlade mundtlig forhandling.

Stk. 3. Familieretten kan pålægge en part at svare på en henvendelse fra familieretten inden for en nærmere angiven frist.

Stk. 4. Familieretten kan bestemme, at der i forbindelse med behandlingen af sagen skal afholdes en samtale med barnet efter § 450 b.

Stk. 5. Reglerne i §§ 353-355 og 357 finder ikke anvendelse.

Stk. 6. Retsmægling efter kapitel 27 kan alene finde sted, hvis der foreligger særlige omstændigheder.

Stk. 7. Familieretten kan give en part, der opfylder de økonomiske betingelser efter § 325, fri proces, hvis parten undtagelsesvist har behov for advokatbistand.

Stk. 8. Familieretten udarbejder en fortegnelse over parternes påstande, anbringender og beviser. Familieretten kan bestemme, at der ikke skal udarbejdes en fortegnelse, hvis sagen behandles på skriftligt grundlag, eller det findes forsvarligt at afholde hovedforhandlingen på det foreliggende grundlag.

Anke og kære

§ 453. En dom afsagt af familieretten i en sag, hvor en afgørelse truffet af Familieretshuset er indbragt for familieretten, kan kun ankes med Procesbevillingsnævnets tilladelse.

Stk. 2. Procesbevillingsnævnet kan give tilladelse til anke af en dom efter stk. 1, hvis sagen er af principiel karakter eller særlige grunde i øvrigt taler derfor. Ansøgning om tilladelse skal indgives til nævnet inden 4 uger efter afsigelsen af dommen. Nævnet kan dog undtagelsesvis meddele tilladelse, hvis ansøgning indgives senere, men inden 1 år efter afsigelsen.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse for kendelser, dog således at ansøgningsfristerne i stk. 2 er henholdsvis 2 uger og 6 måneder.

§ 454. Ankefristen er 4 uger. Der kan ikke i medfør af § 372, stk. 2, meddeles tilladelse til efter ankefristens udløb at anke en dom, der går ud på separation, skilsmisse eller omstødelse af ægteskab, eller hvorved et ægteskab er kendt ikke bestående. Tilladelse kan dog meddeles til særskilt anke af vilkår, jf. stk. 2.

Stk. 2. Domme, der går ud på separation, skilsmisse eller omstødelse af ægteskab, kan ankes særskilt for så vidt angår vilkårene eller enkelte af disse. Angår anken kun vilkårene, kan den ret, hvortil anke er sket, kun ændre dommens bestemmelse om separation, skilsmisse eller omstødelse, såfremt påstand herom fremsættes i et processkrift, der indleveres til retten inden ankefristens udløb.

§ 455. Sag om ægteskab, forældremyndighed eller barnets bopæl kan ikke anlægges efter en parts død.

Stk. 2. Dør en af parterne inden domsafsigelsen, hæves sagen.

§ 455 a. Sager, der indbringes for retten af statsforvaltningen efter forældreansvarslovens § 39, stk. 2, afgøres på skriftligt grundlag, medmindre retten finder, at der er grund til mundtlig behandling.

Stk. 2. Afgørelse i sager efter stk. 1 træffes ved kendelse.

§ 456. Afvises en sag, hvor anmodning om skilsmisse blev indgivet til statsforvaltningen inden udløbet af en frist herfor, som er fastsat i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, eller hæves en sådan sag uden anmodning herom fra sagsøgeren, kan denne, selv om fristen i mellemtiden er udløbet, anlægge sagen på ny inden 4 uger efter, at sagen blev afvist eller hævet.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse, hvis en sag om omstødelse af ægteskab, der er anlagt inden udløbet af en frist for sagsanlæg, som er fastsat i lov om ægteskabs

§ 454. Ankefristen er 4 uger, jf. § 372, stk. 1. Der kan ikke i medfør af § 372, stk. 2, meddeles tilladelse til efter ankefristens udløb at anke en dom, der går ud på separation, skilsmisse eller omstødelse af ægteskab, eller hvorved et ægteskab er kendt ikkebestående. Tilladelse kan dog meddeles til særskilt anke af vilkår, jf. stk. 2.

Stk. 2. Domme, der går ud på separation, skilsmisse eller omstødelse af ægteskab, kan ankes særskilt for så vidt angår vilkårene eller enkelte af disse. Angår anken kun vilkårene, kan den ret, hvortil anke er sket, kun ændre dommens bestemmelse om separation, skilsmisse eller omstødelse, hvis påstand herom fremsættes i et processkrift, der indleveres til retten inden ankefristens udløb.

Stk. 3. For sager om faderskab og medmoderskab finder § 456 o dog anvendelse.

§ 454 a. Ved anke til landsretten finder § 410, stk. 1-6, tilsvarende anvendelse, når sagen har været behandlet i den forenklede familiesagsproces.

§ 455. Under anke og kære sker sagsbehandlingen i landsretten med de fornødne lempelser efter samme regler, som er fastsat i dette kapitel for behandlingen ved familieretten og i øvrigt efter reglerne i kapitel 36 og 37.

Stk. 2. Skal der under landsrettens behandling af en sag om forældremyndighed, barnets bopæl og samvær afholdes samtale med barnet efter § 450 b, afholdes samtalen af en børnesagkyndig fra Børneenheden i Familieretshuset, medmindre landsretten bestemmer, at samtalen skal afholdes af en anden børnesagkyndig.

§ 456. Afvises en sag, hvor anmodning om skilsmisse blev indgivet til Familieretshuset inden udløbet af en frist herfor, som er fastsat i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, eller hæves en sådan sag uden anmodning herom fra sagsøgeren, kan sagsøgeren, selv om fristen i mellemtiden er udløbet, inden 4 uger efter, at sagen blev afvist eller hævet, anmode familieretten om at genoptage behandlingen af sagen.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse, hvis en sag om omstødelse af ægteskab, der er anlagt inden udløbet af en frist for sagsanlæg, som er fastsat i lov om ægteskabs

indgåelse og opløsning, afvises eller hæves uden anmodning herom fra sagsøgeren.

§ 456 b. Sag kan indbringes for retten her i landet, hvis

- 1) moderen eller barnet har bopæl her,
- 2) en person, som i medfør af § 456 e, stk. 1, nr. 3, er part i sagen, har bopæl eller ophold her eller personens dødsbo behandles eller har været behandlet her eller
- 3) faderskabet eller medmoderskabet er registreret efter børnelovens kapitel 1 eller 1 a, anerkendt efter børnelovens §§ 14 eller 19 eller fastslået ved dom.

Stk. 2. Sag efter anmodning fra en person, som efter børnelovens § 6 eller § 6 a har ret til at få prøvet, om den pågældende er barnets far eller medmor, kan dog kun indbringes for retten her i landet, hvis moderen og barnet har bopæl her.

Stk. 3. —

§ 456 c. Sagen indbringes for den byret, hvor moderen har hjemting.

Stk. 2. Har moderen ikke hjemting her i landet, indbringes sagen for byretten, hvor den person, som i medfør af § 456 e, stk. 1, nr. 3, er part i sagen, har hjemting. Er flere personer i medfør af § 456 e, stk. 1, nr. 3, ved sagens indbringelse for retten parter i sagen, bestemmer justitsministeren, hvilken af de kompetente byretter sagen skal indbringes for.

Stk. 3. Kan der ikke påvises et værning efter stk. 1 og 2, bestemmer justitsministeren, hvilken byret sagen skal indbringes for.

Stk. 4. Forlader en af parterne retskredsen, før nogen af dem har afgivet forklaring, kan sagen henvises til videre behandling ved den byret, der nu er rette værning. Retten kan i øvrigt med samtykke fra præsidenten for vedkommende landsret henvide sagen til behandling ved en anden byret, hvis dette kan antages at forenkle eller fremskynde sagens behandling.

§ 456 d. En sag anses for indbragt for retten, når retten har modtaget anmodning om det fra statsforvaltningen.

§ 456 e. Sagens parter er

- 1) barnet eller dets dødsbo,
- 2) moderen eller hendes dødsbo og
- 3) den eller de personer eller dødsboer, som retten efter børnelovens § 17 skal inddrage.

Stk. 2. Er en part umyndig, optræder værger på partens vegne i sagen. Parterne kan i øvrigt optræde på egen hånd uden hensyn til værgemål. Finder retten det påkrævet, at der for en part beskikkes

indgåelse og opløsning, afvises eller hæves uden anmodning herom fra sagsøgeren.«

15. Overalt i *kapitel 42 a* ændres »retten« til: »familieretten«, »rettens« til: »familierettens«. »Retten« til: »Familieretten« og »byret« til: »familieret«.

16. § 456 c, stk. 1-3, ophæves. Stk. 4 bliver herefter stk. 1.

17. § 456 d ophæves.

en særlig værge, jf. værgemålslovens §§ 47-49, kan denne beskikkes af retten.

§ 456 f. Meddelelse om sagens indbringelse for retten gives ved rettens foranstaltning til parterne. Inddrages en person under sagen som part, gives meddelelse ligeledes til den pågældende.

Stk. 2. Er en part død, gives meddelelsen til dødsboet.

§ 456 g. Retten kan beskikke en advokat for en part, hvis den pågældende har behov for det. Beskikkelse skal ske for en inddraget person, når der efter indkaldelse ved bekendtgørelse i Statstidende eller i tilfælde, hvor den opgivne forælder er død, ikke gives møde af den pågældende eller dødsboet.

§ 456 h. Retten drager omsorg for sagens oplysning.

Stk. 2. Retten træffer selv bestemmelse om afhøring af parter og vidner og om tilvejebringelse af udtalelser fra sagkyndige og andre bevismidler. Retten indkalder selv parter og vidner.

Stk. 3. Politiet yder retten bistand til sagens oplysning, herunder ved eftersøgning af opgivne fader eller medmodermuligheder.

Stk. 4. ---

Stk. 5. Indkaldelse af parterne til at overvære afhøring af vidner eller andre parter kan undlades, når retten finder parternes møde uden betydning for sagen. Der skal altid gives parterne meddelelse om tid og sted for det retsmøde, i hvilket en sådan afhøring skal foregå, jf. dog stk. 6. I meddelelsen angives, at vedkommende part ikke behøver at give møde, medmindre parten selv ønsker det.

Stk. 6. Retten kan undlade at indkalde en part eller bestemme, at parten skal være udelukket fra at overvære et retsmøde helt eller delvis, såfremt hensynet til en anden part eller til sagens oplysning undtagelsesvis gør det påkrævet. Inden sagen afgøres, skal den pågældende gøres bekendt med de fremkomne oplysninger.

Stk. 7. Retten træffer bestemmelse om gennemførelse af retsgenetiske undersøgelser, jf. børnelovens § 18. Bestemmelserne i § 178 finder tilsvarende anvendelse.

§ 456 i. Moderen har pligt til at møde i retten og afgive forklaring om, hvem der er eller kan være barnets far eller medmor, jf. børnelovens § 16. Reglerne i § 171, stk. 2, nr. 1, og §§ 177-180 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Den eller de personer, som i medfør af § 456 e, stk. 1, nr. 3, er parter i sagen, har pligt til at møde i retten og dér afgive forklaring om, hvorvidt de har haft seksuelt forhold til moderen i den periode, hvor hun blev gravid, eller om de i medfør af børnelovens §§ 27, 27 a eller 27 b har

samtykket til den assisterede reproduktion. Reglerne i § 171, stk. 2, nr. 1, og §§ 177-180 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. ---

§ 456 j. Anerkendelser for retten fremlægges til retsbogen.

§ 456 k. Retten træffer afgørelse uden hensyn til parternes påstande og anbringender.

Stk. 2. Kun retten kan træffe bestemmelse om, at en person ikke længere skal være inddraget som part i sagen.

Stk. 3. ---

§ 456 l. Udgifter ved bevisførelse i henhold til § 456 h afholdes af statskassen. Retten kan pålægge en part at erstatte disse udgifter helt eller delvis, såfremt det i øvrigt pålægges parten at betale sagsomkostninger.

§ 456 m. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Ved forkyndelse af meddelelse om sagens anlæg og tilsigelser i henhold til § 159 samt af domme optages moderens og barnets navn kun i bekendtgørelsen i Statstidende, såfremt retten i særlige tilfælde træffer bestemmelse herom.

Stk. 4. Er barnet bortadopteret, og kender forældrene ikke adoptanternes navn, må adoptanternes, parternes og vidners navne ikke optages i udskrifter af retsbogen eller rettens afgørelser.

§ 456 n. Når faderskabet eller medmoderskabet er fastslået eller sagen hævet, sender retten snarest muligt meddelelse til statsforvaltningen. Meddelelsen skal være ledsaget af kopi af den til retsbogen fremlagte anerkendelse eller en kopi af dommen, en kopi af retsbogen og kopi af de i sagen fremlagte personlige attester.

Stk. 2. Retten sørger for dommens forkyndelse.

§ 456 o. Anke sker ved meddelelse til byretten. Meddelelse kan ske mundtligt til retsbogen. Retten sender meddelelsen eller i de i 2. pkt. nævnte tilfælde en kopi af retsbogen og sagens akter til landsretten.

Stk. 2. Reglerne i dette kapitel finder med de fornødne lempelser anvendelse under anke.

Stk. 3. Uanset ankefrister kan landsretten under anken inddrage enhver, der for byretten har været inddraget som part. Opstår der spørgsmål om inddragelse af andre personer, kan sagen hjemvises til fornyet behandling ved byretten.

18. I § 456 o, stk. 1, 1. pkt., og § 456 o, stk. 3, 1. og 2. pkt., ændres »byretten« til: »familieretten«.

19. Efter § 456 o indsættes:

»Kapitel 42 b

Særregler om tvangsfuldbyrdelse af forældremyndighed, barnets bopæl og samvær

§ 456 p. Fuldbyrdelse efter reglerne i dette kapitel kan kun ske under hensyn til barnet og skal varetage barnets bedste. Fuldbyrdelse kan endvidere kun ske, hvis der ikke er behov for af hensyn til barnet at henvise sagen til Familieretshuset til vurdering af, om den aftale eller afgørelse, der søges fuldbyrdet, skal ændres eller ophæves.

§ 456 q. Domme og kendelser om forældremyndighed, barnets bopæl og samvær og retsforlig, afgørelser og aftaler, der kan fuldbyrdes efter § 478, stk. 1, nr. 1-3, fuldbyrdes af familieretten efter reglerne i dette kapitel. Det samme gælder anmodninger om udlevering af et barn til forældremyndighedsindehaveren eller bopælsforælderen efter § 596, stk. 2. § 449 c og kapitel 45, 46 og 53 gælder også for sager efter 1. og 2. pkt., dog således at familieretten træder i stedet for fogedretten.

Stk. 2. De domme, kendelser, retsforlig, afgørelser, aftaler og anmodninger, der er nævnt i stk. 1, kan fuldbyrdes ved anvendelse af tvangsbøder, jf. § 456 r, stk. 3, eller ved anvendelse af umiddelbar magt ved tilbageholdelse af den forælder, der har barnet, et andet sted end barnets opholdssted eller ved afhentning af barnet, jf. § 456 r, stk. 5. Familieretten er ikke bundet af rekvirentens anmodning ved valg af fuldbyrdelsesmåde. Samvær med andre end barnets forældre kan kun fuldbyrdes ved anvendelse af tvangsbøder.

Stk. 3. Familieretten kan i tvivlstilfælde udsætte fuldbyrdelsen på indhentelse af en børnesagkyndig erklæring.

Stk. 4. Familieretten kan ændre omfang, tid og sted for samværet og vilkårene herfor under fuldbyrdelsessagen.

Stk. 5. Familieretten kan fastsætte erstatnings-samvær for et samvær, der ikke har kunnet udøves under fuldbyrdelsessagen.

§ 456 r. Familieretten kan tilkalde en repræsentant fra kommunen til at varetage barnets interesser under sagen. Familieretten kan efter omstændighederne give en kortere udsættelse af tidspunktet for barnets udlevering eller samværets udøvelse.

Stk. 2. Et barn, som har den fornødne alder og modenhed, skal under en samtale have mulighed for at give udtryk for sine egne synspunkter, medmindre det er til skade for barnet. Afholdes en samtale med barnet, skal der deltage en børnesagkyndig eller en repræsentant fra kommunen. § 450 b, stk. 1, 1. pkt., og stk. 3, finder tilsvarende anvendelse. Den børnesagkyndige skal komme fra Børneenheden i Familieretshuset, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Stk. 3. Tvangsbøder fastsættes som daglige eller ugentlige bøder, der løber, indtil barnet udleveres. Ved fuldbyrdelsen af bestemmelser om udøvelse af samvær kan der dog fastsættes en enkelt bøde, der forfalder, når en bestemmelse om udøvelse af samvær på et nærmere angivet tidspunkt ikke efterkommes. Bødens størrelse fastlægges i forhold til indkomsten hos den forælder, der har barnet, og bøden fastsættes som minimum til 1.500 kr.

Stk. 4. Inden fuldbyrdelse ved anvendelse af umiddelbar magt gennem afhentning af barnet, jf. stk. 5, udsætter familieretten kortvarigt sagen med henblik på gennemførelse af børnesagkyndig rådgivning efter § 32 a i forældreansvarsloven, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Stk. 5. Skal der anvendes umiddelbar magt, skal dette som udgangspunkt ske ved tilbageholdelse af den forælder, der har barnet, et andet sted end barnets opholdssted. Er dette ikke muligt, skal familieretten vurdere, om der er grundlag for at gennemføre fuldbyrdelsen ved afhentning af barnet. Gennemføres fuldbyrdelsen ved afhentning af barnet, skal der deltage en børnesagkyndig fra Børneenheden i Familieretshuset og en repræsentant fra kommunen til at varetage barnets interesser, medmindre der foreligger ganske særlige omstændigheder. Den børnesagkyndige skal til brug for familierettens afgørelse foretage en vurdering af, om fuldbyrdelsen sker af hensyn til barnet og varetager barnets bedste.«

§ 457. Reglerne i dette kapitel anvendes på sager om

- 1) værgemål,
- 2) prøvelse af statsforvaltningens værgemålsafgørelser og
- 3) rettens værgebeskikkelse.

§ 459. Som parter anses

- 1) den, som begæres sat under værgemål eller er under værgemål,
- 2) den, der har anmodet om værgemålet, og
- 3) den, der har anmodet om, at statsforvaltningens afgørelse indbringes for retten.

Stk. 2. ---

§ 463. Anmodning om prøvelse af statsforvaltningens afgørelse om værgemål har ikke opsættende virkning, medmindre retten bestemmer andet.

§ 475 b. ---

Stk. 2. Sagen skal indbringes for retten senest 3 uger efter, at statsforvaltningen har modtaget anmodning om beslutningens prøvelse af retten. Statsforvaltningen sender sagens akter til retten med oplysning om den beslutning, der forlanges

prøvet, samt en kort redegørelse for de omstændigheder, der påberåbes, og for de beviser, der kan have betydning for sagens afgørelse.

Stk. 3-4. ---

§ 475 c. Som parter anses statsforvaltningen, forældrene, indehaveren af forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, adoptionsansøgeren og barnet. Forældrene optræder på egen hånd, selv om de er umyndige.

Stk. 2. Retten beskikker en advokat for sagens parter, undtagen statsforvaltningen, medmindre de pågældende selv har antaget en advokat.

Stk. 3. ---

§ 478. Tvangsfuldbyrdelse kan ske på grundlag af

1) domme og kendelser afsagt af domstole eller af andre myndigheder, hvis afgørelser efter lovgivningen kan tvangsfuldbyrdes, betalingspåkrav med påtegning efter § 477 e, stk. 2, samt beslutninger om sagsomkostninger truffet af de nævnte myndigheder,

2) forlig indgået for de under nr. 1 nævnte myndigheder samt forlig indgået under vilkårsforhandling i henhold til lov om ægteskabs indgåelse og opløsning,

3) aftaler om forældremyndighed, der er anmeldt til eller godkendt af statsforvaltningen eller retten, afgørelser om forældremyndighed, barnets bopæl eller samvær, der er truffet af statsforvaltningen, aftaler om barnets bopæl eller samvær, der er indgået over for statsforvaltningen, samt aftaler om barnets bopæl eller samvær, når det udtrykkeligt i aftalen er bestemt, at den kan tjene som grundlag for fuldbyrdelse,

4) udenretlige skriftlige forlig om forfalden gæld, når det udtrykkeligt er bestemt i forliget, at det kan tjene som grundlag for fuldbyrdelse,

5) gældsbreve, der ikke er omfattet af nr. 4, når det udtrykkeligt er bestemt i dokumentet, at det kan tjene som grundlag for fuldbyrdelse,

6) pantebreve; for så vidt angår ejerpantebreve og skadesløsbreve, dog kun når gældens størrelse og forfaldstidens indtræden er erkendt af skyldneren eller klart fremgår af omstændighederne,

7) veksler for så vidt angår vekselretlige krav og checks for så vidt angår regreskrav, og

8) afgørelser omfattet af forbrugerklagelovens § 34, som er truffet af Forbrugerklagenævnet eller godkendte private tvistløsningsorganer.

Stk. 2-4. ---

§ 480. Domme kan fuldbyrdes, når fuldbyrdelsesfristen er udløbet, medmindre dommen forinden er anket. Fristen er 14 dage efter dagen for dommens afsigelse, medmindre andet er bestemt i dommen.

20. I § 478, stk. 1, nr. 3, ændres »retten« til »familieretten«.

21. I § 480, stk. 1, indsættes som 3. pkt.:

»Domme om samvær og om betaling af børne- eller ægtefællebidrag kan fuldbyrdes straks, medmindre andet er bestemt i dommen.

Stk. 2-5. ---

§ 483. Aftaler og bestemmelser om forældremyndighed og samvær, jf. § 478, stk. 1, nr. 3, kan fuldbyrdes straks, medmindre andet er aftalt eller bestemt.

§ 488. ---

Stk. 2. Ved fremsættelse af anmodning i henhold til § 478, stk. 1, nr. 1-3, skal udskrift af afgørelsen, betalingspåkravet med påtegning, forliget, bevillingen, statsforvaltningens afgørelse, den anmeldte eller godkendte forældremyndighedsaftale eller aftalen om barnets bopæl eller samvær indleveres til fogedretten. Ved fremsættelse af anmodning i henhold til et af de i § 478, stk. 1, nr. 4-7, nævnte dokumenter skal det originale dokument indleveres, medmindre fogedretten anser det for unødvendigt. Ved udenretlige skriftlige forlig og gældsbreve, der er underskrevet digitalt, skal en skriftlig repræsentation af dokumentet indleveres til fogedretten. Ved digitale pantebreve, der er eller har været tinglyst eller registreret i skibsregisteret eller i Dansk Internationalt Skibsregister, skal anmodningen i stedet indeholde en præcis henvisning til dokumentet i tingbogen, bilbogen, andelsboligbogen, personbogen, skibsregisteret eller Dansk Internationalt Skibsregister.

Stk. 3. ---

Kapitel 48 a

Særregler om tvangsfuldbyrdelse af forældremyndighed, barnets bopæl og samvær

§ 536. Domme og kendelser om forældremyndighed, barnets bopæl og samvær samt retsforlig, afgørelser og aftaler, der kan fuldbyrdes efter § 478, stk. 1, nr. 1-3, tvangsfuldbyrdes efter reglerne i § 537. Det samme gælder anmodninger om udlevering af et barn til forældremyndighedsindehaveren eller bopælsforælderen efter § 596, stk. 2.

Stk. 2. De domme, kendelser, retsforlig, afgørelser, aftaler og anmodninger, der er nævnt i stk. 1, kan fuldbyrdes ved anvendelse af tvangsbøder eller umiddelbar magt. Fogedretten er ikke bundet af rekvirentens anmodning ved valg af fuldbyrdelsesmåde. Samvær med andre end barnets forældre kan kun fuldbyrdes ved anvendelse af tvangsbøder.

Stk. 3. I tvivlstilfælde kan fogedretten udsætte fuldbyrdelsen på indhentelse af en børnesagkyndig erklæring.

Stk. 4. Fogedretten kan ændre omfang, tid og sted for samværet samt vilkårene herfor under fuldbyrdelsessagen.

22. § 483 ophæves.

23. I § 488, stk. 2, 1. pkt., udgår »statsforvaltningens afgørelse,«.

24. Kapitel 48 a ophæves.

Stk. 5. Fogedretten kan fastsætte erstatnings-samvær for et samvær, der ikke har kunnet udøves under fuldbyrdelsessagen.

Stk. 6. Fuldbyrdelse kan ikke ske, hvis barnets sjælelige eller legemlige sundhed derved udsættes for alvorlig fare.

§ 537. Fogedretten kan tilkalde en repræsentant fra kommunen til at varetage barnets interesser under sagen. Fogedretten kan efter omstændighederne give en kortere udsættelse af tidspunktet for barnets udlevering eller samværrets udøvelse.

Stk. 2. Et barn, som har den fornødne alder og modenhed, skal under en samtale have mulighed for at give udtryk for sine egne synspunkter, medmindre det er til skade for barnet. Afholdes en samtale med barnet, skal der deltage en børnesagkyndig eller en repræsentant fra kommunen. § 450 c, stk. 1, 1. pkt., og stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Tvangsbøder fastsættes som daglige eller ugentlige bøder, der løber, indtil barnet udleveres. Ved fuldbyrdelsen af bestemmelser om udøvelse af samvær kan der dog fastsættes en enkelt bøde, der forfalder, når en bestemmelse om udøvelse af samvær på et nærmere angivet tidspunkt ikke efterkommes.

Stk. 4. Medmindre der foreligger særlige omstændigheder, udsætter fogedretten inden fuldbyrdelse ved anvendelse af umiddelbar magt kortvarigt sagen med henblik på gennemførelse af børnesagkyndig rådgivning efter § 32 a i forældreansvarsloven.

Stk. 5. Skal der anvendes umiddelbar magt, skal der deltage en børnesagkyndig og en repræsentant fra kommunen til at varetage barnets interesser, medmindre der foreligger ganske særlige omstændigheder.

§ 996 a. Under straffesager vedrørende forhold, der giver grundlag for omstødelse af ægteskab efter § 23 i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, skal påtalemyndigheden efter anmodning fra Ankestyrelsen nedlægge påstand om ægteskabets omstødelse. Bestemmelserne i §§ 991-996 finder tilsvarende anvendelse.

25. I § 996 a, 1. pkt., ændres »Ankestyrelsen« til: »Familieretshuset«.

§ 16

I lov om retsafgifter, jf. lovbekendtgørelse nr. 1252 af 27. november 2014, som ændret ved § 3 i lov nr. 29. december 2015 og § 9 i lov nr. 670 af 8. juni 2017, foretages følgende ændringer:

§ 1. Ved sagens anlæg betales 500 kr.

Stk. 2. For sager, som angår penge eller penges værd, og hvor værdien overstiger 50.000 kr., betales ved sagens anlæg yderligere 250 kr. med tillæg af 1,2 pct. af den del af værdien, der overstiger 50.000 kr.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 gælder ikke, når retssagsbehandlingen indledes på grundlag af et betalingspåkrav i medfør af retsplejelovens § 477 f, 1. pkt., jf. dog § 3, stk. 5.

Stk. 4. Den samlede betaling efter stk. 1 og 2 kan højst udgøre 75.000 kr. I sager, der angår prøvelse af myndighedsudøvelse, eller som er omfattet af retsplejelovens § 327, stk. 1, nr. 2 eller 3, kan den samlede betaling efter stk. 1 og 2 dog højst udgøre 2.000 kr.

§ 2. For sager, som angår penge eller penges værd, og hvor værdien overstiger 50.000 kr., betales afgift for hovedforhandlingen eller for skriftlig behandling, der træder i stedet herfor.

Stk. 2. Afgiften efter stk. 1 udgør 750 kr. med tillæg af 1,2 pct. af den del af værdien, der overstiger 50.000 kr.

Stk. 3. Afgiften efter stk. 1 kan højst udgøre 75.000 kr. I sager, der angår prøvelse af myndighedsudøvelse, eller som er omfattet af retsplejelovens § 327, stk. 1, nr. 2 eller 3, kan afgiften efter stk. 1 dog højst udgøre 2.000 kr.

Stk. 4-6. ---

§ 12. Afgiftsfri er sager om:

- 1) Nægtelse af valgret til Folketinget samt til regionale råd og kommunalbestyrelser,
- 2) adoption,
- 3) ægteskab eller forældremyndighed,
- 4) faderskab,
- 5) værgemål,
- 6) prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse,
- 7) prøvelse af endelige administrative afgørelser efter § 112 i lov om fuldbyrdelse af straf m.v.,
- 8) visse beslutninger om administrativ udvisning m.v., behandlet efter udlændingelovens kapitel 7 b, og
- 9) stadfæstelse af arrest, for så vidt der er anlagt hovedsag.

Stk. 2. ---

§ 20. Afgiftsfri er fagedforretninger vedrørende:

- 1) Bøder, konfiskerede værdier og sagsomkostninger i straffesager, der inddrives af det offentlige,
- 2) afgifter og sagsomkostninger, som det påhviler domstolene at indkræve,
- 3) krav tilkommende en part, der er fritaget for betaling af afgifter i medfør af retsplejelovens § 331, stk. 1, nr. 1,
- 4) krav tilkommende en part, der har en retshjælpsforsikring eller anden forsikring, der dækker om-

1. I § 1, stk. 4, 2. pkt., og § 2, stk. 3, 2. pkt., ændres »nr. 2 eller 3« til: »nr. 3 eller 4«.

2. § 12, stk. 1, nr. 3 og 4, affattes således:

- »3) familieretlige spørgsmål, der behandles efter reglerne i retsplejelovens kapitel 42,
4) fuldbyrdelse af forældremyndighed, barnets bopæl og samvær,«

kostninger ved fogedsagen, og som opfylder de økonomiske betingelser efter retsplejelovens § 325,

5) krav tillagt en statstjenestemand under en af ham efter ordre anlagt sag,

6) borgerlige krav fastsat under en offentlig straffesag,

7) forældremyndighed og samvær,

8) udstedelse af fogedulægsskøde,

9) afgørelser efter kapitel 2 a i lov om Bruxelles I-forordningen m.v. eller lov om EF-domskonventionen m.v. om, at en udenlandsk retsafgørelse skal anerkendes eller er eksigibel her i landet, eller at et udenlandsk officielt bekræftet dokument eller retsforlig er eksigibelt her i landet.

§ 49. Afgiftsfri er attester, afskrifter, udskrifter, genparter, fotokopier eller lignende, der bestilles af:

1) En part i en sag til brug for denne, for så vidt sagen er afgiftsfri i medfør af § 12, stk. 1, nr. 1-6, § 12, stk. 2, § 51, stk. 1, eller § 55, nr. 1, eller parten er fritaget for afgift i medfør af § 13, stk. 1, § 51, stk. 2, eller § 55, nr. 2.

2) En rekvirent af en fogedforretning til brug for denne, når forretningen er afgiftsfri i medfør af § 20, nr. 1-6.

3) Sigtede eller tiltalte under en straffesag, hvor ret til at få udskrift særligt er hjemlet ham i retsplejeloven uden for bestemmelsen i nævnte lovs § 729 d eller er tillagt ham ved beslutning af retten eller dennes formand.

4) En bobestyrer til dennes brug ved behandlingen af et dødsbo.

5) En bobehandler til dennes brug ved behandlingen af et ægtefælleskifte.

Stk. 2. ---

§ 51. For anke af de i § 12, stk. 1, nr. 1-6 og 8, omhandlede sager svares ingen afgift.

Stk. 2. Reglerne i § 13 finder tilsvarende anvendelse ved anke.

§ 55. Afgiftsfri er kære iværksat af:

1) Parter i en sag, der er fritaget for afgift i medfør af § 12, stk. 1, nr. 1-8.

2) Parter, der er fritaget for afgift i medfør af § 13, stk. 1.

3) Anklagemyndigheden og sigtede i offentlige straffesager.

4) Beskikkede forsvarere og advokater vedrørende spørgsmål om vederlag.

3. § 20, nr. 7, ophæves.

Nr. 8 og 9 bliver herefter nr. 7 og 8.

4. I § 49, stk. 1, nr. 1, ændres »nr. 1-6« til: »nr. 1-3, 5 og 6«.

5. I § 51, stk. 1, ændres »nr. 1-6 og 8« til: »nr. 1-3, 5, 6 og 8«.

6. I § 55, nr. 1, ændres »nr. 1-8« til: »nr. 1-3 og 5-8«.

§ 17

I værgemålsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1015 af 20. august 2007, som ændret bl.a. ved § 8 i lov

nr. 647 af 12. juni 2013, § 32 i lov nr. 618 af 8. juni 2016 og senest ved § 10 i lov nr. 550 af 30. maj 2017, foretages følgende ændringer:

§ 3. Er der to værger for en mindreårig, handler de i forening på dennes vegne.

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. Er værgerne uenige, træffes afgørelse af statsforvaltningen.

§ 13. Statsforvaltningen eller retten træffer afgørelse om værgemål efter §§ 5-10.

Stk. 2. Statsforvaltningen træffer afgørelse om værgemål efter § 5 og §§ 7-10, medmindre det findes betænkeligt at behandle sagen administrativt, herunder når den, der begæres sat under værgemål, protesterer mod, at der træffes afgørelse om værgemål.

Stk. 3. Retten træffer afgørelse om fratagelse af handleevne efter § 6 og i sager, som statsforvaltningen i medfør af stk. 2 har oversendt til retten til afgørelse.

Stk. 4. Statsforvaltningens beslutning om, hvem der skal afgøre sagen, kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed.

§ 14. Statsforvaltningen foretager værgebeskikkelse og ændring heraf. I forbindelse med dom om værgemål eller kendelse om foreløbig afgørelse om værgemål foretages beskikkelse dog af den ret, der afsiger dommen eller kendelsen.

§ 16. ---

Stk. 2. Statsforvaltningen kan uden anmodning behandle spørgsmål om ændring og ophævelse af værgemål, jf. § 9 og § 10, samt om værgebeskikkelse og ændring heraf. Statsforvaltningen kan uden anmodning indlede en sag om værgemål i tilfælde, hvor en fremtidsfuldmagt ikke sættes i kraft efter anmodning herom, eller hvor fremtidsfuldmagten tilbagekaldes eller ophører, jf. kapitel 2 og 7 i lov om fremtidsfuldmagter.

§ 17. Anmodning efter § 5 og §§ 7-12 sendes til statsforvaltningen. Anmodning om værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter § 6 sendes til retten.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Har statsforvaltningen modtaget en anmodning, der skal behandles af retten, oversendes den dertil. Det samme gælder, hvis retten har modtaget en anmodning, der skal behandles af statsforvaltningen.

§ 18. Statsforvaltningen eller retten sørger for sagens oplysning.

1. Overalt i loven ændres »statsforvaltningen« til: »Familierechtsretshuset«, »Statsforvaltningen« til: »Familierechtsretshuset« og »statsforvaltningens« til: »Familierechtsretshuset«.

2. I § 13, stk. 4, § 21, stk. 4, og § 22, stk. 1, ændres »Statsforvaltningens« til: »Familierechtsretshuset«.

Stk. 2. Statsforvaltningen eller retten indhenter en lægeerklæring om den pågældendes helbred som grundlag for en afgørelse efter § 5 eller § 6. I andre værgemålssager kan der indhentes en lægeerklæring, hvis det findes nødvendigt.

Stk. 3. Har den pågældende bopæl på institution, indhenter statsforvaltningen eller retten endvidere en udtalelse herfra som grundlag for en afgørelse efter § 5 eller § 6. I andre værgemålssager kan der indhentes en udtalelse, hvis det findes nødvendigt.

Stk. 4. Statsforvaltningen eller retten kan afkræve personer, der har kendskab til den pågældende, de oplysninger, som anses for nødvendige for behandling af sagen.

Stk. 5. ---

§ 19. Inden statsforvaltningen træffer afgørelse efter § 5 eller §§ 7-12, har den, som sagen angår, ret til at gøre sig bekendt med grundlaget for den påtænkte afgørelse og til at afgive en skriftlig eller mundtlig udtalelse til sagen, medmindre den pågældende ikke med nytte kan udtale sig om spørgsmålet.

Stk. 2 ---

§ 20. Statsforvaltningen eller retten underretter ægtefællen og værgeren eller en særlig værge, hvis en sådan allerede er beskikket, om anmodning om værgemål, jf. § 5 eller § 6, om ændring eller ophævelse af værgemål, jf. §§ 9 og 10, om oversendelse af sagen til retten, jf. § 13, stk. 2, om indbringelse af statsforvaltningens afgørelse for retten, jf. § 21, stk. 4, og § 22, og om anmodning i værgesager, jf. §§ 11 og 12. Underretning skal ikke ske i tilfælde, hvor den pågældende selv fremsætter anmodning om værgemål. Underretning skal ligeledes ikke ske til en separeret ægtefælle.

Stk. 2 ---

Stk. 3. Den, der har fået underretning efter stk. 1 eller 2, skal have meddelelse om statsforvaltningens eller rettens afgørelse i sagen.

§ 21. Statsforvaltningen eller retten kan træffe en foreløbig afgørelse om værgemål, hvis betingelserne i § 5 eller § 7 skønnes opfyldt og der er et øjeblikkeligt behov herfor. Under samme betingelser kan retten træffe en foreløbig afgørelse om fratagelse af den retlige handleevne efter § 6. Statsforvaltningen eller retten beskikker samtidig en foreløbig værge for den pågældende.

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Statsforvaltningens afgørelser efter stk. 1 under værgemålssager efter § 5 eller §§ 7-10 kan indbringes for retten, der da også færdigbehandler sagen. § 22, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

§ 22. Statsforvaltningens afgørelse efter § 5 eller §§ 7-10 kan inden fire uger efter, at der er givet meddelelse om afgørelsen, indbringes for retten.

Stk. 2. Anmodning om indbringelse for retten kan fremsættes af de samme, som kan fremsætte anmodning om værgemål, jf. § 16, stk. 1. Anmodningen indgives til statsforvaltningen, der oversender sagen til retten.

Stk. 3. Anmodning om prøvelse af statsforvaltningens afgørelse om værgemål har ikke opsættende virkning, medmindre retten bestemmer andet.

§ 25. ---

Stk. 2. Værgen skal sørge for, at indtægterne anvendes til gavn for den, der er under værgemål. Forældre kan som værger anvende barnets indtægter til dets underhold i passende omfang og under hensyntagen til deres og barnets stilling, jf. lov om forældremyndighed og samvær § 2, stk. 3.1) Er indtægterne ikke tilstrækkelige, kan værgen under hensyn til værgemålets karakter bruge af formuen i passende omfang med statsforvaltningens godkendelse, jf. § 39.

Stk. 3. ---

§ 28. Statsforvaltningerne og forvaltningsafdelingen, jf. § 35, stk. 1, fører tilsyn med værgerne. Justitsministeren fastsætter regler herom.

§ 10. Anmodning om bistand til deling af et fællesbo kan tidligst indgives, når der er indgivet anmodning til statsforvaltningen om separation eller skilsmisse eller anlagt sag om ægteskabets omstødelse.

§ 66. Sager om enkelttvister, der opstår under privat skifte af ægtefællers fællesbo eller sameje om flere særejeaktiver, jf. § 2, stk. 1, kan tidligst anlægges, når der er indgivet anmodning til statsforvaltningen om separation eller skilsmisse eller anlagt sag om ægteskabets omstødelse.

Stk. 2. ---

3. Efter § 22 indsættes:

»Klage over øvrige værgemålsafgørelser

§ 22 a. Familieretshusets afgørelser efter denne lov, kan påklages til Civilstyrelsen. Dette gælder dog ikke afgørelser efter §§ 21 og 22.«

4. I § 25, stk. 2, 2. pkt., ændres »lov om forældremyndighed og samvær § 2, stk. 3« til: »§ 2, stk. 3, i forældreansvarsloven«.

§ 18

I lov nr. 594 af 14. juni 2011 om ægtefælleskifte m.v., som ændret ved § 2 i lov nr. 550 af 30. maj 2017, foretages følgende ændringer:

1. I § 10 og § 66, stk. 1, ændres »statsforvaltningen« til: »Familieretshuset«.

2. I § 10 ændres »eller skilsmisse eller anlagt sag om ægteskabets omstødelse« til: », skilsmisse eller omstødelse af ægteskabet«.

§ 19

I arveloven, lov nr. 515 af 6. juni 2007, som senest ændret ved § 5 i lov nr. 550 af 30. maj 2017, foretages følgende ændringer:

§ 37. ---

Stk. 2. Skifteretten træffer afgørelse i tvister om sikkerheden. Skifteretten kan efter anmodning fra en livsarving eller statsforvaltningen, hvis arvingen er umyndig, bestemme, at den længstlevende ægtefælle skal udbetale arven, hvis der er sket en væsentlig forringelse af sikkerheden.

Stk. 3. Skifteretten kan efter anmodning fra statsforvaltningen bestemme, at den længstlevende ægtefælle skal udbetale arven, hvis denne har forsømt sin forsørgelsespligt over for en særlivsarving efter den førstafødte ægtefælle, jf. § 36, stk. 3, 2. pkt.

§ 68. ---

Stk. 2. Erklæringen skal afgives i overensstemmelse med reglerne om oprettelse af testamente. Er arveladeren umyndig, kræves værgens og statsforvaltningens samtykke.

§ 4. En anmodning om at sætte en fremtidsfuldmagt i kraft indgives til Statsforvaltningen af fuldmagtsgiveren eller af fremtidsfuldmægtigene i forening.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Forinden anmodning indgives af fremtidsfuldmægtigene, skal fuldmagtsgiverens nærmeste pårørende underrettes af fremtidsfuldmægtigene om anmodningens indgivelse og om deres adgang til at gøre indsigelse imod fremtidsfuldmagtens ikraftsættelse over for Statsforvaltningen.

Stk. 4. En anmodning afvises, hvis fremtidsfuldmagten ikke er gyldigt oprettet, jf. § 3, eller hvis anmodningen ikke opfylder kravene i § 5 og de i henhold til § 8 fastsatte krav og kravene ikke kan forventes opfyldt inden for en af Statsforvaltningen fastsat kortere frist.

§ 5. ---

1. I § 37, stk. 2, 2. pkt., og § 37, stk. 3, ændres »statsforvaltningen« til: »Familiere retshuset«.

2. Efter § 58 indsættes i *kapitel 9*:

»58 a. Afgørelser efter § 53, stk. 2, og §§ 56 og 57 kan påklages til Civilstyrelsen.«

3. I § 68, stk. 2, 2. pkt., ændres »statsforvaltningens« til: »Familiere retshusets«.

4. I § 68 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Familiere retshusets afgørelser efter stk. 2, 2. pkt., kan påklages til Civilstyrelsen.«

§ 20

I lov nr. 618 af 8. juni 2016 om fremtidsfuldmagter foretages følgende ændring:

1. Overalt i loven ændres »Statsforvaltningen« til: »Familiere retshuset« og »Statsforvaltningens« til: »Familiere retshusets«.

Stk. 2. Statsforvaltningen kan se bort fra kravet om lægeerklæring, jf. stk. 1, hvis det på anden måde er godtgjort, at fuldmagtsgiveren befinder sig i den i stk. 1 nævnte tilstand. Statsforvaltningen kan endvidere se bort fra kravet om lægeerklæring, hvis anmodningen indgives af fuldmagtsgiveren og fuldmagtsgiveren er i stand til at forstå betydningen heraf.

Stk. 3. ---

§ 6. Statsforvaltningen kan undtagelsesvis og uden samtykke indhente yderligere oplysninger om fuldmagtsgiverens forhold, i det omfang dette er nødvendigt for sagens behandling.

Stk. 2. Forvaltningsmyndigheder inden for social- og sundhedsområdet og private udbydere af social service og sundhedsydelse meddeler på anmodning fra Statsforvaltningen, jf. stk. 1, oplysninger om fuldmagtsgiverens forhold.

Stk. 3. Statsforvaltningen kan afkræve personer, der har kendskab til fuldmagtsgiveren, de oplysninger, som anses nødvendige for sagens behandling, jf. stk. 1.

§ 7. Statsforvaltningen træffer afgørelse om at sætte fremtidsfuldmagten i kraft, hvis fuldmagtsgiveren må anses for at være i en tilstand som omhandlet i § 1, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Fremtidsfuldmagten kan ikke sættes i kraft, hvis det på grundlag af de foreliggende oplysninger findes betænkeligt. Knytter betænkeligheden sig alene til en bestemt del af fremtidsfuldmagten eller til en bestemt fremtidsfuldmægtig eller subsidiær fremtidsfuldmægtig, kan Statsforvaltningen sætte fremtidsfuldmagten delvis i kraft.

§ 8. ---

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter regler om, at anmodninger om ikraftsættelse, der indgives til Statsforvaltningen i medfør af denne lov, og skriftlig kommunikation til og fra Statsforvaltningen i forbindelse med behandlingen af anmodninger om ikraftsættelse skal foregå digitalt. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign. Justitsministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om afvisning af anmodninger om ikraftsættelse af fremtidsfuldmagter, der ikke indgives digitalt, og om undtagelser hertil. Justitsministeren fastsætter endvidere nærmere regler om, hvornår en digital meddelelse vedrørende en sag om ikraftsættelse af en fremtidsfuldmagt anses for at være kommet frem.

Stk. 3. Justitsministeren kan endvidere fastsætte regler om Statsforvaltningens underretning af berørte parter om fremtidsfuldmagters ikraftsættelse.

§ 21. Statsforvaltningen fører tilsyn med den, der har fremtidsfuldmagt.

Stk. 2. Bliver Statsforvaltningen gennem henvendelse eller på anden måde opmærksom på forhold, som må antages at stride mod fuldmagtsgiverens interesser, kan Statsforvaltningen iværksætte en undersøgelse af forholdet.

Stk. 3. Den, der har fremtidsfuldmagt, skal efter anmodning give de oplysninger, der er nødvendige for tilsynet, og efterkomme Statsforvaltningens pålæg.

Stk. 4. Statsforvaltningen kan i øvrigt indhente oplysninger, i det omfang det er nødvendigt for at varetage tilsynet. § 6, stk. 2 og 3, finder i den forbindelse tilsvarende anvendelse.

§ 22. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. En fremtidsfuldmagt, der er sat i kraft, kan tilbagekaldes eller ændres, hvis fuldmagtsgiveren er i stand til at forstå betydningen heraf. Statsforvaltningen træffer efter anmodning fra fuldmagtsgiveren afgørelse herom. § 21, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse.

§ 23. Hvis det er bestemt i fuldmagten, kan den, der har indseende med fremtidsfuldmægtigene, jf. § 2, stk. 3, over for Statsforvaltningen helt eller delvis tilbagekalde en fremtidsfuldmagt, der er sat i kraft.

§ 26. Statsforvaltningen kan uden for de tilfælde, der er omfattet af §§ 24 og 25, træffe afgørelse om en fremtidsfuldmagts ophør, herunder delvise ophør, hvis betingelserne for dens ikraftsættelse, jf. § 7, ikke længere er til stede.

§ 27. Statsforvaltningens afgørelser om ikraftsættelse, tilbagekaldelse, ændring eller ophør af en fremtidsfuldmagt har virkning fra det tidspunkt, hvor afgørelsen tinglyses i Personbogen.

Stk. 2. En tilbagekaldelse af en fremtidsfuldmagt omfattet af § 23 har virkning fra tidspunktet for Statsforvaltningens tinglysning af en meddelelse herom i Personbogen.

Stk. 3. Bliver Statsforvaltningen gennem henvendelse eller på anden måde opmærksom på, at en fremtidsfuldmagt er ophørt af andre grunde end nævnt i stk. 1 og 2, eller at en fremtidsfuldmægtig eller subsidiær fuldmægtig er ophørt med at varetage hvervet, foranstalter Statsforvaltningen tinglysning af en meddelelse herom i Personbogen.

§ 28. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om pligt til at underrette Statsforvaltningen om en fremtidsfuldmagts ophør.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte regler om, at underretninger til Statsforvaltningen efter stk. 1 og skriftlig kommunikation til og fra Statsforvaltningen om underretninger efter stk. 1 skal foregå digitalt. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign. Justitsministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om, hvornår en digital meddelelse vedrørende en sag om ikraftsættelse af en fremtidsfuldmagt anses for at være kommet frem.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte regler om Statsforvaltningens underretning af berørte parter om fremtidsfuldmagts tilbagekaldelse, ændring og ophør.

§ 29. Statsforvaltningens afgørelser efter denne lov kan påklages til Civilstyrelsen af fuldmagtsgiveren, fuldmagtsgiverens ægtefælle eller samlever, fremtidsfuldmægtige og subsidiære fremtidsfuldmægtige.

Stk. 2. ---

§ 21

I lov om tillæg til strandingsloven af 10. april 1895, jf. lovbekendtgørelse nr. 838 af 10. august 2009, som ændret ved § 2 i lov nr. 1384 af 23. december 2012, foretages følgende ændring:

1. I § 10, stk. 1, 2 og 3, ændres »statsforvaltningen (politidirektøren)« til: »Rigspolitiet«.

§ 10. Findes der på havbunden samlinger af ladningsgenstande, der er fjernede fra det skib, hvortil de har hørt, har den, der vil bjærge sådanne, at foretage anmeldelse i overensstemmelse med forordn. af 16. marts 1842 § 2 til statsforvaltningen (politidirektøren), som kan meddele eneret for indtil 1 år til bjærgningen på de i nævnte paragraf ommeldte betingelser, hvortil stedse skal høre, at stedet tydeligt afmærkes - i hvilken henseende nærmere forskrifter kan gives - og at bjærgningen fortsættes uden uformødne afbrydelser. Om meddelelse af sådan eneret foranstalter vedkommende myndighed på anmelderens bekostning bekendtgørelse i de på stedet mest udbredte blade, og om modtagelsen af enhver anmeldelse i henhold til denne paragraf foretages indberetning til Forsvarsministeriet. Finder dette ministerium anledning til i skibsfartens eller fiskeriets interesse at meddele optageren af sådanne genstande særlige forskrifter eller at kræve sikkerhed stillet af ham, skal sådant forlangende efterkommes.

Stk. 2. Misligholdes betingelserne for en meddelt eneret, kan denne af statsforvaltningen (politidirektøren) erklæres forbrudt, hvorom bekendtgørelse sker på bjærgerens bekostning på samme måde som om enerettens meddelelse. I dette tilfælde, såvel som når en meddelt eneret er udløben, er bjærgeren forpligtet til uopholdelig at fjerne den af ham foretagne afmærkning, der el-

lers bliver at fjerne ved offentlig foranstaltning på hans bekostning.

Stk. 3. I sikkerhed, stillet af bjærgeren, kan der efter bestemmelse af Forsvarsministeriet eller statsforvaltningen (politidirektøren) uden retsforfølgning søges dækning for udgifter, forvoldte det offentlige ved hans uforsvarlige forhold.

§ 1. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Auktionerne skal afholdes på de steder, som godkendes af statsforvaltningen i den pågældende region.

§ 2. Auktionen skal forestås af en af foreningen antagen inkassator, der godkendes af justitsministeren. - Angående auktionen skal der straks ske tilførsel i en dertil af statsforvaltningen autoriseret protokol, i hvilken angives, når og hvor auktionen har fundet sted, sælgerens navn, betegnelse af det bortsolgte, køberens navn og købesummen. Sker opråb uden tilslag, anføres ejerens navn, betegnelse af det opråbte, højeste budsum og den bydendes navn.

Stk. 2. ---

§ 3. ---

Stk. 2-4.

Stk. 5. Størrelsen af de i denne paragraf omhandlede erstatninger og betalinger fastsættes efter billighed af politidirektøren, med forbehold af ret til at påanke hans afgørelse for statsforvaltningen. De afholdes, ligesom den i § 2 omhandlede godtgørelse, forlods af strandingsmassen; findes der ingen sådan, afholdes de af statskassen.

§ 8. Når skibets fører eller den, der har befalingen om bord, modtager det offentliges bistand, der snarest muligt skal tilbydes - hvad enten der på

§ 22

I midlertidig lov om landboforeningers og husmandsforeningers auktioner m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 564 af 28. august 1986, som ændret ved § 18 i lov nr. 542 af 24. juni 2005 og § 10 i lov nr. 647 af 12. juni 2013, foretages følgende ændring:

1. I § 1, stk. 3, og § 2, stk. 1, 2. pkt., ændres »statsforvaltningen« til: »Justitsministeriet«.

§ 23

I strandingsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 619 af 15. september 1986, som ændret ved § 13 i lov nr. 433 af 31. maj 2000, § 20 i lov nr. 538 af 8. juni 2006, § 16 i lov nr. 542 af 24. juni 2005 og § 9 i lov nr. 647 af 12. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »statsforvaltningen« til: »Rigspolitiet«.

stedet er bjærgelav eller ikke - samt når indstranding sker af skib eller gods, der ikke ledsages af nogen, som er bemyndiget til at træde i ejerens sted enten efter sin stilling på skibet eller ifølge befuldmægtigelse, har politiet ledelsen af bjærgningen af strandet skib og gods. Dog har politiet at rådføre sig med dem, der efter deres stilling om bord eller ifølge befuldmægtigelse repræsenterer ejerne af skib og gods, eller, hvor sådanne ikke findes, med konsulen eller vicekonsulen for den stat, hvor skibet er hjemmehørende, såfremt han er til stede. I tilfælde af meningsulighed mellem foranførte personer og politiet afgør politidirektøren foreløbig sagen, som derpå forelægges statsforvaltningen. Politiet skal, når skibets nationalitet kendes, snarest muligt underrette nærmeste konsul eller vicekonsul om strandingen.

Stk. 2. ---

§ 11. Salg af det i § 10 omhandlede gods må kun ske ved auktion med billigelse af statsforvaltningen, der også har at godkende auktionsbetingelserne. Efter politidirektørens nærmere bestemmelse kan dog, hvor dette skønnes hensigtsmæssigt, mindre partier af løst gods, vrag eller vragstykker, der er inddrevet på forstranden, bortsælges mod kontant betaling ved offentlig auktion, som afholdes af sognefogden, hvis en sådan findes, og ellers af politiet, efter at der mindst 3 dage forud har fundet een bekendtgørelse sted henholdsvis ved kirkestævne eller ved indrykkelse i det blad, i hvilket bekendtgørelser fra politiet plejer af offentliggøres. For så vidt godsets beskaffenhed tilsteder det, og dets opbevaring ikke vil medføre uforholdsmæssige omkostninger, må salg ikke ske, før der er levnet ejeren passende tid til at melde sig og selv tage bestemmelse.

§ 12. ---

Stk. 2. Spørgsmålet om, hvor vidt den, der optræder med påstand på godsets udlevering er tilstrækkeligt legitimeret, afgøres, for så vidt statens forstrande angår, af statsforvaltningen, og for så vidt godset er bjærget på privat forstrand, ved forhandling mellem forstrandsejeren og reklamanten. Er fuldt bevis for ejerens påstand ikke tilvejebragt, men dog overvejende sandsynlighed for berettigelsen af hans krav, kan justitsministeriet, for statens forstrandes vedkommende efter forhandling med finansministeriet, når den i bekendtgørelsen satte frist er udløben, samtykke i, at godset udleveres med fradrag af omkostninger og bjærgeløn overensstemmende med statsforvaltningens opgørelse (§ 13). Sådant samtykke kan endog før bekendtgørelsesfristens udløb indrømmes mod behørig sikkerhedsstillelse for tilbagelevering i tilfælde af, at bedre berettiget krav måtte fremkomme.

Stk. 3. ---

2. I § 12, stk. 2, 2. pkt., ændres »statsforvaltningens« til: »Rigspolitiet«.

§ 13. Melder ejeren sig ikke inden udløbet af den i bekendtgørelsen satte frist, tilfalder det bjærgede efter fradrag af omkostninger og bjærgeløn forstrandsejeren; i de tilfælde, hvor bjærgningen alene tilkommer strandfogden, tilfalder dog udenfor de private forstrande 10 pct. af statens nettoudbytte af det bjærgede vedkommende bjærgelav, hvor sådant findes. Bjærgerne har valget mellem som bjærgeløn at få udbetalt en tredjedel af det ved godsets salg indkomne beløb med fradrag af de omkostninger, der ikke påhviler dem som en del af selve bjærgningsarbejdet, og at få bjærgelønnen fastsat efter reglerne i sølovens kap. 9. I sidste fald bliver, hvor forstrandsretten tilhører staten, statsforvaltningen at stævne på det offentlige vegne.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Omkostningernes fordeling mellem bjærger og forstrandsejer afgøres af statsforvaltningen. Kan bjærgerne ikke enes om bjærgelønnens fordeling, forholdes efter sølovens § 228.

§ 14. Bjærges forulykket skib eller gods i åben sø, uden at der medfølger nogen, som lovligt repræsenterer ejeren, skal bjærgeren, så snart han har bragt det bjærgede i land eller i havn her i riget, straks gøre anmeldelse derom til nærmeste toldfunktionær såvel som til politiet og overgive godset til dette eller, for så vidt det er enkeltvis bjærgede stykker vraggods, til strandfogden, hvorefter der forholdes overensstemmende med de ovenfor i dette afsnit foreskrevne regler, således at det bjærgede med fradrag af omkostninger og bjærgeløn, hvis ingen ejer efter behørig indkaldelse melder sig, tilfalder statskassen. Den i § 13, stykke 1, omhandlede stævning bliver at rette mod statsforvaltningen.

Stk. 2-4. ---

§ 15. De forretninger, som i denne lov er henlagt under statsforvaltningen, påhviler i København politidirektøren, der udnævner en af politiets embedsmænd til at udføre, hvad der efter denne lov uden for København påhviler politiet.

§ 18. Ved de bjærgninger, der sker under politiets ledelse, tilkommer der strandfogden en bjærgelod foruden den, der måtte tilkomme ham som deltager i bjærgningen; i de tilfælde, hvor bjærgningen er forbeholdt strandfogden, jfr. § 4, 5. stykke, tilkommer der dog strandfogden fuld bjærgeløn for det bjærgede gods, uanset om bjærgningen er sket under politiets ledelse eller ej, jfr. § 2, 4. stykke; men har politiet fundet det fornødent at antage bistand til bjærgningen, fradrages der i den strandfogden tilkommende bjærgeløn et rimeligt vederlag til de af politiet antagne medhjælpere for udført arbejde under bjærgningen. I tilfælde af tvist fastsættes vederlaget af statsforvaltningen.

I forordning af 2. december 1825 ang. Strandings-Commissionaires Sallarium, som ændret ved § 19 i lov nr. 542 af 24. juni 2005 og § 11 i lov nr. 647 af 12. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. De bevilgede Strandings-Commissionairer maae ordentligviis ikke lade sig udbetale noget Sallarium for deres Arbeide i Strandings-Tilfælde, forinden dette af statsforvaltningen, som derover haver at indhente vedkommende Underøvrigheds Betækning, er billiget.

2. Undtagelse herfra bliver alene at gjøre i de Tilfælde, at Skipperen eller den, som ellers træder i Rehdernes og Ladnings-Eiernes Sted, udtrykkelig for vedkommende Underøvrighed har tilstaaet Strandings-Commissionairen et vist Sallarium, efter at bemeldte Øvrighed tydeligen, og i et Sprog som han forstaaer, har underrettet ham om hans Adgang til at faae Sallariet bestemt ved Statsforvaltningens Resolution og om de Regler, som derved, efter denne Anordning, blive at iagttage; om hvilket Alt et med behørige Under-skrifter forsynet Document bør udstædes, der udtrykkelig indeholder, at den fornødne Underretning er givet den Paagieldende. For at attestere dette Document nyder bemeldte Øvrighedsperson den samme Betaling, som for en notarial Attestation; ligesom og de for Notarialforretninger befalede Former derved blive at iagttage.

3. Til Veiledning for statsforvaltningen ved Sallariets Bestemmelse, bliver følgende Forhold til det Biergedes Værdie fastsat, der, forsaavidt ikke Omstændighederne fordrer en Afvigelse, bliver at lægge til Grund: af det, hvis Værdie ei overstiger 5000 Rbdlr Sølv, 4 pCt.; af det, der overstiger 5000 Rbdlr Sølv og indtil fulde 10,000 Rbdlr Sølv incl., 3 pCt.; af det, der overstiger 10,000 og indtil fulde 20,000 Rbdlr Sølv incl., 2 pCt.; af det høiere Beløb 1 pCt.

4. For dette Sallarium haver Strandings-Commissionairen ordentligviis selv at besørge de fornødne Reiser i det ham overdragne Anliggende, uden enten for Befordring eller Diæt at erholde nogen særskilt Godtgjørelse. Dog kan Statsforvaltningen derfra gjøre Undtagelse, hvor han finder, at sligt Sallarium, efter det Biergedes Værdie og Arbeidets Beskaffenhed, er utilstrækkeligt til at give Strandings-Commissionairen vedbørlig Belønning for sit Arbeide i Forbindelse med Skadesløsholdelse for hans Udgifter. Men i saa Fald bør den Godtgjørelse, der, foruden Sallariet, tillægges Strandings-Commissionairen, ei være større end 2 Rbdlr Sølv for hver Dag han har maattet være borte fra sit Hiem, tilligemed Befordrings-Udgifter for de virkelig giorte Reiser.

1. I §§ 1 og 3, § 4, 2. pkt., og §§ 5 og 6 ændres »statsforvaltningen« til: »Rigspolitiet«.

2. I § 2 ændres »statsforvaltningens« til: »Rigspolitiets«.

5. Har Arbejdet været af ualmindelig Vidtløftighed og Vanskelighed, og det er udført med vedbørlig Flid, er Statsforvaltningen bemyndiget til at gaa udenfor den i § 3 foreskrevne Regel, dog ikke videre, end at der i det høieste gives Strandings-Commissionairen et Tillæg, liig det halve af det der fastsatte Sallarium, saa at han i Alt erholder indtil resp. 6,4 1/2,3 og 1 1/2 pCt., hvorved den i § 4 under visse Omstændigheder hiemlede Godtgørelse, for Reiser og Ophold paa fremmed Sted, ikke udelukkes.

6. Derimod bør Statsforvaltningen nedsætte Sallariet under de i § 3 bestemte Procenter og indtil Halvdelen af samme, altsaa resp. 2, 1 1/2,1 og 1/2 pCt., hvis Arbejdet, i Forhold til Værdien, har været særdeles ringe.

§ 25

I forordning af 16. marts 1842 ang. Dykkervæsenet m.v., som ændret ved § 20 i lov nr. 542 af 14. juni 2005 og § 12 i lov nr. 647 af 12. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i forordningen ændres »statsforvaltningen« til: »Rigspolitiet«.

2. I § 2, 3. pkt., ændres »Statsforvaltningen« til: »Rigspolitiet«.

§ 2. Den, der agter at benytte den i § 1 givne Tilladelse (d.v.s. til at optage Skibe og andet fra Havets Bund), bør først for statsforvaltningen anmelde, hvor han agter at benytte sit Apparat, og denne Embedsmand har da at tage de til den behørig Control med Biergningen fornødne Forholdsregler, ligesom han og, naar han efter Omstændighederne finder det fornødent, haver at affordre den Paagieldende Sikkerhed for, at Anordningens Forskrifter ville blive iagttagne. Den, der har fundet et Vrag eller en Samling af Gienstande, skal have udelukkende Ret til i en vis Tid at bierge indenfor en passende Grændse. Statsforvaltningen haver at bestemme saavel denne, som Tiden, hvilken dog i intet Tilfælde bør gaae over 1 Aar, ligesom bemeldte Embedsmand haver at anordne, hvorledes Grændsen til Alles Efterretning bliver at betegne. Iøvrigt bliver det stedse at iagttage, at Vraget i saadanne Tilfælde, hvor det kan være til Hinder for Seiladsen, snarest muligt bør optages. Naar Optagelsen iværksættes, bør den, der forestaaer Biergningen, holde nøiagtig Fortegnelse over det biergede Gods, hvilken Fortegnelse daglig efter Arbeidets Tilendebringelse bliver at underskrive af ham selv og tvende af Biergningsmandskabet, hvorhos der angaaende det Optagne, saavel til Statsforvaltning som til Toldvæsenet, bør gøres Anmeldelse, hvis Rigtighed i Tilfælde, hvor dertil maatte findes Anledning, Statsforvaltning bør søge nærmere oplyst ved Forhør.

§ 4. Det biergede Gods bliver at bortsælge ved offentlig Auction. Beløbet oppebæres af Entreprenøren, der og affatter Auctionsconditionerne, dog blive de stedse før Auctionens Afholdelse at indsende til statsforvaltningens Giennemsyn og Approbation, ligesom denne Øvrighed haver at tage Bestemmelse om, hvorledes der skal forholdes i Tilfælde af, at det Biergede maatte bestaae af Gienstande, der ikke egne sig til Salg ved Auction.

§ 6. Ligesom nærværende Anordning bliver uden Indflydelse i Strandingstilfælde, hvor Biergningen uden Dykkeriets Medvirkning kan udføres overensstemmende med de ellers gieldende Forskrifter, skal den heller ikke være til Hinder for, at vedkommende Eier af det ved Hielp af Dykker- eller andre Redskaber fra Havets Bund optagne Gods, gjør sin Ret gieldende til Godset eller dets Værdie... imod at tilsvare Omkostningerne og Biergeløn; dog at der under de nævnte Omkostninger kun indbefattes Pakhuusleie, Vognleie i Anledning af Godsets Transport fra Stranden, Vagthold, Auctionsomkostninger, Omkostninger ved Indkaldelse i Aviserne, Toldafgifter og Betaling til Toldvæsenets Betiente, forsaavidt disses Tilstedeværelse af statsforvaltningen er anseet fornøden.

7. (Dersom Nogen ved Udøvelsen af den i nærværende Anordning givne Tilladelse maatte gjøre sig skyldig i Overtrædelse af de ovenanførte Forskrifter, bør han, foruden for Fremtiden at tabe sin Ret til at benytte fornævnte Tilladelse, ansees med Bøder af 10 til 100 Rbd. Sølv til vedkommende Amts eller Kiøbstats Fattigkasse. Sager angaaende Forseelser af foranførte Slags blive at behandle ved Politiretten.) Hvis Forseelsen er af den Beskaffenhed, at der ingen Mislighed kan befrygtes af, at han paany driver den omhandlede Biergning, skal statsforvaltningen være bemyndiget til at meddele ham en ny Tilladelse dertil.

8. Naar den ved nærværende Anordning hiemlede Ret benyttes i den til Kiøbenhavn stødende Deel af Havet, haver Politidirecteuren sammesteds at iagttage, hvad der ellers efter denne Anordning paaligger statsforvaltningen, og som Følge heraf have Vedkommende at henvende sig til bemeldte Embedsmand, hvor de andetsteds i Overensstemmelse med denne Anordning have at gjøre Anmeldelse til statsforvaltningen eller indhente dennes Resolution.

3. I § 4, 2. pkt., ændres »statsforvaltningens« til: »Rigspolitiets«.

Beskæftigelsesministeriet

§ 26

I lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 1095 af

§ 15. ---

Stk. 2. Særlige bidrag, som efter lov om børns forsørgelse er pålagt i anledning af barnets dåb, konfirmation, sygdom eller begravelse eller i anden særlig anledning, kan, når betingelserne i § 12 er opfyldt, udbetales forskudsvis af Udbetaling Danmark inden for den grænse, som statsforvaltningen fastsætter.

§ 11. De i § 10 omhandlede mæglingmænd beskikkes for hver sag, i København og på Frederiksberg af Arbejdsretten, i det øvrige land af direktøren for statsforvaltningen.

Stk. 2. ---

§ 40. Når der foreligger særlige omstændigheder, kan statsforvaltningen træffe beslutning om, at omkostningerne ved skelforretningen helt eller delvis skal betales af staten. Miljøministeren fastsætter nærmere regler herom.

Stk. 2. Statsforvaltningens beslutning kan påklages til Geodatastyrelsen.

§ 1 a. ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Erhvervs- og vækstministeren kan efter forhandling med økonomi- og indenrigsministeren fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation

7. oktober 2014, som ændret ved § 4 i lov nr. 574 af 10. juni 2014, § 1 i lov nr. 999 af 30. august 2015, § 11 i lov nr. 674 af 8. juni 2017 og § 3 i lov nr. 1402 af 5. december 2017, foretages følgende ændring:

1. I § 15, *stk. 2*, ændres »statsforvaltningen« til: »Familieretshuset eller Familieretten«.

§ 27

I lov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1002 af 24. august 2017, foretages følgende ændring:

1. I § 11, *stk. 1*, ændres », i København og på Frederiksberg af Arbejdsretten, i det øvrige land af direktøren for statsforvaltningen« til: »af Arbejdsretten«.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

§ 28

I lov om udstykning og anden registrering i matriklen, jf. lovbekendtgørelse nr. 769 af 7. juni 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 40, *stk. 1*, ændres »statsforvaltningen« til: »Geodatastyrelsen«.

2. § 40, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Geodatastyrelsens beslutning kan påklages til energi-, forsynings- og klimaministeren.«

§ 29

I lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 681 af 23. juni 2004, som bl.a. ændret ved § 35 i lov nr. 542 af 24. juni 2005 og senest ved § 18 i lov nr. 1658 af 20. december 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 a, *stk. 4*, og § 1 b, *stk. 2*, ændres »statsforvaltningerne« til: »energi-, forsynings- og klimaministeren«.

til og fra statsforvaltningerne om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt. Stk. 2 og 3 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 5-7. ---

§ 1 b. ---

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan for statsforvaltningerne efter forhandling med økonomi- og indenrigsministeren fastsætte regler svarende til reglerne i stk. 1.

Stk. 3-5. ---

§ 23. Klage over bygningsmyndighedens afgørelser efter § 3, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1, og § 11, stk. 1 og 2, indgives til statsforvaltningen.

Stk. 2. Statsforvaltningen kan af parterne kræve alle relevante oplysninger, som skønnes nødvendige med henblik på behandling af sagerne.

Stk. 3. Statsforvaltningen er ikke bundet af IT- og Telestyrelsens udtalelse efter § 18, stk. 1. Statsforvaltningen kan indhente yderligere radiotekniske oplysninger i sagen.

Stk. 4. Statsforvaltningen kan hjemvise en klagesag til bygningsmyndigheden til yderligere behandling, herunder for at få de tekniske forhold vedrørende fælles udnyttelse og opsætning af antennesystemer yderligere inddraget og belyst. Bygningsmyndigheden er i sådanne sager ikke bundet af IT- og Telestyrelsens udtalelse efter § 18, stk. 1.

Stk. 5. Statsforvaltningens afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

2. I § 23, stk. 1, ændres »statsforvaltningen« til: »energi-, forsynings- og klimaministeren«.

3. I § 23, stk. 2, § 23, stk. 3, 1. og 2. pkt., og i § 23, stk. 4, ændres »Statsforvaltningens« til: »Energi-, forsynings- og klimaministeren«.

4. I § 23, stk. 5, ændres »Statsforvaltningen« til: »Energi-, forsynings- og klimaministerens«.

Kirkeministeriet

§ 30

I lov om folkekirkens økonomi, jf. lovbekendtgørelse nr. 331 af 29. marts 2014, foretages følgende ændring:

§ 9 a. ---

Stk. 2. Direktøren for statsforvaltningen er stiftamtmanden. Direktøren kan delegerer sin stiftsøvrighedskompetence til medarbejdere ved statsforvaltningen på kontorchefniveau eller derover. Direktøren kan bestemme, at en person, der varetager direktørens stiftsøvrighedskompetence efter delegation, kan oppebære titlen af stiftamtmand.

1. I § 9 a, stk. 2, 1. pkt., ændres »statsforvaltningen« til: »Ankestyrelsen« og »ved statsforvaltningen på kontorchefniveau« ændres til: »i Ankestyrelsen på ankechefsniveau«.

Miljø- og Fødevarerministeriet

§ 31

I hegnsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1746 af 14. december 2015, foretages følgende ændring:

§ 46. ---*Stk. 2-3. ---*

Stk. 4. Statsforvaltningen kan bevilge en part, hvis økonomiske forhold i forbindelse med sagens vigtighed og begrundethed giver anledning dertil, fritagelse for at betale sagens omkostninger for hegnsynet, hvilke da udredes af statskassen.

1. I § 46, stk. 4, ændres »Statsforvaltningen« til: »Miljø- og fødevareministeren«.

Sundheds- og Ældreministeriet

§ 32

I lov om anvendelse af tvang i psykiatrien, jf. lovbekendtgørelse nr. 1160 af 29. september 2015, som ændret ved § 7 i lov nr. 656 af 8. juni 2016 og § 1 i lov nr. 691 af 8. juni 2017, foretages følgende ændring:

§ 24. ---

Stk. 2. Patientrådgiveren skal vejlede og rådgive patienten med hensyn til alle forhold i forbindelse med indlæggelse, ophold og behandling på psykiatrisk afdeling. Patientrådgiveren skal endvidere bistå patienten med iværksættelse og gennemførelse af eventuelle klager. Patientrådgiveren skal så vidt muligt være til stede ved klagens behandling i Det Psykiatriske Patientklagenævn ved Statsforvaltningen.

1. Overalt i loven ændres »Statsforvaltningen« til: »Nævnenes Hus«.

§ 25. Statsforvaltningen antager efter ansøgning et antal patientrådgivere. En fortegnelse over disse fordeles mellem de enkelte psykiatriske afdelinger i regionen.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Patienten skal have lejlighed til at udtale sig om den påtænkte beskikkelse. Fremsætter patienten anmodning om at få beskikket en anden patientrådgiver, som er optaget på fortegnelsen, skal anmodningen så vidt muligt imødekommes. Afgørelsen kan påklages til Statsforvaltningen, der træffer den endelige administrative afgørelse.

Stk. 4. Fremsætter patienten anmodning om beskikkelse af en person, som ikke er optaget på fortegnelsen, sker der foreløbig beskikkelse af den person, der står for tur efter stk. 2. Statsforvaltningen træffer bestemmelse om, hvorvidt den af patienten foreslåede person kan beskikkes. Patientens anmodning skal imødekommes, medmindre dette er utilrådeligt.

§ 34. Ved Statsforvaltningen oprettes et psykiatrisk patientklagenævn bestående af direktøren for Statsforvaltningen som formand, jf. dog stk. 2, samt 2 medlemmer. Sundheds- og ældreministeren beskikker et antal medlemmer efter indstilling fra henholdsvis Lægeforeningen og Danske Handicaporganisationer. Lægeforeningen skal så vidt muligt indstille læger, der er speciallæger i psykiatri. Sundheds- og ældreministeren beskikker endvidere stedfortrædere for medlem-

merne. Beskikkelserne gælder for en periode på 4 år. Genbesikkelse kan finde sted.

Stk. 2. Direktøren for Statsforvaltningen kan bemyndige ansatte ved Statsforvaltningen til at fungere som formand for nævnet.

Stk. 3. Statsforvaltningen varetager Det Psykiatriske Patientklagenævns sekretariatsopgaver og afholder udgifterne ved nævnets virksomhed, herunder vederlag til nævnets medlemmer.

§ 35. Sygehusmyndigheden skal efter anmodning fra patienten eller patientrådgiveren indbringe klager over tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse, tilbageførsel, tvangsbehandling, tvungen opfølgning efter udskrivning i henhold til § 13 d, tvangsfiksering, anvendelse af fysisk magt, beskyttelsesfiksering, anvendelse af personlige alarm- og pejlesystemer og særlige dørlåse, personlig skærmning, der uafbrudt varer mere end 24 timer, aflåsning af døre i afdelingen samt oppegående tvangsfiksering og aflåsning af patientstue på Sikringsafdelingen under Retspsykiatrisk afdeling, Region Sjælland, for Det Psykiatriske Patientklagenævn ved Statsforvaltningen.

§ 36. Når en sag som nævnt i § 35 indbringes for Det Psykiatriske Patientklagenævn ved Statsforvaltningen, skal sygehusmyndigheden fremsende sagens akter, herunder en udskrift af tvangsprotokollen samt en erklæring fra overlægen. Nævnet drager i øvrigt selv omsorg for sagens oplysning og træffer bestemmelse om tilvejebringelse af eventuelle yderligere erklæringer m.v., ligesom nævnet kan aflægge besøg på vedkommende psykiatriske afdeling.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Det Psykiatriske Patientklagenævn ved Statsforvaltningen skal træffe afgørelse i klagesager om tvangsbehandling, der er tillagt opsættende virkning, og om tvungen opfølgning efter udskrivning, jf. § 32, stk. 3, inden 7 hverdage efter klagens modtagelse. I sager om oppegående tvangsfiksering på Sikringsafdelingen under Retspsykiatrisk afdeling, Region Sjælland skal Det Psykiatriske Patientklagenævn træffe afgørelse senest 14 dage efter klagens modtagelse. I andre sager skal Det Psykiatriske Patientklagenævn ved Statsforvaltningen træffe afgørelse snarest muligt. Er afgørelse ikke truffet inden 14 dage efter klagens modtagelse, skal nævnet underrette patienten og patientrådgiveren om grunden hertil samt om, hvornår afgørelse kan forventes at foreligge.

Stk. 4. Sundheds- og ældreministeren fastsætter en forretningsorden for Det Psykiatriske Patientklagenævn ved Statsforvaltningen.

§ 37. Det Psykiatriske Patientklagenævn ved Statsforvaltningen skal efter anmodning fra patienten eller patientrådgiveren indbringe sine afgørelser vedrørende tvangsindlæggelse, tvangstilbage-

holdelse, tilbageførsel, tvungen opfølgning efter udskrivning i henhold til § 13 d, tvangsfiksering, beskyttelsesfiksering, oppegående tvangsfiksering på Sikringsafdelingen under Retspsykiatrisk afdeling, Region Sjælland og aflåsning af døre i afdelingen for retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a.

Stk. 2. Godkender patientklagenævnet, at patienten frihedsberøves, kan spørgsmålet om udskrivning først på ny begæres prøvet i Det Psykiatriske Patientklagenævn ved Statsforvaltningen, når der er forløbet 2 måneder efter nævnets afgørelse. Har spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed været indbragt for retten, jf. stk. 1, regnes den nævnte frist fra rettens afgørelse.

Stk. 3. Godkender Det Psykiatriske Patientklagenævn ved Statsforvaltningen, at der etableres tvungen opfølgning efter udskrivning, jf. § 13 d, stk. 1, kan spørgsmålet om den tvungne opfølgning efter udskrivning først på ny begæres prøvet i nævnet, hvis den tvungne opfølgning efter udskrivning forlænges, jf. § 13 d, stk. 6. Tvungen opfølgning efter udskrivning kan herefter begæres prøvet ved enhver forlængelse af tvungen opfølgning efter udskrivning, jf. § 13 d, stk. 6.

§ 38. Afgørelser fra Det Psykiatriske Patientklagenævn ved Statsforvaltningen om tvangsbehandling, anvendelse af fysisk magt, indgivelse af et beroligende middel med magt, personlige alarm- og pejlesystemer og særlige dørlåse, personlig skærmning, der uafbrudt varer mere end 24 timer, samt aflåsning af patientstue på Sikringsafdelingen under Retspsykiatrisk afdeling, Region Sjælland, kan påklages til Det Psykiatriske Ankenævn.
Stk. 2-3. ---

§ 39. Det Psykiatriske Patientklagenævn ved Statsforvaltningen offentliggør hvert år en beretning om sin virksomhed.

Stk. 2. Sundheds- og ældreministeren kan fastsætte regler om indberetning af afgørelser fra Det Psykiatriske Patientklagenævn ved Statsforvaltningen og Det Psykiatriske Ankenævn og om offentliggørelse af afgørelser af generel betydning.

§ 33

I lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 93 af 19. januar 2015, som ændret ved lov nr. 264 af 16. marts 2016 og lov nr. 1688 af 26. december 2017, foretages følgende ændringer:

§ 6 a. Hvis den sundhedsperson, der er ansvarlig for behandling med assisteret reproduktion af en person, som har bopæl her i landet, vurderer, at der er tvivl om en enlig kvindes eller et pars evne

1. To steder i § 6 a, stk. 1, 1. pkt., i § 6 a, stk. 1, 2. pkt., og § 6 a, stk. 2, 3. pkt., ændres »statsforvaltningen« til: »regionsrådet«.

til at drage fornøden omsorg for et barn efter fødslen, skal sundhedspersonen med den enlige kvindes eller parrets samtykke indsende oplysninger til statsforvaltningen med anmodning om, at statsforvaltningen træffer afgørelse om, hvorvidt der kan iværksættes behandling med assisteret reproduktion. Ved manglende samtykke fra den enlige kvinde eller parret til videregivelse af oplysninger til statsforvaltningen skal sundhedspersonen afvise at indlede behandling med assisteret reproduktion.

Stk. 2. Statsforvaltningen træffer afgørelse om, hvorvidt behandling med assisteret reproduktion kan iværksættes. Statsforvaltningen kan med den enlige kvindes eller parrets samtykke inddrage anden sagkundskab i vurderingen af forældreeg-nethed, inden behandling iværksættes. Ved manglende samtykke skal statsforvaltningen afvise, at der må indledes behandling med assisteret reproduktion.

Stk. 3. Afgørelser truffet i medfør af stk. 2, kan indbringes for Ankestyrelsen senest 4 uger efter afgørelsen.

Stk. 4. Ministeren for Sundhed og Forebyggelse kan fastsætte nærmere regler om bestemmelserne i stk. 1-3.

§ 84. ---

Stk. 2. Formanden og de øvrige medlemmer af byfornyelsesnævnet udpeges af direktøren for statsforvaltningen, jf. dog stk. 3. Hverken formanden eller de bygningssagkyndige medlemmer må have særlig tilknytning til grundejer- eller private andelsbolig- eller lejerorganisationer eller være erhvervsmæssigt interesseret i ejendomshandler.

Stk. 3-5. ---

§ 86. Statsforvaltningen skal stille de fornødne lokaler til rådighed for nævnet og sørge for den nødvendige medhjælp til dette. Statsforvaltningen afholder endvidere alle udgifter, som nævnets virksomhed medfører, herunder vederlag til formanden og eventuelt vederlag til nævnets øvrige medlemmer, udgifter forbundet med sekretariatsbetjeningen af nævnet og udlæg, som formanden og medlemmerne har i anledning af hvervet.

2. I § 6 a, stk. 2, 1. og 2. pkt., ændres »Statsforvaltningen« til: »Regionsrådet«.

3. I § 6 a indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Et regionsråd kan samarbejde med et eller flere regionsråd om opgaverne forbundet med stk. 1 og 2.«

Stk. 3-4 bliver herefter til stk. 4-5.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet

§ 34

I lov om byfornyelse og udvikling af byer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1228 af 3. oktober 2016, som ændret ved lov nr. 1562 af 19. december 2017 og § 3 i lov nr. 555 af 29. maj 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 84, stk. 2, 1. pkt., ændres »direktøren for statsforvaltningen« til: »Erhvervsministeriet«.

2. I § 86, 1. og 2. pkt., ændres »Statsforvaltningen« til: »Erhvervsministeriet«.

§ 35

§ 23. Kommunalbestyrelsens afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler fastsat i medfør heraf kan, for så vidt angår retlige spørgsmål, påklages til statsforvaltningen, jf. dog § 12, stk. 7, § 16 C, stk. 4, § 18 A, stk. 4, og § 25 D, stk. 2.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelser kan i øvrigt ikke påklages til anden administrativ myndighed. Statsforvaltningens afgørelser efter stk. 1 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Stk. 3-4. ---

§ 24. Kommunalbestyrelsens afgørelser kan, når ikke andet er bestemt, påklages til statsforvaltningen inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 2-3. ---

§ 97. ---

Stk. 2. Formanden beskikkes af direktøren for statsforvaltningen efter indstilling fra kommunalbestyrelsen. Formanden skal have bestået juridisk kandidateksamen. Formanden må ikke have særlig tilknytning til grundejer-, bolig- eller lejerorganisationer eller være erhvervsmæssigt interesseret i ejendomshandler.

Stk. 3-7. ---

§ 36. ---

Stk. 2. Formanden beskikkes af direktøren for statsforvaltningen efter indstilling fra kommunalbestyrelsen. Formanden skal have bestået juridisk kandidateksamen. Han må ikke have særlig tilknytning til grundejer- eller lejerorganisationer eller være erhvervsmæssigt interesseret i ejendomshandler.

Stk. 3-7. ---

I byggeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1178 af 23. september 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 23, stk. 1, og § 24, stk. 1, ændres »statsforvaltningen« til: »Nævnenes Hus«.

2. I § 23, stk. 2, 2. pkt., ændres »Statsforvaltningens« til: »Nævnenes Hus«.

§ 36

I lov om leje af almene boliger, jf. lovbekendtgørelse nr. 228 af 9. marts 2016, som senest ændret ved § 2 i lov nr. 1561 af 19. december 2017, foretages følgende ændring:

1. I § 97, stk. 2, 1. pkt., ændres »direktøren for statsforvaltningen« til: »Transport-, Bygnings- og Boligministeriet«.

§ 37

I lov om midlertidig regulering af boligforholdene, jf. lovbekendtgørelse nr. 810 af 1. juli 2015, som ændret ved § 2 i lov nr. 1879 af 29. december 2015 og § 21 i lov nr. 688 af 8. juni 2017, foretages følgende ændring:

1. I § 36, stk. 2, 1. pkt., ændres »direktøren for statsforvaltningen« til: »Transport-, Bygnings- og Boligministeriet«.

Udlændinge- og Integrationsministeriet

§ 38

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1117 af 2. oktober 2017, som bl.a. ændret ved § 1 i lov nr. 572 af 31. maj 2010, lov nr. 742 af 8. juni 2018 og senest ved § 3 i lov nr. 743 af 8. juni 2018, foretages følgende ændringer:

§ 46. Afgørelser efter denne lov træffes med de undtagelser, der fremgår af stk. 2-4, og af § 4 d, stk. 3 og 4, § 9, stk. 22, 23 og 31-33, §§ 46 a-49, § 50, § 50 a, § 51, stk. 2, 2. pkt., § 56 a, stk. 1-4, § 58 i og § 58 j, jf. dog § 58 d, 2. pkt., af Udlændingestyrelsen.

Stk. 2-6. ---

§ 56 a. En uledsaget udlænding under 18 år, der opholder sig her i landet, får, medmindre ganske særlige grunde taler derimod, udpeget en repræsentant til varetagelse af sine interesser. Har den uledsagede udlænding under 18 år været udsat for menneskehandel, skal der ved udpegningen af repræsentanten tages hensyn hertil. En organisation, som er godkendt hertil af udlændinge- og integrationsministeren, indstiller efter anmodning fra Udlændingestyrelsen en person til hvervet som repræsentant. Organisationen kan efter aftale med udlændinge- og integrationsministeren ansætte personer til at varetage hvervet som repræsentant. Repræsentanten udpeges af Statsforvaltningen.

Stk. 2. Er et barn, der er omfattet af stk. 1, fyldt 12 år, skal der, før der træffes afgørelse om udpegning af en repræsentant til varetagelse af barnets interesser, jf. stk. 1, finde en samtale sted med barnet herom. Samtalen kan dog undlades, hvis det må antages at være til skade for barnet eller uden nogen betydning for sagen. Er barnet under 12 år, skal der finde en samtale sted som nævnt i 1. pkt., hvis barnets modenhed og sagens omstændigheder tilsiger det.

Stk. 3. Statsforvaltningen kan ændre en afgørelse efter stk. 1, hvis ændringen er bedst for barnet.

1. I § 46, stk. 1, ændres »§ 56 a, stk. 1-4« til: »§ 56 a, stk. 1-5«.

2. § 56 a, stk. 1, 5. pkt., ophæves.

3. I § 56 a, stk. 2, indsættes som 4. pkt.:

»Samtalen efter 1. og 3. pkt. kan gennemføres af den i stk. 1, 3. pkt. nævnte organisation.«

4. I § 56 a, stk. 3, ændres »Statsforvaltningen kan ændre en afgørelse efter stk. 1« til: »En afgørelse efter stk. 1 kan ændres«.

5. I § 56 a indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Anmodning om udpegning eller ændring af udpegningen af en repræsentant efter stk. 1 og 3 indgives til Familieretshuset, der behandler anmodningen efter reglerne i lov om Familieretshuset. Afgørelse om anmodningen træffes efter bestemmelserne i kapitel 2 og 8-10 i lov om Familieretshuset af Familieretshuset eller familieretten.«

Stk. 4-11 bliver herefter stk. 5-12.

Stk. 4. Statsforvaltningens afgørelser efter stk. 1 og 3 kan påklages til Ankestyrelsen. Ved Ankestyrelsens behandling af klager efter 1. pkt. finder kapitel 9 og §§ 68 og 70 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område anvendelse.

Stk. 5. Børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om behandling af sager efter stk. 1-4, herunder om klagers behandling.

Stk. 6. Hvervet som repræsentant til varetagelse af barnets interesser, jf. stk. 1, ophører, når

1) barnet er meddelt opholdstilladelse i Danmark og får udpeget en midlertidig forældremyndighedsindehaver efter § 28 i forældreansvarsloven,

2) barnet fylder 18 år,

3) barnet udrejser af Danmark,

4) forældremyndighedsindehaveren indrejser i Danmark eller på anden måde bliver i stand til at udøve forældremyndigheden,

5) barnets ægtefælle indrejser i Danmark, eller

6) Statsforvaltningen træffer beslutning herom efter stk. 3.

Stk. 7. Forelægger Udlændingestyrelsen en sag vedrørende opholdstilladelse efter § 7 til et barn, der er omfattet af stk. 1, for Dansk Flygtningehjælp, jf. § 53 b, beskikker Udlændingestyrelsen samtidig en advokat for barnet, medmindre barnet selv har antaget en sådan. § 55, stk. 2-4, finder tilsvarende anvendelse. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler for Udlændingestyrelsens beskikkelse af advokater efter 1. pkt.

Stk. 8. Udlændingestyrelsen beskikker en advokat for et barn, der er omfattet af stk. 1 og har fået afslag på opholdstilladelse efter § 7, medmindre barnet selv har antaget en advokat eller ganske særlige grunde taler derimod. Hvis barnet har fået udpeget en personlig repræsentant, jf. stk. 1, skal denne gøres bekendt med afgørelser om at beskikke en advokat for barnet. § 55, stk. 2-4, finder tilsvarende anvendelse. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om Udlændingestyrelsens beskikkelse af advokater efter 1. pkt.

Stk. 9. Udlændingestyrelsen skal efter ønske fra et barn, der er omfattet af stk. 1, bistå barnet med at iværksætte en eftersøgning af forældrene eller andet familiemæssigt netværk til barnet, medmindre barnet kan tage ophold på et modtage- og omsorgscenter i hjemlandet eller det tidligere opholdsland. Dette gælder dog ikke, hvis barnet er omfattet af § 2, stk. 1.

Stk. 10. Udlændingestyrelsen skal om muligt iværksætte en eftersøgning som nævnt i stk. 9, hvis barnet har været udsat for menneskehandel, medmindre særlige grunde taler herimod. Udlændingestyrelsen skal endvidere om muligt iværk-

6. § 56 a, stk. 4, der bliver stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Familieretshusets afgørelser efter stk. 1 og 4, jf. stk. 2, kan indbringes for familieretten efter bestemmelserne i kapitel 12 i lov om Familieretshuset.«

7. 156 a, stk. 5, der bliver stk. 6, ændres »stk. 1-4, herunder om klagers behandling« til: »stk. 1-5«.

8. I § 56 a, stk. 6, nr. 6, der bliver stk. 7, nr. 6, ændres »Statsforvaltningen« til: »Familieretshuset eller familieretten«.

sætte en eftersøgning som nævnt i stk. 9, hvis ganske særlige grunde i øvrigt taler herfor.

Stk. 11. Eftersøgning af forældre eller andet familiemæssigt netværk, jf. stk. 10, kan ske i samarbejde med en eller flere organisationer, som er godkendt hertil af udlændinge- og integrationsministeren. Udlændingestyrelsen og de nævnte organisationer kan i forbindelse med eftersøgningen af barnets forældre eller andet familiemæssige netværk udveksle oplysninger om barnets personlige forhold uden samtykke fra barnet eller den personlige repræsentant.

§ 58. Om salær og godtgørelse for udlæg til advokater, der beskikkes efter § 37, stk. 2, § 37 c, stk. 3, 2. pkt., § 40, stk. 6, 3. pkt., § 49, stk. 3, § 50, stk. 2, 3. pkt., § 50 a, stk. 2, 3. pkt., § 52, stk. 4, § 55, stk. 1, og § 56 a, stk. 7 og 8, gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. retsplejelovens kapitel 31.

9. I § 58 ændres »§ 56 a, stk. 7 og 8« til: »§ 56 a, stk. 8 og 9«.

Økonomi- og Indenrigsministeriet

§ 39

I lov om Det Centrale Personregister, jf. lovbeholdning nr. 646 af 2. juni 2017, som ændret ved § 25 i lov nr. 503 af 23. maj 2018 og lov nr. 747 af 8. juni 2018, foretages følgende ændringer:

§ 8. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Opholder barnet sig lige længe ad gangen hos hver af forældrene, og har forældrene fælles forældremyndighed, skal kommunalbestyrelsen registrere barnet med bopæl hos den af forældrene, som forældrene over for kommunen erklærer sig enige om. Enighed anses ligeledes for at foreligge ved dokumentation over for kommunen af

- 1) indgåelse af et retsforlig om barnets bopæl,
- 2) indgåelse af en aftale om barnets bopæl over for statsforvaltningen,
- 3) indgåelse af en aftale om barnets bopæl, når det i aftalen udtrykkeligt er bestemt, at aftalen kan danne grundlag for tvangsfuldbyrdelse, eller
- 4) at den ene forælder over for statsforvaltningen har accepteret at være samværsforælder.

Stk. 4. Opholder barnet sig lige længe ad gangen hos hver af forældrene, som på trods af fælles forældremyndighed ikke efter stk. 3 kan anses for at være enige om registreringen af barnets adresse i CPR, skal barnet registreres med bopæl hos den af forældrene, der i medfør af forældreansvarslovens § 17, stk. 1, eller § 26, stk. 1, er bopælsforælder. Er der ikke taget stilling til spørgsmålet

1. I § 8, stk. 3, nr. 2, ændres »statsforvaltningen« til: »Familieretshuset«.

2. I § 8, stk. 3, nr. 4, ændres »statsforvaltningen« til: »Familieretshuset eller familieretten«, og efter »samværsforælder« indsættes: », dog ikke når barnet har delt bopæl efter § 17, stk. 3, i forældreansvarsloven«.

3. I § 8, stk. 4, 1. pkt., indsættes efter »forældreansvarslovens § 17, stk. 1,«: »§ 18 a, stk. 2,«.

4. I § 8, stk. 4, 2. pkt., og § 8, stk. 5, 1. pkt., indsættes efter »§ 26, stk. 1,«: »og er barnets bopæl ikke fastlagt i medfør af forældreansvarslovens § 18 a, stk. 2,«.

om bopælsforælder efter forældreansvarslovens § 17, stk. 1, eller § 26, stk. 1, forbliver barnet registreret på den adresse, barnet havde, før uenigheden opstod, hvis denne adresse er en af de angivne adresser.

Stk. 5. Opholder barnet sig lige længe ad gangen hos hver af forældrene, som på trods af fælles forældremyndighed ikke efter stk. 3 kan anses for at være enige om registreringen af barnets adresse i CPR, og er der ikke taget stilling til spørgsmålet om bopælsforælder efter forældreansvarslovens § 17, stk. 1, eller § 26, stk. 1, følger barnets bopælsregistrering bopælen for den forælder, som barnet forud for uenigheden havde fælles adresse med, hvis ingen af de angivne adresser er barnets hidtidige adresse. Er ingen af de angivne adresser barnets hidtidige adresse, og havde barnet forud for uenigheden fælles adresse med begge forældre, registreres barnet i CPR med bopæl i kommunen, men som fraflyttet den tidligere adresse, jf. § 6, stk. 4, indtil der er taget stilling til spørgsmålet om bopælsforælder efter forældreansvarslovens § 17, stk. 1, eller § 26, stk. 1, eller der opnås enighed mellem forældrene om registrering af barnets bopæl, jf. stk. 3.

5. I § 8, stk. 5, 2. pkt., indsættes efter »§ 26, stk. 1,«: »barnets bopæl er fastlagt i medfør af forældreansvarslovens § 18 a, stk. 2,«.

Bilag 1

Dataindholdet i Det Centrale

Personregister (CPR), jf. § 4 er følgende:

1)-6) ---

7) Slægtskabsoplysninger: Oplysning om personnummer på mor, far og børn samt angivelse af mor og far i feltet for indehavere af forældremyndigheden over mindreårige.

8)-18) ---

6. I bilag 1, nr. 7, ændres »samt« til: »« og efter »mindreårige« indsættes: »og oplysning om delt bopæl efter § 18 a i forældreansvarsloven«.